

MALAYSIA

**Warta Kerajaan
SERI PADUKA BAGINDA
DITERBITKAN DENGAN KUASA**

HIS MAJESTY'S GOVERNMENT GAZETTE

PUBLISHED BY AUTHORITY

Jil. 60
No. 20

10hb Oktober 2016

*TAMBAHAN No. 99
PERUNDANGAN (A)*

P.U. (A) 254.

AKTA KERAJAAN TEMPATAN 1976

**UNDANG-UNDANG KECIL PELESENAN PASAR
(WILAYAH PERSEKUTUAN PUTRAJAYA) 2016**

SUSUNAN UNDANG-UNDANG KECIL

BAHAGIAN I

PERMULAAN

Undang-
undang
kecil

1. Nama dan permulaan kuat kuasa
2. Tafsiran

BAHAGIAN II

PELESENAN

3. Lesen diperlukan bagi pasar
4. Permohonan untuk lesen

Undang-
undang
kecil

5. Ketidaklayakan
6. Bentuk lesen
7. Fi lesen
8. Deposit
9. Lesen gantian
10. Pindah milik lesen
11. Pembaharuan lesen
12. Pembatalan lesen

BAHAGIAN III

KEHENDAK KHAS UNTUK PASAR AWAM

13. Takrif
14. Lesen pasar awam hendaklah berkenaan dengan ruang tertentu
15. Kandungan lesen
16. Kewajipan pemegang lesen pasar awam
17. Pelantikan penama
18. Pengambilan pembantu
19. Larangan membazir air
20. Memuat atau memunggah barang
21. Kawalan kenderaan yang memasuki pasar awam
22. Halangan
23. Mengganggu lekapan elektrik dan air
24. Pemasangan perkakas atau sambungan elektrik
25. Larangan dalam pasar awam
26. Kuasa mengusir
27. Kebersihan ruang sekitar
28. Ruang tidak boleh diserah hak, dipajak, disewa atau disewa kecil
29. Penyitaan dan tuntutan

BAHAGIAN IV**KEHENDAK KHAS UNTUK PASAR PERSENDIRIAN**

Undang-
undang
kecil

- 30. Peruntukan khas berkaitan permohonan lesen untuk pasar persendirian
- 31. Kehendak dalam pasar persendirian
- 32. Bilik sejuk di pasar persendirian
- 33. Peruntukan khas berkaitan kehendak bagi pengendalian dan penyimpanan barang di pasar persendirian
- 34. Penyediaan barang di pasar persendirian
- 35. Rawatan air limbah
- 36. Kerja penyelenggaraan
- 37. Binatang dilarang

BAHAGIAN V**PERUNTUKAN AM**

- 38. Larangan
- 39. Kehendak kebersihan
- 40. Kehendak bagi pengendalian dan penyimpanan barang di pasar
- 41. Larangan aktiviti penyembelihan
- 42. Larangan penjualan makanan tidak selamat
- 43. Waktu menjalankan aktiviti perniagaan
- 44. Bekalan air
- 45. Kacau ganggu
- 46. Kuasa untuk menghendaki maklumat
- 47. Kuasa untuk memasuki premis bagi tujuan pemeriksaan
- 48. Pengecualian
- 49. Penalti
- 50. Pembatalan dan peruntukan peralihan

JADUAL PERTAMA**JADUAL KEDUA****JADUAL KETIGA**

AKTA KERAJAAN TEMPATAN 1976

UNDANG-UNDANG KECIL PELESENAN PASAR
(WILAYAH PERSEKUTUAN PUTRAJAYA) 2016

PADA menjalankan kuasa yang diberikan oleh subperenggan 73(1)(d)(iii), (iv), (v) dan (vi) Akta Kerajaan Tempatan 1976 [*Akta 171*] sebagaimana yang diubah suai oleh Perintah Wilayah Persekutuan Putrajaya (Pengubahaian Akta Kerajaan Tempatan 1976) 2002 [P.U. (A) 142/2002], Perbadanan Putrajaya membuat, dan menurut seksyen 103 Akta, Menteri mengesahkan, undang-undang kecil yang berikut:

BAHAGIAN I

PERMULAAN

Nama dan permulaan kuat kuasa

1. (1) Undang-undang kecil ini bolehlah dinamakan **Undang-Undang Kecil Pelesenan Pasar (Wilayah Persekutuan Putrajaya) 2016**.

(2) Undang-Undang Kecil ini mula berkuat kuasa pada 11 Oktober 2016.

Tafsiran

2. Dalam Undang-Undang Kecil ini, melainkan jika konteksnya menghendaki makna yang lain—

“air limbah” ertinya air sisa buangan hasil kegunaan harian daripada aktiviti yang dijalankan di pasar persendirian;

“aktiviti perniagaan” ertinya menjual atau menawarkan untuk jualan apa-apa barang di pasar awam atau mengendalikan sesuatu pasar persendirian;

“barang” termasuklah apa-apa haiwan atau daging, ikan, ayam itik, buah-buahan, sayur-sayuran atau benda makanan lain yang mudah musnah bagi tujuan makanan manusia atau apa-apa barang lain;

“fi lesen” ertinya kadar bayaran yang ditetapkan bagi sesuatu lesen yang dikeluarkan di bawah Undang-Undang Kecil ini sebagaimana yang dinyatakan dalam Jadual Pertama dan Kedua;

“kenderaan” termasuklah apa-apa bahagian kenderaan yang boleh ditanggalkan atau kontena dengan atau tanpa roda disambungkan;

“pasar” ertinya pasar awam atau pasar persendirian;

“pasar awam” ertinya sesuatu bangunan termasuk tanah yang bersangkutan dengannya atau sesuatu kawasan khusus yang dimiliki, dipajak atau diselenggara oleh atau bagi pihak Perbadanan bagi maksud menjual apa-apa barang secara runcit pada setiap hari atau pada hari-hari yang tertentu;

“pasar persendirian” ertinya sesuatu pasar selain daripada pasar awam;

“pemegang lesen” ertinya mana-mana orang yang kepadanya lesen pasar dikeluarkan di bawah Undang-Undang Kecil ini;

“Perbadanan” ertinya Perbadanan Putrajaya yang ditubuhkan di bawah seksyen 3 Akta Perbadanan Putrajaya 1995 [*Akta 536*];

“perkakas” termasuklah bekas, alat-alat, kerusi, meja, kelengkapan atau apa-apa benda lain yang digunakan berkaitan dengan aktiviti perniagaan di pasar.

BAHAGIAN II

PELESENAN

Lesen diperlukan bagi pasar

3. (1) Mana-mana orang boleh menjual atau menawarkan untuk jualan apa-apa barang di sesuatu pasar awam apabila suatu lesen pasar awam dikeluarkan oleh Perbadanan di bawah Undang-Undang Kecil ini.

(2) Mana-mana orang boleh mendirikan, mengendalikan atau menjalankan suatu pasar persendirian di mana-mana tempat apabila suatu lesen pasar persendirian dikeluarkan oleh Perbadanan di bawah Undang-Undang Kecil ini.

(3) Mana-mana orang yang melanggar perenggan (1) atau (2) melakukan suatu kesalahan.

Permohonan untuk lesen

4. (1) Tertakluk kepada undang-undang kecil 3, sesuatu permohonan untuk suatu lesen di bawah Undang-Undang Kecil ini hendaklah dibuat dalam apa-apa bentuk dan cara sebagaimana yang ditentukan oleh Perbadanan.

(2) Perbadanan boleh meluluskan atau tidak meluluskan sesuatu permohonan untuk suatu lesen di bawah Undang-Undang Kecil ini.

(3) Perbadanan boleh, jika difikirkan perlu, menghendaki mana-mana pemohon untuk hadir sendiri atau bagi pihak sesuatu perbadanan atau firma, atau seorang wakil yang diberi kuasa oleh perbadanan atau firma tersebut untuk hadir bagi memberi apa-apa dokumen atau maklumat lanjut berkaitan dengan sesuatu permohonan untuk suatu lesen.

(4) Suatu lesen yang dikeluarkan di bawah Undang-Undang Kecil ini adalah tertakluk kepada—

- (a) tempoh lesen sebagaimana yang ditentukan oleh Perbadanan;
- (b) bagi pasar persendirian, kesesuaian dan saiz bangunan yang akan digunakan untuk menjalankan aktiviti perniagaan yang dicadangkan;
- (c) peruntukan Undang-Undang Kecil ini, syarat dan sekatan yang dikenakan oleh Perbadanan dan oleh mana-mana pihak berkuasa yang berkenaan;
- (d) bayaran deposit sebagaimana yang diperuntukkan dalam undang-undang kecil 8;
- (e) bayaran fi lesen sebagaimana yang ditetapkan dalam Jadual Pertama dan Kedua; dan
- (f) apa-apa kehendak yang lain di bawah mana-mana undang-undang yang berkaitan.

(5) Perbadanan boleh, dari semasa ke semasa dan semasa sesuatu lesen masih berkuat kuasa, mengenakan apa-apa syarat tambahan ke atas lesen itu atau mengubah atau membatalkan apa-apa syarat yang dikenakan ke atas lesen itu.

(6) Suatu notis bertulis hendaklah diberikan kepada pemegang lesen sebelum Perbadanan membuat apa-apa keputusan di bawah perenggan (5).

Ketidaklayakan

5. Walau apa pun undang-undang kecil 4, tiada lesen boleh dikeluarkan di bawah Undang-Undang Kecil ini kepada mana-mana orang—

- (a) bukan warganegara Malaysia;
- (b) berumur di bawah lapan belas tahun; atau
- (c) bagi pasar persendirian, jika bangunan yang dicadangkan olehnya, pada pendapat Perbadanan, tidak sesuai untuk digunakan sebagai pasar persendirian atau bangunan yang dicadangkan terletak dalam kawasan yang tidak sesuai untuk menjalankan pasar persendirian yang dicadangkan.

Bentuk lesen

6. Suatu lesen yang dikeluarkan di bawah Undang-Undang Kecil ini hendaklah dalam apa-apa bentuk sebagaimana yang ditentukan oleh Perbadanan.

Fi lesen

7. (1) Fi lesen yang kena dibayar bagi pengeluaran suatu lesen di bawah Undang-Undang Kecil ini adalah sebagaimana yang dinyatakan dalam Jadual Pertama dan Kedua.

(2) Perbadanan boleh mengecualikan mana-mana pemegang lesen daripada tanggungan untuk membayar kesemua atau mana-mana bahagian daripada fi lesen.

(3) Fi lesen yang dibayar di bawah perenggan (1) tidak boleh dibayar balik.

Deposit

8. (1) Perbadanan boleh menghendaki mana-mana orang yang kepadanya lesen telah dikeluarkan untuk membayar deposit sejumlah wang yang tidak melebihi lima puluh ribu ringgit untuk memastikan bahawa peruntukan Akta, Undang-Undang Kecil, syarat atau sekatan lesen dipatuhi.

(2) Walau apa pun perenggan (1), Perbadanan boleh mengecualikan mana-mana pemegang lesen daripada tanggungan untuk membayar keseluruhan atau sebahagian deposit.

(3) Sekiranya terdapat pelanggaran mana-mana peruntukan Akta, Undang-Undang Kecil, syarat atau sekatan lesen, Perbadanan hendaklah memberi notis kepada pemegang lesen dalam tempoh yang ditetapkan dalam notis untuk memberi representasi kenapa depositnya tidak boleh dilucutahkan.

(4) Perbadanan boleh, setelah mempertimbangkan representasi yang dikemukakan oleh pemegang lesen atau jika pemegang lesen gagal membuat representasi, memutuskan sama ada untuk melucutahkan keseluruhan atau sebahagian deposit.

(5) Tertakluk kepada perenggan (4), Perbadanan boleh menghendaki pemegang lesen untuk menggantikan keseluruhan atau sebahagian deposit yang telah dilucutahkan.

(6) Deposit yang dibayar hendaklah, melainkan dilucutahkan, dibayar balik kepada pemegang lesen tanpa apa-apa pelarasan bagi faedah atas amaun yang diberikan di bawah perenggan (1) selepas pemegang lesen berhenti menjalankan apa-apa aktiviti perniagaan.

(7) Pemegang lesen hendaklah memaklumkan kepada Perbadanan jika dia telah berhenti menjalankan aktiviti perniagaan di pasar.

(8) Walau apa pun perenggan (7), pemegang lesen hendaklah memohon kepada Perbadanan dalam tempoh tiga puluh hari dari tarikh dia berhenti menjalankan aktiviti perniagaan itu untuk depositnya dibayar balik.

(9) Sekiranya pemegang lesen tidak memohon untuk depositnya dibayar balik atau depositnya tidak dituntut dalam tempoh yang dinyatakan di bawah perenggan (8), deposit tersebut akan dilucutahkan dan hendaklah dibayar ke dalam Kumpulan Wang Perbadanan Putrajaya dan hendaklah menjadi sebahagian daripada hasil kumpulan wang itu.

Lesen gantian

9. Jika Perbadanan berpuas hati bahawa suatu lesen yang sah yang dikeluarkan di bawah Undang-Undang Kecil ini telah hilang, cacat atau rosak, Perbadanan boleh mengeluarkan lesen gantian.

Pindah milik lesen

10. (1) Pemegang lesen boleh mengemukakan permohonan untuk memindah milik lesen kepada mana-mana pihak dengan apa-apa cara sebagaimana yang ditentukan oleh Perbadanan dan Perbadanan boleh meluluskan atau menolak permohonan tersebut.

(2) Fi pindah milik lesen adalah sebanyak lima puluh ringgit.

(3) Walau apa pun perenggan (1), sekiranya berlaku pertukaran entiti atau perubahan nama dalam entiti, pemegang lesen hendaklah mengemukakan salinan sijil pengesahan pertukaran daripada Suruhanjaya Syarikat Malaysia.

Pembaharuan lesen

11. (1) Suatu lesen yang dikeluarkan di bawah Undang-Undang Kecil ini tidak boleh diperbaharui sebagai suatu hak dan sesuatu permohonan untuk memperbaharui suatu lesen hendaklah dianggap sebagai permohonan untuk suatu lesen.

(2) Sesuatu permohonan untuk memperbaharui suatu lesen hendaklah dibuat dalam tempoh enam puluh hari sebelum tarikh tamat lesen itu dan hendaklah dibuat dalam apa-apa bentuk dan cara sebagaimana yang ditentukan oleh Perbadanan.

(3) Perbadanan boleh, jika difikirkan perlu, menghendaki mana-mana pemohon untuk hadir sendiri atau bagi pihak sesuatu perbadanan atau firma, atau seorang wakil yang diberi kuasa oleh perbadanan atau firma tersebut untuk hadir bagi memberi apa-apa dokumen atau maklumat lanjut berkaitan dengan sesuatu permohonan untuk memperbaharui suatu lesen.

(4) Perbadanan boleh memperbaharui atau tidak memperbaharui lesen itu dan hendaklah memaklumkan pemohon keputusannya itu secara bertulis atau melalui apa-apa cara yang lain sebagaimana yang akan ditentukan oleh Perbadanan dan membayar balik deposit kepada pemohon tertakluk kepada undang-undang kecil 8(9).

(5) Suatu lesen jika diperbaharui di bawah perenggan (4) adalah tertakluk kepada—

- (a) tempoh lesen sebagaimana yang ditentukan oleh Perbadanan;
- (b) bayaran fi lesen sebagaimana yang ditetapkan dalam Jadual Pertama dan Kedua; dan
- (c) peruntukan Undang-Undang Kecil ini, syarat-syarat dan sekatan-sekatan yang dikenakan oleh Perbadanan dan oleh mana-mana pihak berkuasa yang berkenaan.

(6) Tiada deposit lanjut perlu diberi oleh pemegang lesen jika lesennya diperbaharui.

(7) Perbadanan tidak akan bertanggungjawab untuk membayar apa-apa pampasan kepada pemegang lesen sekiranya lesen tidak diperbaharui di bawah perenggan (4).

Pembatalan lesen

12. (1) Perbadanan boleh membatalkan suatu lesen yang dikeluarkan di bawah undang-undang kecil 4 jika dia berpuas hati bahawa—

- (a) pemegang lesen itu telah melanggar mana-mana peruntukan Akta, Undang-Undang Kecil, syarat atau sekatan lesen;
- (b) pemegang lesen itu telah, sama ada berkaitan dengan sesuatu permohonan untuk suatu lesen atau pada bila-bila masa selepas suatu lesen dikeluarkan, mengemukakan kepada Perbadanan suatu dokumen atau perisyntiharany yang palsu, mengelirukan atau tidak tepat;
- (c) pemegang lesen itu tidak menjalankan aktiviti perniagaan yang dilesenkan selama tempoh tiga bulan berturut-turut tanpa memaklumkan kepada Perbadanan; atau
- (d) suatu perintah penggulungan atau perintah kebankrapan telah dibuat terhadap pemegang lesen atau suatu ketetapan bagi penggulungan sukarela telah diluluskan.

(2) Pembatalan lesen di bawah perenggan (1) boleh dibuat oleh Perbadanan tanpa apa-apa bayaran pampasan kepada pemegang lesen dan Perbadanan boleh melucutahkan keseluruhan deposit yang telah dibayar di bawah undang-undang kecil 8.

(3) Sebelum suatu lesen dibatalkan, Perbadanan hendaklah memberi notis secara bertulis kepada pemegang lesen menghendaki dia membuat representasi dalam tempoh sebagaimana yang dinyatakan dalam notis kenapa lesennya tidak boleh dibatalkan.

(4) Selepas tamat tempoh masa yang dinyatakan di dalam notis di bawah perenggan (3) dan setelah menimbangkan representasi pemegang lesen atau jika pemegang lesen gagal membuat representasi, Perbadanan hendaklah terus mempertimbangkan perkara tersebut dan memaklumkan keputusannya dalam notis bertulis kepada pemegang lesen.

(5) Jika Perbadanan memutuskan untuk membatalkan lesen itu, pembatalan lesen itu hendaklah mula berkuat kuasa pada tarikh yang dinyatakan dalam notis yang diserahkan kepada pemegang lesen.

(6) Mana-mana pemegang lesen yang menjalankan aktiviti perniagaan setelah lesennya dibatalkan di bawah perenggan (5) melakukan suatu kesalahan.

BAHAGIAN III

KEHENDAK KHAS UNTUK PASAR AWAM

Takrif

13. Bagi maksud Bahagian ini, melainkan jika konteksnya menghendaki makna yang lain—

“pemegang lesen pasar awam” ertiannya seseorang yang telah diberikan lesen pasar awam oleh Perbadanan di bawah Undang-Undang Kecil ini untuk menjual atau menawarkan untuk jualan secara runcit apa-apa barang di sesuatu ruang yang diperuntukkan kepadanya dalam suatu pasar awam;

“ruang” ertiannya sesuatu tapak, petak atau gerai dalam mana-mana pasar awam yang diperuntukkan khusus oleh Perbadanan kepada seseorang pemegang lesen pasar awam untuk menjual apa-apa barang di dalamnya.

Lesen pasar awam hendaklah berkenaan dengan ruang tertentu

14. (1) Lesen pasar awam yang dikeluarkan di bawah undang-undang kecil 4 hendaklah berkenaan dengan sesuatu ruang tertentu sebagaimana yang dinyatakan dalam lesen itu.

(2) Walau apa pun perenggan (1), Perbadanan boleh, menurut budi bicaranya atas suatu permohonan yang dibuat oleh seorang pemegang lesen pasar awam, membentarkan pemindahan ruang ke mana-mana ruang yang lain untuk menjual barang yang sama di dalam kawasan pasar awam itu tertakluk kepada pembayaran fi sebagaimana yang ditetapkan dalam Jadual Ketiga.

Kandungan lesen

15. Suatu lesen yang dikeluarkan oleh Perbadanan kepada pemegang lesen pasar awam di bawah Undang-Undang Kecil ini hendaklah mengandungi butir-butir yang berikut:

- (a) nama, alamat terbaru dan nombor kad pengenalan pemegang lesen pasar awam;
- (b) gambar terbaru berukuran pasport pemegang lesen pasar awam;
- (c) tempoh sah lesen;
- (d) jenis barang yang akan dijual;

- (e) nama, alamat terbaru, nombor kad pengenalan dan gambar terbaru berukuran pasport pembantu yang diambil kerja oleh pemegang lesen pasar awam, jika ada;
- (f) waktu perniagaan;
- (g) ruang yang diperuntukkan; dan
- (h) apa-apa syarat dan sekatan yang lain yang dikenakan oleh Perbadanan.

Kewajipan pemegang lesen pasar awam

16. (1) Pemegang lesen pasar awam hendaklah pada setiap masa hadir untuk menjalankan atau mengawasi aktiviti perniagaannya.

(2) Walau apa pun perenggan (1), jika pemegang lesen pasar awam tidak dapat hadir untuk menjalankan aktiviti perniagaannya selama tempoh tiga puluh hari atau lebih, dia hendaklah—

- (a) melantik seorang penama di bawah undang-undang kecil 17 bagi mengantikannya; atau
- (b) menutup sementara ruang yang diperuntukkan kepadanya.

(3) Mana-mana pemegang lesen pasar awam yang melanggar perenggan (1) dan (2) melakukan suatu kesalahan.

Pelantikan penama

17. (1) Sesuatu permohonan untuk seorang penama di bawah undang-undang kecil 16(2) hendaklah dibuat dalam apa-apa bentuk dan cara yang ditentukan oleh Perbadanan.

(2) Perbadanan boleh—

- (a) menghendaki pemegang lesen pasar awam untuk mengemukakan maklumat lanjut bagi maksud mempertimbangkan permohonan tersebut; atau
- (b) meluluskan permohonan itu tertakluk kepada syarat yang lain atau menolak permohonan itu.

(3) Fi yang kena dibayar oleh pemegang lesen pasar awam bagi permohonan pelantikan seorang penama hendaklah sebagaimana yang ditetapkan dalam Jadual Ketiga.

(4) Seseorang penama yang dilantik di bawah perenggan (2) hendaklah tertakluk kepada Undang-Undang Kecil ini, syarat dan sekatan yang dikenakan oleh Perbadanan ke atas pemegang lesen pasar awam dan mempunyai tanggungan yang sama sebagaimana seorang pemegang lesen pasar awam.

Pengambilan pembantu

18. (1) Pemegang lesen pasar awam tidak boleh mengambil pembantu tanpa kelulusan bertulis daripada Perbadanan terlebih dahulu.

(2) Sesuatu permohonan bagi suatu kelulusan di bawah perenggan (1) hendaklah dibuat dalam apa-apa bentuk dan cara sebagaimana yang ditentukan oleh Perbadanan.

(3) Perbadanan boleh—

- (a) menghendaki pemegang lesen pasar awam untuk mengemukakan maklumat lanjut bagi maksud mempertimbangkan permohonan tersebut; atau
- (b) meluluskan permohonan itu tertakluk kepada syarat yang lain atau menolak permohonan itu.

(4) Pengambilan pembantu tidak mengecualikan pemegang lesen pasar awam daripada undang-undang kecil 16(1).

(5) Pembantu di bawah perenggan (4) adalah tertakluk kepada—

- (a) peruntukan Undang-Undang Kecil, syarat dan sekatan yang dikenakan oleh Perbadanan di bawah undang-undang kecil 4(4); dan
- (b) apa-apa syarat yang lain yang ditetapkan oleh Perbadanan di bawah subperenggan 3(b).

(6) Walau apa pun undang-undang kecil ini, mana-mana pemegang lesen pasar awam yang melanggar perenggan (1) adalah melakukan suatu kesalahan.

Larangan membazir air

19. Mana-mana pemegang lesen pasar awam atau pembantunya dilarang membazir air dalam mana-mana pasar awam.

Memuat atau memunggah barang

20. (1) Pemegang lesen pasar awam tidak boleh memuatkan atau memunggah apa-apa barang dalam sesuatu pasar awam melainkan mengikut masa dan di tempat yang ditetapkan tertakluk kepada apa-apa syarat yang ditentukan dan dipamerkan dalam pasar awam itu oleh Perbadanan.

(2) Pemegang lesen pasar awam tidak boleh meninggalkan kenderaannya bagi jangka masa yang lebih lama daripada yang diperlukan untuk memuatkan atau memunggah barang di tempat yang disebut dalam perenggan (1).

(3) Mana-mana pemegang lesen pasar awam yang tidak mematuhi perenggan (1) dan (2) melakukan suatu kesalahan.

Kawalan kenderaan yang memasuki pasar awam

21. (1) Tiada seorang pun boleh—
- (a) meletakkan kenderaan di mana-mana tempat selain daripada di tempat yang dikhaskan untuk meletakkan kenderaan dalam sesuatu pasar awam; atau
  - (b) menghalang atau mengganggu kelancaran arus lalu lintas kenderaan di pasar awam.
- (2) Mana-mana orang yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Halangan

22. (1) Tiada pemegang lesen pasar awam boleh—
- (a) membina pelindung panas atau penutup di atas ruang yang diperuntukkan kepadanya melainkan diluluskan oleh Perbadanan secara bertulis;
  - (b) menyebabkan atau membenarkan apa-apa barang atau perkakas yang berkaitan dengan aktiviti perniagaannya diletakkan atau ditempatkan di mana-mana tempat melainkan dalam ruang yang diperuntukkan kepadanya dalam lesen;
  - (c) bertindak dengan apa-apa cara yang boleh menyebabkan atau mungkin menyebabkan sesuatu halangan atau kesusahan kepada pengguna yang lain dalam sesuatu pasar awam; atau
  - (d) mendirikan apa-apa struktur di ruang yang diperuntukkan kepadanya melainkan dengan kelulusan bertulis daripada Perbadanan.
- (2) Mana-mana pemegang lesen pasar awam yang tidak mematuhi perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Mengganggu lekapan elektrik dan air

23. (1) Tiada seorang pun boleh mengubah atau mengganggu sesuatu lekapan elektrik atau air yang disediakan dalam sesuatu pasar awam.
- (2) Mana-mana orang yang tidak mematuhi perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Pemasangan perkakas atau sambungan elektrik

24. (1) Tiada sambungan elektrik boleh dipasang atau disambung oleh seorang pemegang lesen pasar awam di mana-mana kawasan dalam sesuatu pasar awam tanpa kebenaran secara bertulis Perbadanan terlebih dahulu.

(2) Seseorang pemegang lesen pasar awam yang telah memperoleh kebenaran di bawah perenggan (1) untuk membuat sambungan elektrik hendaklah menanggung segala kos dan perbelanjaan untuk sambungan, pendawaian atau pemasangan itu dan hendaklah membayar segala caj elektrik sebagaimana yang ditetapkan oleh Perbadanan.

(3) Mana-mana pemegang lesen pasar awam yang melanggar perenggan (1) atau (2) melakukan suatu kesalahan.

Larangan dalam pasar awam

25. Tiada seorang pun dalam sesuatu pasar awam boleh—

- (a) melakukan kacau ganggu;
- (b) meludah;
- (c) membuang apa-apa barang, sisa-sisa, sampah sarap atau bahan buangan yang lain di mana-mana tempat, kecuali ke dalam tong sampah yang disediakan; atau
- (d) mengemis atau meminta sedekah.

Kuasa mengusir

26. (1) Perbadanan boleh mengarahkan mana-mana orang yang berada di dalam sesuatu pasar awam yang melanggari mana-mana peruntukan di bawah Undang-Undang Kecil ini untuk meninggalkan pasar awam itu.

(2) Perbadanan, boleh, jika orang itu enggan mematuhi arahan yang diberikan di bawah perenggan (1), mengusir orang itu dengan menggunakan kekerasan yang munasabah, jika perlu, dan menghalang orang itu daripada memasuki pasar awam itu.

(3) Walau apa pun perenggan (2), mana-mana orang yang enggan mematuhi arahan yang diberikan oleh Perbadanan di bawah perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Kebersihan ruang sekitar

27. (1) Pemegang lesen pasar awam hendaklah memastikan kawasan di sekitar yang hampir sekali di hadapan, di belakang atau di tepi ruang yang diperuntukkan kepadanya berada dalam keadaan bersih.

(2) Mana-mana pemegang lesen pasar awam yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Ruang tidak boleh diserah hak, dipajak, disewa atau disewa kecil

28. (1) Pemegang lesen pasar awam tidak boleh menyerah hak, memajak, menyewa atau menyewa kecil ruang yang diperuntukkan kepadanya kepada mana-mana orang.
- (2) Mana-mana pemegang lesen pasar awam yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Penyitaan dan tuntutan

29. (1) Perbadanan boleh, menurut budi bicaranya, menyita, memindahkan dan menahan—
- (a) apa-apa barang dan perkakas yang berhubungan dengan aktiviti perniagaan seseorang yang tidak mempunyai lesen di bawah Undang-Undang Kecil ini; atau
  - (b) mana-mana kenderaan yang diletakkan di mana-mana tempat yang melanggar mana-mana peruntukan Undang-Undang Kecil ini.
- (2) Perbadanan boleh melupuskan barang-barang daripada jenis mudah rosak dengan serta-merta dengan apa-apa cara yang Perbadanan fikirkan sesuai.
- (3) Mana-mana orang yang barang, perkakas atau kenderaan disita, dialihkan dan ditahan di bawah perenggan (1) hendaklah menuntut barang, perkakas atau kenderaan itu dalam tempoh yang diberikan oleh Perbadanan tertakluk kepada pembayaran apa-apa fi yang ditentukan oleh Perbadanan dan jika tidak ada tuntutan dibuat dalam tempoh yang diberikan, barang, perkakas atau kenderaan itu akan dilupuskan mengikut apa-apa cara yang ditentukan oleh Perbadanan.
- (4) Perbadanan tidak akan bertanggungjawab untuk apa-apa barang, perkakas atau kenderaan yang telah disita dan dilupuskan di bawah Undang-Undang Kecil ini.
- (5) Mana-mana orang yang barang, perkakas atau kenderaan yang telah disita, dialihkan, ditahan atau dilupuskan di bawah Undang-Undang Kecil ini tidak berhak menuntut apa-apa pampasan daripada Perbadanan.

BAHAGIAN IV

KEHENDAK KHAS UNTUK PASAR PERSENDIRIAN

Peruntukan khas berkaitan permohonan lesen untuk pasar persendirian

30. (1) Mana-mana orang boleh menggunakan sesuatu bangunan atau mana-mana bahagian bangunan sebagai pasar persendirian apabila suatu kebenaran perancangan, jika perlu, bagi maksud tersebut telah diperoleh di bawah undang-undang perancangan yang berkaitan dan suatu lesen pasar persendirian dikeluarkan berkaitan dengan bangunan itu atau mana-mana bahagian bangunan itu oleh Perbadanan di bawah Undang-Undang Kecil ini.
- (2) Mana-mana orang yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Kehendak dalam pasar persendirian

31. (1) Dinding sesuatu struktur di dalam sesuatu pasar persendirian di mana daging atau ikan dipotong, disiang, dicincang, disimpan, dipamerkan atau didedahkan untuk jualan hendaklah dibina setinggi 180 sentimeter daripada lantai dengan permukaannya diperbuat daripada apa-apa bahan yang sesuai dan mudah dibersihkan atau sebagaimana yang ditentukan oleh Perbadanan.

(2) Semua struktur yang digunakan untuk memamerkan apa-apa barang untuk dijual hendaklah diperbuat daripada apa-apa bahan yang sesuai dan mudah dibersihkan atau sebagaimana yang ditentukan oleh Perbadanan.

(3) Peti sejuk, peti dingin beku atau pengokol hendaklah disediakan oleh pemegang lesen pasar persendirian untuk menyimpan daging, ikan, buah-buahan, sayur-sayuran, makanan atau apa-apa barang lain yang sesuai.

(4) Mana-mana pemegang lesen pasar persendirian yang tidak mematuhi undang-undang kecil ini melakukan suatu kesalahan.

Bilik sejuk di pasar persendirian

32. (1) Pemegang lesen pasar persendirian hendaklah, jika difikirkan perlu oleh Perbadanan, mengadakan suatu bilik sejuk dalam pasar persendirian mengikut pelan dan spesifikasi yang diluluskan oleh Perbadanan.

(2) Pemegang lesen pasar persendirian hendaklah pada setiap masa menyelenggara bilik sejuk itu dalam keadaan baik dan boleh berfungsi dengan efisien.

(3) Pemegang lesen pasar persendirian hendaklah memastikan bahawa barang-barang yang disimpan di dalam bilik sejuk—

- (a) bersih, baik dan bebas daripada pencemaran;
- (b) disusun dengan teratur di dalam petak yang sesuai; dan
- (c) disimpan di bawah suhu yang diperuntukkan di bawah undang-undang kecil 33.

(4) Mana-mana pemegang lesen pasar persendirian yang tidak mematuhi undang-undang kecil ini melakukan suatu kesalahan.

Peruntukan khas berkaitan kehendak bagi pengendalian dan penyimpanan barang di pasar persendirian

33. (1) Semua barang di pasar persendirian hendaklah dikendalikan dan disimpan dengan mematuhi Akta Makanan 1983 [Akta 281] dan peraturan-peraturan yang dibuat di bawah Akta itu dan mengikut kehendak yang berikut:

- (a) semua barang sejuk beku hendaklah disimpan secara berterusan pada suhu di bawah takat beku 18°C dan tidak boleh dinyahsejuk beku sebelum dijual; dan

- (b) daging atau ikan segar hendaklah dijual dalam keadaan sejuk beku pada suhu di bawah takat beku 18°C.
- (2) Mana-mana pemegang lesen pasar persendirian yang tidak mematuhi perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Penyediaan barang di pasar persendirian

34. (1) Dalam mana-mana pasar persendirian di mana kedua-dua barang yang halal dan barang yang tidak halal disediakan dan dipamerkan untuk jualan, pemegang lesen pasar persendirian hendaklah—

- (a) meletakkan barang yang halal dan barang yang tidak halal tersebut di ruang yang berasingan; dan
- (b) menggunakan apa-apa perkakas yang berasingan bagi menyediakan dan mempamerkan untuk jualan barang yang halal dan barang yang tidak halal.
- (2) Pemegang lesen pasar persendirian hendaklah memastikan bahawa apa-apa perkakas yang digunakan untuk menyediakan dan mempamerkan untuk jualan barang yang tidak halal diambil daripada dan digunakan di ruang di mana barang yang tidak halal sahaja disediakan dan dipamerkan.
- (3) Pada ruang di mana barang yang tidak halal disediakan dan dipamerkan untuk jualan, pemegang lesen pasar persendirian hendaklah menyediakan suatu ruang yang ditetapkan untuk penjualan barang-barang tersebut dan hendaklah pada setiap masa mempamerkan notis yang menyatakan “Barang Yang Tidak Halal Sahaja” di mana-mana bahagian di ruang tersebut yang mudah dilihat.
- (4) Bagi maksud undang-undang kecil ini, “barang yang halal” hendaklah mempunyai erti sebagaimana yang ditakrifkan dalam Perintah Perihal Dagangan (Takrif Halal) 2011 [P.U. (A) 430/2011].
- (5) Mana-mana pemegang lesen pasar persendirian yang melanggar undang-undang kecil ini melakukan suatu kesalahan.

Rawatan air limbah

35. (1) Pemegang lesen pasar persendirian hendaklah memastikan air limbah daripada pasar persendiriannya dirawat mengikut apa-apa cara dan spesifikasi yang ditentukan oleh Perbadanan sebelum air limbah tersebut disalurkan ke dalam alur air awam.

- (2) Mana-mana pemegang lesen pasar persendirian yang tidak mematuhi perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Kerja penyelenggaraan

36. (1) Pemegang lesen pasar persendirian hendaklah menyelenggara pasar persendirianya dan peralatan yang digunakan dalam pasar persendirianya supaya berada dalam keadaan bersih dan boleh digunakan pada setiap masa.

(2) Mana-mana pemegang lesen pasar persendirian yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

(3) Pemegang lesen pasar persendirian hendaklah mengecat atau mengecat semula pasar persendirianya atau mana-mana bahagiannya pada bila-bila masa sebagaimana yang diarahkan oleh Perbadanan.

Binatang dilarang

37. (1) Tiada pemegang lesen pasar persendirian boleh memelihara apa-apa binatang atau dengan pengetahuannya membenarkan apa-apa binatang memasuki pasar persendirianya.

(2) Mana-mana pemegang lesen pasar persendirian yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

(3) Walau apa pun perenggan (1), pemegang lesen pasar persendirian boleh menyimpan ikan di dalam akuarium di dalam pasar persendirianya bagi tujuan aktiviti perniagaan atau hiasan dan hendaklah sentiasa menyelenggara akuarium itu dalam keadaan baik dan bersih.

BAHAGIAN V

PERUNTUKAN AM

Larangan

38. (1) Tiada pemegang lesen boleh—

- (a) mengambil bekerja mana-mana orang di bawah umur lapan belas tahun;
- (b) mengambil bekerja mana-mana pembantu warga asing di pasar awam;
- (c) mengambil mana-mana warga asing tanpa permit kerja yang sah untuk bekerja di pasar persendirianya;
- (d) membenarkan apa-apa aktiviti perjudian atau aktiviti yang tidak bermoral atau membenarkan apa-apa bentuk perbuatan yang boleh menyebabkan kacau ganggu, gangguan, kecederaan atau kebisingan kepada penduduk di kawasan persekitaran pasar; dan
- (e) menjalankan aktiviti yang lain di pasar selain daripada aktiviti perniagaan yang dinyatakan dalam lesennya.

(2) Mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Kehendak kebersihan

39. (1) Pemegang lesen hendaklah memastikan—

- (a) makanan yang ditawarkan untuk jualan hendaklah berada dalam keadaan bersih dan ditutup dengan penutup makanan pada setiap masa;
- (b) perkakas, alat-alat dan lekapan yang digunakan dalam aktiviti perniagaannya hendaklah berada dalam keadaan bersih;
- (c) tiada alatan tidur atau pakaian digantung atau disimpan dalam mana-mana bahagian pasar selain daripada suatu kawasan yang disediakan khas untuk tujuan itu;
- (d) makanan untuk pelanggan tidak dibungkus dengan kertas tidak bersih atau kertas yang terdapat tulisan di atasnya atau kertas yang bercetak atau dengan bahan yang boleh mencemarkan makanan itu;
- (e) segala perkakas dan alat-alat yang digunakan dalam aktiviti perniagaannya disimpan di tempat yang sesuai dan dalam keadaan bersih;
- (f) pemegang lesen, pembantunya atau pekerja-pekerjanya berpakaian bersih pada setiap masa;
- (g) barang mudah alih dikeluarkan daripada mana-mana bahagian pasar apabila diarahkan oleh Perbadanan untuk tujuan kerja-kerja pembersihan dijalankan oleh pemegang lesen; dan
- (h) sampah dikumpul dan dibungkuskan dalam beg plastik dan dimasukkan ke dalam bekas bertutup yang disediakan bagi maksud itu, dan hendaklah menyebabkan supaya semua bekas itu dikosongkan dan dibersihkan seberapa kerap yang perlu untuk menjaga pasar itu supaya bersih dan kemas pada setiap masa.

(2) Mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Kehendak bagi pengendalian dan penyimpanan barang di pasar

40. (1) Semua barang di pasar hendaklah dikendalikan dan disimpan mengikut kehendak yang berikut:

- (a) penyangkuk untuk menggantung daging atau ikan yang dipamerkan untuk dijual hendaklah diperbuat daripada apa-apa bahan yang sesuai yang ditetapkan oleh Perbadanan dan hendaklah diganti apabila diarahkan oleh Perbadanan;
- (b) perkakas, bungkusan atau apa-apa benda lain yang digunakan bagi menyimpan barang-barang hendaklah bersih dan tahan warna;
- (c) kertas atau bahan yang tidak bersih dan tidak tahan warna tidak boleh digunakan untuk membungkus barang-barang;

- (d) daging dan ikan segar hendaklah dipamerkan untuk jualan pada suhu tidak lebih daripada 2°C;
  - (e) daging atau ikan tidak boleh dipamerkan untuk jualan selama lebih daripada empat jam melainkan daging atau ikan itu ditempatkan di dalam suatu kotak sejuk pada suhu tidak lebih daripada 2°C;
  - (f) semua alat, bungkusan atau bekas yang digunakan untuk membungkus buah dan sayur tidak boleh dibuat daripada bahan yang akan mencemarkan atau menukar warna atau rasa buah atau sayur itu, atau menyebabkan buah atau sayur itu dalam keadaan yang memudaratkan kesihatan;
  - (g) sayur atau buah hendaklah dibungkus sedemikian cara bagi memastikan bahawa terdapat pengalihan udara yang mencukupi di dalam bungkusan itu supaya wap tidak kelihatan di dalam bungkusan itu;
  - (h) sayur dan buah hendaklah segar dan tidak dinyahhidratkan, dan tidak boleh bertukar warna atau rosak;
  - (i) sayur atau buah tidak boleh dipamerkan atau didedahkan untuk jualan selama lebih daripada empat jam melainkan sayur atau buah itu diletakkan dalam suatu persekitaran yang terkawal sebagaimana yang dikehendaki bagi mengelakkan kesegarananya;
  - (j) semua bungkusan, alat atau bekas yang telah digunakan terdahulu hendaklah dibasuh sebelum bungkusan, alat atau perkakas itu digunakan semula untuk menghantar atau membungkus barang-barang untuk jualan;
  - (k) bungkusan yang telah digunakan terdahulu tidak boleh digunakan semula untuk membungkus barang-barang selain barang-barang daripada jenis yang sama;
  - (l) barang-barang tidak boleh dihantar atau dibawa ke dalam pasar tanpa ditutup atau dibungkus mengikut apa-apa cara yang Perbadanan luluskan; dan
  - (m) semua alat, bungkusan atau bekas yang digunakan bagi mengisi makanan basah atau makanan cepat rosak hendaklah mempunyai permukaan yang licin dan kalis air.
- (2) Mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Larangan aktiviti penyembelihan

41. (1) Pemegang lesen tidak boleh menjalankan apa-apa aktiviti penyembelihan di mana-mana bahagian pasar.
- (2) Mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Larangan penjualan makanan tidak selamat

42. (1) Pemegang lesen tidak boleh menjual atau menawarkan untuk jualan apa-apa makanan yang tidak selamat untuk dimakan oleh manusia.
- (2) Perbadanan boleh menyiasat, memeriksa dan menyita mana-mana makanan yang tidak selamat untuk dimakan oleh manusia dan boleh mengarahkan makanan itu dimusnahkan dengan serta-merta.
- (3) Pemegang lesen tidak berhak untuk menuntut apa-apa pampasan daripada Perbadanan untuk mana-mana makanan yang disita oleh Perbadanan di bawah perenggan (2).
- (4) Walau apa pun perenggan (2) dan (3), mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Waktu menjalankan aktiviti perniagaan

43. (1) Perbadanan boleh mengarahkan aktiviti perniagaan di pasar dijalankan dalam tempoh dan waktu yang ditetapkan oleh Perbadanan dan pemegang lesen hendaklah mematuhi arahan itu.
- (2) Perbadanan boleh mempertimbangkan sesuatu permohonan daripada pemegang lesen untuk melanjutkan tempoh dan waktu yang telah ditetapkan oleh Perbadanan di bawah perenggan (1) setelah menerima permohonan secara bertulis daripada pemegang lesen.
- (3) Walau apa pun perenggan (2), mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Bekalan air

44. (1) Pemegang lesen tidak boleh menggunakan mana-mana air selain daripada air daripada bekalan air awam dan tidak boleh menggunakan air paip daripada mana-mana tandas bagi menjalankan aktiviti perniagaannya.
- (2) Mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Kacau ganggu

45. (1) Pemegang lesen tidak boleh, semasa menjalankan aktiviti perniagaannya, membuat atau menyebabkan atau membiarkan berlakunya apa-apa kacau ganggu.
- (2) Mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Kuasa untuk menghendaki maklumat

46. (1) Bagi maksud mengesan punca dan mencegah merebaknya apa-apa jangkitan, Perbadanan boleh menghendaki pemegang lesen untuk memberi apa-apa maklumat atau mengemukakan untuk pemeriksannya apa-apa dokumen, buku atau rekod berhubungan dengan mana-mana orang yang diambil bekerja olehnya.

(2) Mana-mana pemegang lesen yang enggan memberi apa-apa maklumat atau mengemukakan apa-apa dokumen, buku atau rekod melakukan suatu kesalahan.

Kuasa untuk memasuki premis bagi tujuan pemeriksaan

47. Perbadanan boleh—

- (a) memasuki dan memeriksa mana-mana pasar persendirian atau suatu bangunan atau mana-mana bahagian bangunan yang disyaki oleh Perbadanan dengan sebab yang munasabah digunakan bagi maksud menjalankan pasar persendirian yang lesen adalah dikehendaki di bawah Undang-Undang Kecil ini; atau
- (b) meminta daripada pemegang lesen apa-apa maklumat berkenaan dengan pengurusan pasar itu dan pemegang lesen atau pekerjanya hendaklah memberi apa-apa maklumat yang dikehendaki daripadanya.

Pengecualian

48. Perbadanan boleh, sama ada dengan atau tanpa syarat, mengecualikan mana-mana pemegang lesen daripada mana-mana peruntukan Undang-Undang Kecil ini.

Penalti

49. Mana-mana orang yang melanggar mana-mana daripada peruntukan Undang-Undang Kecil ini melakukan kesalahan dan boleh, apabila disabitkan, dikenakan denda tidak melebihi dua ribu ringgit atau penjara tidak melebihi satu tahun atau kedua-duanya, dan dalam hal suatu kesalahan yang berterusan, boleh dikenakan denda tidak melebihi dua ratus ringgit bagi tiap-tiap hari kesalahan itu berterusan selepas disabitkan.

Pembatalan dan peruntukan peralihan

50. (1) Undang-Undang Kecil Pasar (Wilayah Persekutuan Putrajaya) 2003 [P.U. (A) 196/2003] dibatalkan.

(2) Apa-apa lesen yang dikeluarkan atau kelulusan yang diberikan di bawah Undang-Undang Kecil yang dibatalkan sebelum Undang-Undang Kecil ini mula berkuat kuasa hendaklah terus berkuat kuasa sepenuhnya sehingga lesen itu habis tempoh, dipinda, digantung atau dibatalkan, atau kelulusan itu habis tempoh atau dibatalkan di bawah Undang-Undang Kecil yang dibatalkan, yang hanya bagi maksud itu Undang-Undang Kecil yang dibatalkan hendaklah terus berkuat kuasa dan berkesan sepenuhnya.

(3) Mana-mana prosiding yang belum selesai atau yang telah dimulakan di bawah Undang-Undang Kecil yang dibatalkan sebelum Undang-Undang Kecil ini mula berkuat kuasa hendaklah diteruskan dan diselesaikan di bawah Undang-Undang Kecil yang dibatalkan seolah-olah Undang-Undang Kecil ini tidak dibuat.

JADUAL PERTAMA

[*Undang-undang kecil 7*]

FI LESEN BAGI PASAR

Bil.	Jenis Ruang	Jenis Jualan	Fi Lesen Bulanan (RM)
1.	Ruang Berkunci	Semua jenis	50.00
2.	Ruang Pasar	Ikan	65.00
		Daging	65.00
		Buah-buahan/sayur-sayuran/telur/taufu	40.00
		Barang-barang lain	40.00
3.	Ruang Penjaja (di dalam dan di luar)	Ikan/sayur-sayuran/buah-buahan	30.00
4.	Ais	Ketul ais	65.00
5.	Kelapa	Kelapa parut	65.00

JADUAL KEDUA

[*Undang-undang kecil 7*]

FI LESEN BAGI PASAR PERSENDIRIAN

Bil.	Luas Lantai	Fi Lesen Tahunan (RM)
1.	Luas lantai 70 meter persegi atau lebih	450.00
2.	Luas lantai kurang daripada 70 meter persegi	350.00

JADUAL KETIGA

[*Undang-undang kecil 14(2) dan 17(3)*]

FI

<i>Bil.</i>	<i>Perkara</i>	<i>Fi</i> (RM)
1.	Pemindahan ruang	20.00
2.	Pelantikan penama	10.00

Dibuat 7 Oktober 2016
[PPJ/U/GLB/20; PN(PU2)328A/XXVIII]

DATUK HAJI HASIM BIN HAJI ISMAIL
Presiden Perbadanan Putrajaya

Disahkan 8 Oktober 2016
[KWP(S)24/907/88/8(2); PN(PU2)328A/XXVIII]

DATUK SERI TENGKU ADNAN BIN TENGKU MANSOR
Menteri Wilayah Persekutuan

LOCAL GOVERNMENT ACT 1976**LICENSING OF MARKETS
(FEDERAL TERRITORY OF PUTRAJAYA) BY-LAWS 2016**

ARRANGEMENT OF BY-LAWS

PART I**PRELIMINARY**

By-law

1. Citation and commencement
2. Interpretation

PART II**LICENSING**

3. Licence required for market
4. Application for licence
5. Disqualification
6. Form of licence
7. Licence fee
8. Deposit
9. Replacement licence
10. Transfer of licence
11. Renewal of licence
12. Revocation of licence

PART III**SPECIAL REQUIREMENTS FOR PUBLIC MARKET**

13. Definition
14. Public market licence shall be in respect of a designated space
15. Contents of licence
16. Obligations of public market licensee

By-law

17. Appointment of nominee
18. Employment of assistant
19. Prohibition on wastage of water
20. Loading or unloading of goods
21. Control of vehicles entering public market
22. Obstruction
23. Interfering with electrical and water fixtures
24. Installation of electrical appliances and connection
25. Prohibitions in the public market
26. Power to expel
27. Cleanliness of the surrounding areas
28. Space not to be assigned, leased, let out or sub-let
29. Seizure and claim

PART IV

SPECIAL REQUIREMENTS FOR PRIVATE MARKET

30. Special provisions relating to the application of licence for private market
31. Requirements in private market
32. Cold room in private market
33. Special provisions relating to the requirements for handling and storage of goods in private market
34. Preparation of goods in private market
35. Sullage water treatment
36. Maintenance work
37. Animals are prohibited

PART V

GENERAL PROVISIONS

38. Prohibitions
39. Sanitary requirements
40. Requirements for handling and storage of goods in the market
41. Prohibition of slaughtering activities

By-law

42. Prohibition on sale of unwholesome food
43. Operating hours for business activity
44. Water supply
45. Nuisance
46. Power to require information
47. Power to enter premise for inspection purpose
48. Exemption
49. Penalty
50. Revocation and transitional provisions

FIRST SCHEDULE

SECOND SCHEDULE

THIRD SCHEDULE

LOCAL GOVERNMENT ACT 1976**LICENSING OF MARKETS
(FEDERAL TERRITORY OF PUTRAJAYA) BY-LAWS 2016**

IN exercise of the powers conferred by subparagraphs 73(1)(d)(iii), (iv), (v) dan (vi) of the Local Government Act 1976 [Act 171], as modified by the Federal Territory of Putrajaya (Modification of Local Government Act 1976) Order 2002 [P.U. (A) 142/2002], the Perbadanan Putrajaya makes, and pursuant to section 103 of the said Act, the Minister confirms, the following by-laws:

PART I**PRELIMINARY****Citation and commencement**

1. (1) These by-laws may be cited as the **Licensing of Markets (Federal Territory of Putrajaya) By-Laws 2016**.

(2) These By-laws come into operation on 11 October 2016.

Interpretation

2. In these By-laws, unless the context otherwise requires—

“sullage water” means waste water generated from daily use from activities carried out in the private market;

“business activity” means the selling or offering for sale any goods in any public market or operating a private market;

“goods” includes any animal or meat, fish, poultry, fruit, vegetable or other perishable food for the purpose of human consumption or any other goods;

“licence fee” means the prescribed payment rate for a licence issued under these By-laws as specified in the First and Second Schedules;

“vehicle” includes any detachable part of a vehicle or a container with or without wheels attached;

“market” means a public market or private market;

“public market” means a building including the land attached to it or a specific area owned, leased or maintained by or on behalf of the Perbadanan for the purpose of selling any goods by retail on a daily basis or on certain days;

“private market” means a market other than a public market;

“licensee” means any person to whom a market licence issued under these By-laws;

“Perbadanan” means the Perbadanan Putrajaya established under section 3 of the Perbadanan Putrajaya Act 1995 [Act 536];

“utensil” includes containers, appliances, chairs, tables, equipment or any other thing used in connection with business activities in the market.

PART II

LICENSING

Licence required for market

3. (1) Any person may sell or offer for sale any goods in a public market when a public market licence is issued by the Perbadanan under these By-laws.

(2) Any person may establish, operate or carry out a private market in any place when a private market licence is issued by the Perbadanan under these By-laws.

(3) Any person who contravenes paragraph (1) or (2) commits an offence.

Application for licence

4. (1) Subject to by-law 3, an application for a licence under these By-laws shall be made in such form and manner as determined by the Perbadanan.

(2) The Perbadanan may approve or not approve an application for a licence under these By-laws.

(3) The Perbadanan may, if necessary, require any applicant to attend in person or on behalf of a corporation or firm, or a representative authorised by the corporation or firm to attend to furnish any document or further information regarding an application for a licence.

(4) A licence issued under these By-laws shall be subject to—

- (a) the licence period as determined by the Perbadanan;
- (b) for a private market, the suitability and the size of the building intended to be used to carry out the proposed business activity;
- (c) the provisions of these By-laws, conditions and restrictions imposed by the Perbadanan and by any relevant authorities;
- (d) payment of deposit as provided in by-law 8;

- (e) payment of a licence fee as prescribed in the First and Second Schedules; and
- (f) any other requirements under any relevant laws.

(5) The Perbadanan may, from time to time and while a licence is still in force, impose any additional conditions on the licence or amend or revoke any condition imposed on the licence.

(6) A written notice shall be given to the licensee before the Perbadanan makes any decision under paragraph (5).

Disqualification

5. Notwithstanding by-law 4, no licence shall be issued under these By-laws to any person—

- (a) who is a non-citizen of Malaysia;
- (b) under the age of eighteen years old; or
- (c) for a private market, if the building proposed by him, in the opinion of the Perbadanan, is not suitable to be used as a private market or the proposed building is located in an area which is not suitable for operating the proposed private market.

Form of licence

6. A licence issued under these By-laws shall be in any form as may be determined by the Perbadanan.

Licence fee

7. (1) The licence fee payable for the issuance of a licence under these By-laws is as prescribed in the First and Second Schedules.

(2) The Perbadanan may exempt any licensee from the liability of paying the whole or any part of the licence fee.

(3) The licence fee paid under paragraph (1) shall not be refundable.

Deposit

8. (1) The Perbadanan may require any person to whom a licence is issued to pay a deposit of an amount of money not exceeding fifty thousand ringgit to ensure that the provisions of the Act, By-laws and the conditions or restrictions of the licence are observed.

(2) Notwithstanding paragraph (1), the Perbadanan may exempt any licensee from the liability of paying the whole or any part of the deposit.

---

(3) If there is a breach of any of the provisions of the Act, By-laws, conditions or restrictions of the licence, the Perbadanan shall give a notice to the licensee within the time specified in the notice to give representation as to why his deposit shall not be forfeited.

(4) The Perbadanan may, after considering the representation given by the licensee or if the licensee fails to make a representation, decides either to forfeit the whole or part of the deposit.

(5) Subject to paragraph (4), the Perbadanan may require the licensee to replenish the whole or part of the deposit that has been forfeited.

(6) The deposit paid shall, unless forfeited, be refunded to the licensee without any adjustment for interest on the amount deposited under paragraph (1) after the licensee has ceased operating the business activity in the market.

(7) The licensee shall inform the Perbadanan if he has ceased operating the business activity in the market.

(8) Notwithstanding paragraph (7), the licensee shall apply to the Perbadanan within thirty days from the date he has ceased operating the business activity for his deposit to be refunded.

(9) If the licensee does not apply for his deposit to be refunded or the deposit is not claimed within the period specified in paragraph (8), the deposit shall be forfeited and shall be paid into the Perbadanan Putrajaya Fund and shall form part of the revenue of the fund.

Replacement licence

9. If the Perbadanan is satisfied that a valid licence issued under these By-laws is lost, defaced or damaged, the Perbadanan may issue a replacement licence.

Transfer of licence

10. (1) A licensee may submit an application to transfer the licence to any party in such form as determined by the Perbadanan and the Perbadanan may approve or refuse such application.

(2) The fee for the transfer of the licence shall be fifty ringgit.

(3) Notwithstanding paragraph (1), if there is a change of entity or change of name in the entity, the licensee shall forward a copy of the certification of the change from the Companies Commission of Malaysia.

Renewal of licence

11. (1) A licence issued under these By-laws shall not be renewed as a right and an application for renewal of a licence shall be deemed as an application for a licence.

(2) An application for renewal of a licence shall be made within sixty days before the expiry of the licence and shall be made in such form and manner as may be determined by the Perbadanan.

(3) The Perbadanan may, if it thinks necessary, require any applicant to attend in person or on behalf of a corporation or firm, or a representative authorised by the corporation or firm to attend to furnish any document or further information regarding an application to renew a licence.

(4) The Perbadanan may renew or not renew a licence and shall inform the applicant of its decision in writing or by any other manner as may be determined by the Perbadanan and to refund the deposit to the applicant subject to by-law 8(9).

(5) A licence if renewed under paragraph (4) shall be subjected to—

- (a) the licence period as determined by the Perbadanan;
- (b) payment of a licence fee as prescribed in the First and Second Schedules; and
- (c) the provisions of these By-laws, conditions and restrictions imposed by the Perbadanan and by any relevant authorities.

(6) No further deposit need to be given by the licensee if his licence is renewed.

(7) The Perbadanan shall not be responsible to pay any compensation to the licensee if the licence is not renewed under paragraph (4).

Revocation of licence

12. (1) The Perbadanan may revoke a licence issued under by-law 4 if he is satisfied that—

- (a) the licensee has contravened any provision of the Act, By-laws, conditions or restrictions of the licence;
- (b) the licensee has, either in relation to the application of a licence or at any time after the licence is issued, submitted to the Perbadanan a document or declaration which is false, confusing or not accurate;
- (c) the licensee has not operated the licensed business activity for a consecutive period of three months without informing the Perbadanan; or
- (d) a winding up order or bankruptcy order was made against the licensee or a resolution for voluntary winding up has been approved.

(2) The revocation of a licence under paragraph (1) may be made by the Perbadanan without any payment of compensation to the licensee and the Perbadanan may forfeit the whole deposit paid under by-law 8.

(3) Before a licence is revoked, the Perbadanan shall give a notice in writing to the licensee requiring him to make a representation within the period as specified in the notice as to why his licence shall not be revoked.

(4) After the expiry of the period specified in the notice under paragraph (3) and after considering the licensee's representation or if the licensee fails to make a representation, the Perbadanan shall proceed to consider such matter and inform its decision in a written notice to the licensee.

(5) If the Perbadanan decides to revoke the licence, the revocation of the licence shall take effect on the date specified in the notice served to the licensee.

(6) Any licensee who operates a business activity after his licence is revoked under paragraph (5) commits an offence.

PART III

SPECIAL REQUIREMENTS FOR PUBLIC MARKET

Definition

13. For the purpose of this Part, unless the context otherwise requires—

“public market licensee” means a person who has been granted a public market licence by the Perbadanan under these By-laws to sell or offer for sale any goods by retail in a space provided to him in a public market; and

“space” means a site, pitch or stall in any public market specifically provided by the Perbadanan to a public market licensee to sell any goods therein.

Public market licence shall be in respect of a designated space

14. (1) A public market licence issued under by-law 4 shall be in respect of a designated space as specified in the licence.

(2) Notwithstanding paragraph (1), the Perbadanan may in its discretion, on an application made by a public market licensee, permit the transfer of a space to any other space to sell similar goods within the public market area subject to payment of the fee as prescribed in the Third Schedule.

Contents of licence

15. A licence issued by the Perbadanan to a public market licensee under these By-laws shall contain the following particulars:

- (a) name, recent address and identity card number of the public market licensee;
- (b) recent passport size photograph of the public market licensee;

- (c) the validity period of the licence;
- (d) the type of goods to be sold;
- (e) the name, recent address, identity card number and recent passport size photograph of the assistant employed by the public market licensee, if any;
- (f) business hours;
- (g) space designated; and
- (h) any other conditions and restrictions imposed by the Perbadanan.

Obligations of public market licensee

16. (1) A public market licensee shall at all times be present to conduct or monitor his business activity.

(2) Notwithstanding paragraph (1), if the public market licensee cannot be present to conduct his business activity for a period of thirty days or more, he shall—

- (a) appoint a nominee under by-law 17 to replace him; or
- (d) temporarily close the space allocated to him.

(3) Any public market licensee who contravenes paragraphs (1) and (2) commits an offence.

Appointment of nominee

17. (1) An application for a nominee under by-law 16(2) shall be made in such form and manner as determined by the Perbadanan.

(2) The Perbadanan may—

- (a) require the public market licensee to submit further information for the purpose of considering the application; or
- (b) approve the application subject to other conditions or refuse the application.

(3) The fee payable by the public market licensee for the application for the appointment of a nominee shall be as prescribed in the Third Schedule.

(4) A nominee appointed under paragraph (2) shall be subject to these By-laws, conditions and restrictions imposed by the Perbadanan on the public market licensee and is liable in the same manner as a public market licensee.

Employment of assistant

18. (1) A public market licensee shall not employ an assistant without the prior written approval of the Perbadanan.

(2) An application for an approval under paragraph (1) shall be made in such form and manner as determined by the Perbadanan.

(3) The Perbadanan may—

- (a) require the public market licensee to submit further information for the purpose of considering the application; or
- (b) approve the application subject to any other conditions or refuse the application.

(4) The employment of an assistant shall not exempt the public market licensee from by-law 16(1).

(5) An assistant under paragraph (4) is subject to—

- (a) the provisions of By-laws, conditions and restrictions imposed by the Perbadanan under by-law 4(4); and
- (b) any other conditions prescribed by the Perbadanan under subparagraph 3(b).

(6) Notwithstanding this by-law, any public market licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Prohibition on wastage of water

19. Any public market licensee or his assistant shall not waste water in any public market.

Loading or unloading of goods

20. (1) A public market licensee shall not load or unload any goods in a public market other than in accordance with the time and at the place designated for it subject to any conditions as may be determined and exhibited in the public market by the Perbadanan.

(2) A public market licensee shall not leave his vehicle for a period longer than is necessary to load or unload goods at the place referred to in paragraph (1).

(3) Any public market licensee who fails to comply with paragraph (1) or (2) commits an offence.

Control of vehicles entering public market

21. (1) No person shall—

- (a) park a vehicle in any place other than in a place designated for the parking of vehicle in a public market; or
- (b) obstruct or interfere with the free flow of vehicular traffic in a public market.

(2) Any person who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Obstruction

22. (1) No public market licensee may—

- (a) construct an awning or covering over the space allocated to him unless approved by the Perbadanan in writing;
- (b) cause or permit any goods or utensils pertaining to his business activity to be deposited or placed at any place other than at the space allocated to him in the licence;
- (c) act in any manner that may cause or likely to cause an obstruction or difficulty to other users in the public market; or
- (d) erect any structure at the space allocated to him unless with the written approval from the Perbadanan.

(2) Any public market licensee who fails to comply with paragraph (1) commits an offence.

Interfering with electrical and water fixtures

23. (1) No person shall tamper or interfere with any electrical or water fixtures provided in a public market.

(2) Any person who fails to comply with paragraph (1) commits an offence.

Installation of electrical appliances and connection

24. (1) No electrical connection shall be installed or connected by a public market licensee in any area within the public market without the prior written approval of the Perbadanan.

(2) A public market licensee who has obtained the approval under paragraph (1) to do any electrical connection shall bear all the costs and expenses for the connection, wiring or installation and shall pay the electricity charges as determined by the Perbadanan.

(3) Any public market licensee who contravenes paragraph (1) or (2) commits an offence.

Prohibitions in the public market

25. No person in a public market shall—
- (a) cause any nuisance;
  - (b) spit;
  - (c) throw any goods, residue, garbage or other unwanted materials at any place, except into a refuse bin provided; or
  - (d) beg or apply for alms.

Power to expel

26. (1) The Perbadanan may direct any person in a public market who contravenes any provisions under these By-laws to leave the public market.
- (2) The Perbadanan, may, if the person refuses to comply with the direction given under paragraph (1), expel the person using reasonable force, if necessary, and prevent him from entering the public market.
- (3) Notwithstanding paragraph (2), any person who refuses to comply with the directions given by the Perbadanan under paragraph (1) commits an offence.

Cleanliness of the surrounding areas

27. (1) A public market licensee shall ensure that the surrounding areas immediately in front of, behind or by the side of the space allocated to him are in a clean condition.
- (2) Any public market licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Space not to be assigned, leased, let out or sub-let

28. (1) The public market licensee shall not assign, lease, let out or sub-let the space allocated to him to any person.
- (2) Any public market licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Seizure and claim

29. (1) The Perbadanan may, at its discretion, seize, remove and detain—
- (a) any goods or utensils pertaining to the business activity of a person who is not licensed under these By-laws; or
  - (b) any vehicle parked at any place which contravenes any provisions of these By-laws.

(2) The Perbadanan may dispose of any perishable goods immediately in such manner as the Perbadanan thinks fit.

(3) Any person whose goods, utensils or vehicles have been seized, removed and detained under paragraph (1) shall claim the goods, utensils or vehicles within the period given by the Perbadanan subject to the payment of any fee as may be determined by the Perbadanan and if there is no claim made within the period provided, the goods, utensils and vehicles shall be disposed of in such manner determined by the Perbadanan.

(4) The Perbadanan shall not be liable for any goods, utensils or vehicles seized and disposed of under these By-laws.

(5) Any person whose goods, utensils or vehicles have been seized, removed, detained or disposed of under these By-laws shall not be entitled to claim for any compensation from the Perbadanan.

PART IV

SPECIAL REQUIREMENTS FOR PRIVATE MARKET

Special provisions relating to the application for licence for private market

30. (1) Any person may use a building or any part of a building as a private market when a planning approval, if necessary, for that purpose has been obtained under the relevant planning laws and a private market licence has been issued pertaining to the building or any part of the building by the Perbadanan under these By-laws.

(2) Any person who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Requirements in private market

31. (1) The walls of the structure in a private market where meat or fish are cut, dressed, chopped, stored, displayed or exposed for sale shall be constructed up to a height of 180 centimetres from the floor with the surface made from suitable and easily cleaned materials or as may be determined by the Perbadanan.

(2) All structures used for the display of any goods for sale shall be made from suitable and easily cleaned materials or as may be determined by the Perbadanan.

(3) Refrigerators, freezers or chillers shall be provided by the private market licensee to keep meat, fish, fruits, vegetables, food or any other suitable goods.

(4) Any private market licensee who fails to comply with this by-law commits an offence.

Cold room in private market

32. (1) The private market licensee shall, if the Perbadanan thinks necessary, provide a cold room in the private market in accordance with the plans and specifications approved by the Perbadanan.

(2) The private market licensee shall at all times maintain the cold room in good and efficient working condition.

(3) The private market licensee shall ensure goods stored in a cold room are—

- (a) clean, wholesome and free from contamination;
- (b) arranged properly in the appropriate compartments; and
- (c) stored under the temperature provided under by-law 33.

(4) Any private market licensee who fails to comply with this by-law commits an offence.

Special provisions relating to the requirements for handling and storage of goods in private market

33. (1) All goods in a private market shall be handled and stored in compliance with the Food Act 1983 [Act 281] and the regulations made under that Act and in accordance with the following requirements:

- (a) all frozen goods shall be stored continuously at a temperature below minus 18°C and shall not be thawed before sale; and
- (b) fresh meat or fish shall be sold in a frozen condition at a temperature below minus 18°C.

(2) Any private market licensee who fails to comply with paragraph (1) commits an offence.

Preparation of goods in private market

34. (1) In any private market where both *halal* goods and non-*halal* goods are prepared and displayed for sale, the private market licensee shall—

- (a) place the *halal* goods and non-*halal* goods in separate spaces; and
- (b) use separate utensils to prepare and display for sale the *halal* goods and non-*halal* goods.

(2) A private market licensee shall ensure that any utensil used to prepare and display for sale such non-*halal* goods are taken from and used in the space where non-*halal* goods are prepared and displayed.

(3) At the space where non-*halal* goods are prepared and displayed for sale, the private market licensee shall provide a designated space for sale of such goods and shall at all times display a notice stating “Non-*Halal* Goods Only” at any conspicuous part in that space.

(4) For the purpose of this by-law, “*halal* goods” shall have the same meaning as defined in the Trade Descriptions (Definition of Halal) Order 2011 [P.U. (A) 430/2011].

(5) Any private market licensee who contravenes this by-law commits an offence.

Sullage water treatment

35. (1) A private market licensee shall ensure that the sullage water from his private market has been treated in such manner and specification determined by the Perbadanan before the sullage water is channelled into the public watercourse.

(2) Any private market licensee who fails to comply with paragraph (1) commits an offence.

Maintenance work

36. (1) A private market licensee shall maintain his private market and the equipment used in his private market so as to be in a state of cleanliness and in good working order at all times.

(2) Any private market licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

(3) The private market licensee shall paint or repaint his private market or any part of it at any time as may be directed by the Perbadanan.

Animals are prohibited

37. (1) No private market licensee shall keep any animal or knowingly permit any animal to enter his private market.

(2) Any private market licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

(3) Notwithstanding paragraph (1), a private market licensee may keep fish in an aquarium in his private market for the purpose of business activity or for display and shall maintain the aquarium in a good and clean condition.

PART V

GENERAL PROVISIONS

Prohibitions

38. (1) No licensee shall—

- (a) employ any person who is under the age of eighteen years;
- (b) employ any foreign assistant in a public market;
- (c) employ any foreigner without a valid work permit to work in his private market;
- (d) allow any gambling or immoral activities or allow any conduct which will cause nuisance, disturbance, injury or noisiness to the residents within the surrounding area of the market; and
- (e) operate other activities in the market other than the business activity specified in his licence.

(2) Any licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Sanitary requirements

39. (1) The licensee shall ensure that—

- (a) the food offered for sale shall be in a clean condition and covered with a food cover at all times;
- (b) utensils, equipment and fixtures used in his business activity shall be in a clean condition;
- (c) no articles of bedding or clothing shall be hung or stored in any part of the market other than in an area specifically set aside for that purpose;
- (d) food for customers shall not be packed with unclean paper or paper with writing on it or printed paper or with materials which may contaminate the food;
- (e) all utensils and equipment used in his business activity are kept in a suitable place and in a clean condition;
- (f) the licensee, his assistants and employees are dressed in clean clothes at all times;
- (g) movable things are removed from any part of the market when directed by the Perbadanan for the purpose of carrying out cleaning work by the licensee; and

- (h) all refuse to be collected and packed in plastic bags and placed in covered receptacles provided for that purpose, and shall cause all such receptacles to be emptied and cleaned as frequently as may be necessary to keep the market clean and tidy at all times.
- (2) Any licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Requirements for handling and storage of goods in the market

40. (1) All goods in the market shall be handled and stored in accordance with the following requirements:

- (a) the hooks for hanging meat or fish displayed for sale shall be made of suitable material determined by the Perbadanan and shall be replaced whenever directed by the Perbadanan;
- (b) utensils, packages or any other things used for storing goods shall be clean and colour-fast;
- (c) paper or material which is unclean and is not colour-fast shall not be used for packing goods;
- (d) fresh meat and fish shall be displayed for sale at a temperature of not more than 2°C;
- (e) meat or fish shall not be displayed for sale for more than four hours unless it is placed in a cold box at a temperature of not more than 2°C;
- (f) all appliances, packages or receptacles used for packing fruit and vegetable shall not be made of material which will contaminate or change the colour or taste of the fruit or vegetable, or cause the fruit or vegetable to be in a condition injurious to health;
- (g) vegetable or fruit shall be packed in such manner to ensure that there is adequate ventilation in the packages so that condensation will not appear in the packages;
- (h) vegetable and fruit shall be fresh and not dehydrated, and shall not be discoloured or spoilt;
- (i) vegetable or fruit shall not be displayed or exposed for sale for more than four hours unless it is placed in a controlled environment as required to maintain its freshness;
- (j) all packages, appliances or receptacles which have been previously used shall be washed before they are used again for delivery or packing of goods for sale;
- (k) packages which have been used previously shall not be used again for packing goods other than goods of the same type;

- (l) goods shall not be delivered or brought into a market without being covered or packed in such manner as approved by the Perbadanan; and
  - (m) all appliances, packages or containers used for containing wet food or perishable food shall have a smooth and waterproof surface.
- (2) Any licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Prohibition of slaughtering activities

41. (1) A licensee shall not operate any slaughtering activities in any part of the market.

(2) Any licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Prohibition on sale of unwholesome food

42. (1) A licensee shall not sell or offer for sale any unwholesome food for human consumption.

(2) The Perbadanan may investigate, examine and seize any unwholesome food for human consumption and may direct such food to be destroyed immediately.

(3) The licensee shall not be entitled to claim any compensation from the Perbadanan for any food seized by the Perbadanan under paragraph (2).

(4) Notwithstanding paragraphs (2) and (3), any licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Operating hours for business activity

43. (1) The Perbadanan may direct a business activity in a market to be operated within the period and time as specified by the Perbadanan and the licensee shall comply with such direction.

(2) The Perbadanan may consider an application from the licensee to extend the period and time specified by the Perbadanan under paragraph (1) upon receiving a written application from the licensee.

(3) Notwithstanding paragraph (2), any licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Water supply

44. (1) A licensee shall not use any water other than water from the public water supply and shall not use piped water from any toilet for the operation of his business activity.

(2) Any licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Nuisance

45. (1) A licensee shall not, during the operation of his business activity, create or cause or allow any nuisance to occur.

(2) Any licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Power to require information

46. (1) For the purpose of tracing the source and preventing the spread of any infection, the Perbadanan may require the licensee to furnish any information or produce for inspection any document, book or record pertaining to any person employed by him.

(2) Any licensee who refuses to give any information or produce any document, book or record commits an offence.

Power to enter premise for inspection purpose

47. The Perbadanan may—

- (a) enter and inspect any private market or a building or any part of a building which the Perbadanan suspects with reasonable cause is being used to operate a private market for which a licence is required under these By-laws; or
- (b) request from the licensee any information regarding the management of the market and the licensee or his employee shall provide any information required from him.

Exemption

48. The Perbadanan may, conditionally or unconditionally, exempt any licensee from any provisions of these By-laws.

Penalty

49. Any person who contravenes any provision of these By-laws shall be guilty of an offence and shall, upon conviction, be liable to a fine not exceeding two thousand ringgit or to imprisonment not exceeding one year or to both, and in the case of a continuing offence, to a fine not exceeding two hundred ringgit for each day during which the offence is continued after conviction.

Revocation and transitional provisions

50. (1) The Markets (Federal Territory of Putrajaya) By-Laws 2003 [P.U. (A) 196/2003] is revoked.

(2) Any licence issued or approval granted under the revoked By-laws before the coming into operation of these By-laws shall continue in full force until the licence expires, is amended, suspended or cancelled, or the approval expires or revoked under the revoked By-laws, for which purpose only the revoked By-laws shall continue to be in full force and effect.

(3) Any proceedings pending or commenced under the revoked By-laws before the coming into operation of these By-laws shall be continued and concluded under the revoked By-laws as if these By-laws had not been made.

FIRST SCHEDULE

[*By-law 7*]

MARKET LICENCE FEE

No.	Type of site	Type of sale	Monthly Licence fee (RM)
1.	Lock-up site	All types	50.00
2.	Market site	Fish	65.00
		Meat	65.00
		Fruit/vegetables/eggs/towfu	40.00
		Other goods	40.00
3.	Hawker site (inside and outside)	Fish/vegetables/fruit	30.00
4.	Ice	Ice blocks	65.00
5.	Coconuts	Scraped coconuts	65.00

SECOND SCHEDULE

[*By-law 7*]

LICENCE FEE FOR PRIVATE MARKET

No.	Floor area	Annual Licence Fee (RM)
1.	Floor area of 70 square metres or more	450.00 per annum
2.	Floor area of less than 70 square metres	350.00 per annum

THIRD SCHEDULE

[*By-laws 14(2) dan 17(3)*]

FEE

No.	Item	Fee (RM)
1.	Transfer of space	20.00
2.	Appointment of nominee	10.00

Made 7 October 2016

[PPJ/U/GBL/20; PN(PU2)328A/XXVIII]

DATUK HAJI HASIM BIN HAJI ISMAIL
President of Perbadanan Putrajaya

Confirmed 8 October 2016

[KWP(S)24/907/88/8(2); PN(PU2)328A/XXVIII]

DATUK SERI TENGKU ADNAN BIN TENGKU MANSOR
Minister of Federal Territories

P.U. (A) 255.**AKTA KERAJAAN TEMPATAN 1976****UNDANG-UNDANG KECIL PELESENAN PASAR
(WILAYAH PERSEKUTUAN KUALA LUMPUR) 2016****SUSUNAN UNDANG-UNDANG KECIL****BAHAGIAN I****PERMULAAN**Undang-
undang
kecil

1. Nama dan permulaan kuat kuasa
2. Tafsiran

BAHAGIAN II**PELESENAN**

3. Lesen diperlukan bagi pasar
4. Permohonan untuk lesen
5. Ketidaklayakan
6. Bentuk lesen
7. Fi lesen
8. Deposit
9. Lesen gantian
10. Pindah milik lesen
11. Pembaharuan lesen
12. Pembatalan lesen

BAHAGIAN III**KEHENDAK KHAS UNTUK PASAR AWAM**

13. Takrif
14. Lesen pasar awam hendaklah berkenaan dengan ruang tertentu

Undang-
undang
kecil

15. Kandungan lesen
16. Kewajipan pemegang lesen pasar awam
17. Pelantikan penama
18. Pengambilan pembantu
19. Larangan membazir air
20. Memuat atau memunggah barang
21. Kawalan kenderaan yang memasuki pasar awam
22. Halangan
23. Mengganggu lekapan elektrik dan air
24. Pemasangan perkakas atau sambungan elektrik
25. Larangan dalam pasar awam
26. Kuasa mengusir
27. Kebersihan ruang sekitar
28. Ruang tidak boleh diserah hak, dipajak, disewa atau disewa kecil
29. Penyitaan dan tuntutan

BAHAGIAN IV

KEHENDAK KHAS UNTUK PASAR PERSENDIRIAN

30. Peruntukan khas berkaitan permohonan lesen untuk pasar persendirian
31. Kehendak dalam pasar persendirian
32. Bilik sejuk di pasar persendirian
33. Peruntukan khas berkaitan kehendak bagi pengendalian dan penyimpanan barang di pasar persendirian
34. Penyediaan barang di pasar persendirian
35. Rawatan air limbah
36. Kerja penyelenggaraan
37. Binatang dilarang

BAHAGIAN V

PERUNTUKAN AM

38. Larangan
39. Kehendak kebersihan

Undang-
undang
kecil

40. Kehendak bagi pengendalian dan penyimpanan barang di pasar
41. Larangan aktiviti penyembelihan
42. Larangan penjualan makanan tidak selamat
43. Waktu menjalankan aktiviti perniagaan
44. Bekalan air
45. Kacau ganggu
46. Kuasa untuk menghendaki maklumat
47. Kuasa untuk memasuki premis bagi tujuan pemeriksaan
48. Pengecualian
49. Penalti
50. Pembatalan dan peruntukan peralihan

JADUAL PERTAMA

JADUAL KEDUA

JADUAL KETIGA

AKTA KERAJAAN TEMPATAN 1976

UNDANG-UNDANG KECIL PELESENAN PASAR
(WILAYAH PERSEKUTUAN KUALA LUMPUR) 2016

PADA menjalankan kuasa yang diberikan oleh subperenggan 73(1)(d)(iii), (iv), (v) dan (vi) Akta Kerajaan Tempatan 1976 [*Akta 171*], Datuk Bandar Kuala Lumpur membuat, dan menurut seksyen 103 Akta, Menteri mengesahkan, undang-undang kecil yang berikut:

BAHAGIAN I

PERMULAAN

Nama dan permulaan kuat kuasa

1. (1) Undang-undang kecil ini bolehlah dinamakan **Undang-Undang Kecil Pelesenan Pasar (Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur) 2016**.

(2) Undang-Undang Kecil ini mula berkuat kuasa pada 11 Oktober 2016.

Tafsiran

2. Dalam Undang-Undang Kecil ini, melainkan jika konteksnya menghendaki makna yang lain—

“air limbah” ertinya air sisa buangan hasil kegunaan harian daripada aktiviti yang dijalankan di pasar persendirian;

“aktiviti perniagaan” ertinya menjual atau menawarkan untuk jualan apa-apa barang di pasar awam atau mengendalikan sesuatu pasar persendirian;

“barang” termasuklah apa-apa haiwan atau daging, ikan, ayam itik, buah-buahan, sayur-sayuran atau benda makanan yang lain yang mudah musnah bagi tujuan makanan manusia atau apa-apa barang yang lain;

“Datuk Bandar” ertinya Datuk Bandar Kuala Lumpur yang dilantik di bawah seksyen 4 Akta Ibu Kota Persekutuan 1960 [*Akta 190*];

“fi lesen” ertinya kadar bayaran yang ditetapkan bagi sesuatu lesen yang dikeluarkan di bawah Undang-Undang Kecil ini sebagaimana yang dinyatakan dalam Jadual Pertama dan Kedua;

“kenderaan” termasuklah apa-apa bahagian kenderaan yang boleh ditanggalkan atau kontena dengan atau tanpa roda disambungkan;

“pasar” ertinya pasar awam atau pasar persendirian;

“pasar awam” ertinya sesuatu bangunan termasuk tanah yang bersangkutan dengannya atau sesuatu kawasan khusus yang dimiliki, dipajak atau diselenggara oleh atau bagi pihak Datuk Bandar bagi maksud menjual apa-apa barang secara runcit pada setiap hari atau pada hari-hari yang tertentu;

“pasar persendirian” ertinya sesuatu pasar selain daripada pasar awam;

“pemegang lesen” ertinya mana-mana orang yang kepadanya lesen pasar dikeluarkan di bawah Undang-Undang Kecil ini;

“perkakas” termasuklah bekas, alat-alat, kerusi, meja, kelengkapan atau apa-apa benda lain yang digunakan berkaitan dengan aktiviti perniagaan di pasar.

BAHAGIAN II

PELESENAN

Lesen diperlukan bagi pasar

3. (1) Mana-mana orang boleh menjual atau menawarkan untuk jualan apa-apa barang di sesuatu pasar awam apabila suatu lesen pasar awam dikeluarkan oleh Datuk Bandar di bawah Undang-Undang Kecil ini.

(2) Mana-mana orang boleh mendirikan, mengendalikan atau menjalankan suatu pasar persendirian di mana-mana tempat apabila suatu lesen pasar persendirian dikeluarkan oleh Datuk Bandar di bawah Undang-Undang Kecil ini.

(3) Mana-mana orang yang melanggar perenggan (1) atau (2) melakukan suatu kesalahan.

Permohonan untuk lesen

4. (1) Tertakluk kepada undang-undang kecil 3, sesuatu permohonan untuk suatu lesen di bawah Undang-Undang Kecil ini hendaklah dibuat dalam apa-apa bentuk dan cara sebagaimana yang ditentukan oleh Datuk Bandar.

(2) Datuk Bandar boleh meluluskan atau tidak meluluskan sesuatu permohonan untuk suatu lesen di bawah Undang-Undang Kecil ini.

(3) Datuk Bandar boleh, jika difikirkan perlu, menghendaki mana-mana pemohon untuk hadir sendiri atau bagi pihak sesuatu perbadanan atau firma, atau seorang wakil yang diberi kuasa oleh perbadanan atau firma tersebut untuk hadir bagi memberi apa-apa dokumen atau maklumat lanjut berkaitan dengan sesuatu permohonan untuk suatu lesen.

(4) Suatu lesen yang dikeluarkan di bawah Undang-Undang Kecil ini adalah tertakluk kepada—

- (a) tempoh lesen sebagaimana yang ditentukan oleh Datuk Bandar;
- (b) bagi pasar persendirian, kesesuaian dan saiz bangunan yang akan digunakan untuk menjalankan aktiviti perniagaan yang dicadangkan;
- (c) peruntukan Undang-Undang Kecil ini, syarat dan sekatan yang dikenakan oleh Datuk Bandar dan oleh mana-mana pihak berkuasa yang berkenaan;
- (d) bayaran deposit sebagaimana yang diperuntukkan dalam undang-undang kecil 8;
- (e) bayaran fi lesen sebagaimana yang ditetapkan dalam Jadual Pertama dan Kedua; dan
- (f) apa-apa kehendak yang lain di bawah mana-mana undang-undang yang berkaitan.

(5) Datuk Bandar boleh, dari semasa ke semasa dan semasa sesuatu lesen masih berkuat kuasa, mengenakan apa-apa syarat tambahan ke atas lesen itu atau mengubah atau membatalkan apa-apa syarat yang dikenakan ke atas lesen itu.

(6) Suatu notis bertulis hendaklah diberikan kepada pemegang lesen sebelum Datuk Bandar membuat apa-apa keputusan di bawah perenggan (5).

Ketidaklayakan

5. Walau apa pun undang-undang kecil 4, tiada lesen boleh dikeluarkan di bawah Undang-Undang Kecil ini kepada mana-mana orang—

- (a) bukan warganegara Malaysia;
- (b) berumur di bawah lapan belas tahun; atau
- (c) bagi pasar persendirian, jika bangunan yang dicadangkan olehnya, pada pendapat Datuk Bandar, tidak sesuai untuk digunakan sebagai pasar persendirian atau bangunan yang dicadangkan terletak dalam kawasan yang tidak sesuai untuk menjalankan pasar persendirian yang dicadangkan.

Bentuk lesen

6. Suatu lesen yang dikeluarkan di bawah Undang-Undang Kecil ini hendaklah dalam apa-apa bentuk sebagaimana yang ditentukan oleh Datuk Bandar.

Fi lesen

7. (1) Fi lesen yang kena dibayar bagi pengeluaran suatu lesen di bawah Undang-Undang Kecil ini adalah sebagaimana yang dinyatakan dalam Jadual Pertama dan Kedua.

(2) Datuk Bandar boleh mengecualikan mana-mana pemegang lesen daripada tanggungan untuk membayar kesemua atau mana-mana bahagian daripada fi lesen.

(3) Fi lesen yang dibayar di bawah perenggan (1) tidak boleh dibayar balik.

Deposit

8. (1) Datuk Bandar boleh menghendaki mana-mana orang yang kepadanya lesen telah dikeluarkan untuk membayar deposit sejumlah wang yang tidak melebihi lima puluh ribu ringgit untuk memastikan bahawa peruntukan Akta, Undang-Undang Kecil, syarat atau sekatan lesen dipatuhi.

(2) Walau apa pun perenggan (1), Datuk Bandar boleh mengecualikan mana-mana pemegang lesen daripada tanggungan untuk membayar keseluruhan atau sebahagian deposit.

(3) Sekiranya terdapat pelanggaran mana-mana peruntukan Akta, Undang-Undang Kecil, syarat atau sekatan lesen, Datuk Bandar hendaklah memberi notis kepada pemegang lesen dalam tempoh yang ditetapkan dalam notis untuk memberi representasi kenapa depositnya tidak boleh dilucutahkan.

(4) Datuk Bandar boleh, setelah mempertimbangkan representasi yang dikemukakan oleh pemegang lesen atau jika pemegang lesen gagal membuat representasi, memutuskan sama ada untuk melucutahkan keseluruhan atau sebahagian deposit.

(5) Tertakluk kepada perenggan (4), Datuk Bandar boleh menghendaki pemegang lesen untuk menggantikan keseluruhan atau sebahagian deposit yang telah dilucutahkan.

(6) Deposit yang dibayar hendaklah, melainkan dilucutahkan, dibayar balik kepada pemegang lesen tanpa apa-apa pelaras bagi faedah atas amaun yang diberikan di bawah perenggan (1) selepas pemegang lesen berhenti menjalankan apa-apa aktiviti perniagaan.

(7) Pemegang lesen hendaklah memaklumkan kepada Datuk Bandar jika dia telah berhenti menjalankan aktiviti perniagaan.

(8) Walau apa pun perenggan (7), pemegang lesen hendaklah memohon kepada Datuk Bandar dalam tempoh tiga puluh hari dari tarikh dia berhenti menjalankan aktiviti perniagaan itu untuk depositnya dibayar balik.

(9) Sekiranya pemegang lesen tidak memohon untuk depositnya dibayar balik atau depositnya tidak dituntut dalam tempoh yang dinyatakan di bawah perenggan (8), deposit tersebut akan dilucutahkan dan hendaklah dibayar ke dalam kumpulan wang yang ditubuhkan di bawah mana-mana undang-undang berhubungan dengan kerajaan tempatan dan hendaklah menjadi sebahagian daripada hasil kumpulan wang itu.

Lesen gantian

9. Jika Datuk Bandar berpuas hati bahawa suatu lesen yang sah yang dikeluarkan di bawah Undang-Undang Kecil ini telah hilang, cacat atau rosak, Datuk Bandar boleh mengeluarkan lesen gantian.

Pindah milik lesen

10. (1) Pemegang lesen boleh mengemukakan permohonan untuk memindah milik lesen kepada mana-mana pihak dengan apa-apa cara sebagaimana yang ditentukan oleh Datuk Bandar dan Datuk Bandar boleh meluluskan atau menolak permohonan tersebut.

(2) Fi pindah milik lesen adalah sebanyak lima puluh ringgit.

(3) Walau apa pun perenggan (1), sekiranya berlaku pertukaran entiti atau perubahan nama dalam entiti, pemegang lesen hendaklah mengemukakan salinan sijil pengesahan pertukaran daripada Suruhanjaya Syarikat Malaysia.

Pembaharuan lesen

11. (1) Suatu lesen yang dikeluarkan di bawah Undang-Undang Kecil ini tidak boleh diperbaharui sebagai suatu hak dan sesuatu permohonan untuk memperbaharui suatu lesen hendaklah dianggap sebagai permohonan untuk suatu lesen.

(2) Sesuatu permohonan untuk memperbaharui suatu lesen hendaklah dibuat dalam tempoh enam puluh hari sebelum tarikh tamat lesen itu dan hendaklah dibuat dalam apa-apa bentuk dan cara sebagaimana yang ditentukan oleh Datuk Bandar.

(3) Datuk Bandar boleh, jika difikirkan perlu, menghendaki mana-mana pemohon untuk hadir sendiri atau bagi pihak sesuatu perbadanan atau firma, atau seorang wakil yang diberi kuasa oleh perbadanan atau firma tersebut untuk hadir bagi memberi apa-apa dokumen atau maklumat lanjut berkaitan dengan sesuatu permohonan untuk memperbaharui suatu lesen.

(4) Datuk Bandar boleh memperbaharui atau tidak memperbaharui lesen itu dan hendaklah memaklumkan pemohon keputusannya itu secara bertulis atau melalui apa-apa cara yang lain sebagaimana yang akan ditentukan oleh Datuk Bandar dan membayar balik deposit kepada pemohon tertakluk kepada undang-undang kecil 8(9).

(5) Suatu lesen jika diperbaharui di bawah perenggan (4) adalah tertakluk kepada—

(a) tempoh lesen sebagaimana yang ditentukan oleh Datuk Bandar;

- (b) bayaran fi lesen sebagaimana yang ditetapkan dalam Jadual Pertama dan Kedua; dan
  - (c) peruntukan Undang-Undang Kecil ini, syarat dan sekatan yang dikenakan oleh Datuk Bandar dan oleh mana-mana pihak berkuasa yang berkenaan.
- (6) Tiada deposit lanjut perlu diberi oleh pemegang lesen jika lesennya diperbaharui.
- (7) Datuk Bandar tidak akan bertanggungjawab untuk membayar apa-apa pampasan kepada pemegang lesen sekiranya lesen tidak diperbaharui di bawah perenggan (4).

Pembatalan lesen

12. (1) Datuk Bandar boleh membatalkan suatu lesen yang dikeluarkan di bawah undang-undang kecil 4 jika dia berpuas hati bahawa—
- (a) pemegang lesen itu telah melanggar mana-mana peruntukan Akta, Undang-Undang Kecil, syarat atau sekatan lesen;
  - (b) pemegang lesen itu telah, sama ada berkaitan dengan sesuatu permohonan untuk suatu lesen atau pada bila-bila masa selepas suatu lesen dikeluarkan, mengemukakan kepada Datuk Bandar suatu dokumen atau perisytiharan yang palsu, mengelirukan atau tidak tepat;
  - (c) pemegang lesen itu tidak menjalankan aktiviti perniagaan yang dilesenkan selama tempoh tiga bulan berturut-turut tanpa memaklumkan kepada Datuk Bandar; atau
  - (d) suatu perintah penggulungan atau perintah kebankrapan telah dibuat terhadap pemegang lesen atau suatu ketetapan bagi penggulungan sukarela telah diluluskan.
- (2) Pembatalan lesen di bawah perenggan (1) boleh dibuat oleh Datuk Bandar tanpa apa-apa bayaran pampasan kepada pemegang lesen dan Datuk Bandar boleh melucuthakkan keseluruhan deposit yang telah dibayar di bawah undang-undang kecil 8.
- (3) Sebelum suatu lesen dibatalkan, Datuk Bandar hendaklah memberi notis secara bertulis kepada pemegang lesen menghendaki dia membuat representasi dalam tempoh sebagaimana yang dinyatakan dalam notis kenapa lesennya tidak boleh dibatalkan.
- (4) Selepas tamat tempoh masa yang dinyatakan di dalam notis di bawah perenggan (3) dan setelah menimbangkan representasi pemegang lesen atau jika pemegang lesen gagal membuat representasi, Datuk Bandar hendaklah terus mempertimbangkan perkara tersebut dan memaklumkan keputusannya dalam notis bertulis kepada pemegang lesen.

(5) Jika Datuk Bandar memutuskan untuk membatalkan lesen itu, pembatalan lesen itu hendaklah mula berkuat kuasa pada tarikh yang dinyatakan dalam notis yang diserahkan kepada pemegang lesen.

(6) Mana-mana pemegang lesen yang menjalankan aktiviti perniagaan setelah lesennya dibatalkan di bawah perenggan (5) melakukan suatu kesalahan.

BAHAGIAN III

KEHENDAK KHAS UNTUK PASAR AWAM

Takrif

13. Bagi maksud Bahagian ini, melainkan jika konteksnya menghendaki makna yang lain—

”pemegang lesen pasar awam” ertinya seseorang yang telah diberikan lesen pasar awam oleh Datuk Bandar di bawah Undang-Undang Kecil ini untuk menjual atau menawarkan untuk jualan secara runcit apa-apa barang di sesuatu ruang yang diperuntukkan kepadanya dalam suatu pasar awam;

”ruang” ertinya sesuatu tapak, petak atau gerai dalam mana-mana pasar awam yang diperuntukkan khusus oleh Datuk Bandar kepada seseorang pemegang lesen pasar awam untuk menjual apa-apa barang di dalamnya.

Lesen pasar awam hendaklah berkenaan dengan ruang tertentu

14. (1) Lesen pasar awam yang dikeluarkan di bawah undang-undang kecil 4 hendaklah berkenaan dengan sesuatu ruang tertentu sebagaimana yang dinyatakan dalam lesen itu.

(2) Walau apa pun perenggan (1), Datuk Bandar boleh, menurut budi bicaranya atas suatu permohonan yang dibuat oleh seorang pemegang lesen pasar awam, membentarkan pemindahan ruang ke mana-mana ruang yang lain untuk menjual barang yang sama di dalam kawasan pasar awam itu tertakluk kepada pembayaran fi sebagaimana yang ditetapkan dalam Jadual Ketiga.

Kandungan lesen

15. Suatu lesen yang dikeluarkan oleh Datuk Bandar kepada pemegang lesen pasar awam di bawah Undang-Undang Kecil ini hendaklah mengandungi butir-butir yang berikut:

- (a) nama, alamat terbaru dan nombor kad pengenalan pemegang lesen pasar awam;
- (b) gambar terbaru berukuran pasport pemegang lesen pasar awam;
- (c) tempoh sah lesen;
- (d) jenis barang yang akan dijual;

-
- (e) nama, alamat terbaru, nombor kad pengenalan dan gambar terbaru berukuran pasport pembantu yang diambil kerja oleh pemegang lesen pasar awam, jika ada;
  - (f) waktu perniagaan;
  - (g) ruang yang diperuntukkan; dan
  - (h) apa-apa syarat dan sekatan yang lain yang dikenakan oleh Datuk Bandar.

Kewajipan pemegang lesen pasar awam

16. (1) Pemegang lesen pasar awam hendaklah pada setiap masa hadir untuk menjalankan atau mengawasi aktiviti perniagaannya.

(2) Walau apa pun perenggan (1), jika pemegang lesen pasar awam tidak dapat hadir untuk menjalankan aktiviti perniagaannya selama tempoh tiga puluh hari atau lebih, dia hendaklah—

- (a) melantik seorang penama di bawah undang-undang kecil 17 bagi menggantikannya; atau
- (b) menutup sementara ruang yang diperuntukkan kepadanya.

(3) Mana-mana pemegang lesen pasar awam yang melanggar perenggan (1) dan (2) melakukan suatu kesalahan.

Pelantikan penama

17. (1) Sesuatu permohonan untuk seorang penama di bawah undang-undang kecil 16(2) hendaklah dibuat dalam apa-apa bentuk dan cara yang ditentukan oleh Datuk Bandar.

(2) Datuk Bandar boleh—

- (a) menghendaki pemegang lesen pasar awam untuk mengemukakan maklumat lanjut bagi maksud mempertimbangkan permohonan tersebut; atau
- (b) meluluskan permohonan itu tertakluk kepada syarat yang lain atau menolak permohonan itu.

(3) Fi yang kena dibayar oleh pemegang lesen pasar awam bagi permohonan pelantikan seorang penama hendaklah sebagaimana yang ditetapkan dalam Jadual Ketiga.

(4) Seseorang penama yang dilantik di bawah berenggan (2) hendaklah tertakluk kepada Undang-Undang Kecil ini, syarat dan sekatan yang dikenakan oleh Datuk Bandar ke atas pemegang lesen pasar awam dan mempunyai tanggungan yang sama sebagaimana seorang pemegang lesen pasar awam.

Pengambilan pembantu

18. (1) Pemegang lesen pasar awam tidak boleh mengambil pembantu tanpa kelulusan bertulis daripada Datuk Bandar terlebih dahulu.

(2) Sesuatu permohonan bagi suatu kelulusan di bawah perenggan (1) hendaklah dibuat dalam apa-apa bentuk dan cara sebagaimana yang ditentukan oleh Datuk Bandar.

(3) Datuk Bandar boleh—

- (a) menghendaki pemegang lesen pasar awam untuk mengemukakan maklumat lanjut bagi maksud mempertimbangkan permohonan tersebut; atau
- (b) meluluskan permohonan itu tertakluk kepada syarat yang lain atau menolak permohonan itu.

(4) Pengambilan pembantu tidak mengecualikan pemegang lesen pasar awam daripada undang-undang kecil 16(1).

(5) Pembantu di bawah perenggan (4) adalah tertakluk kepada—

- (a) peruntukan Undang-Undang Kecil, syarat dan sekatan yang dikenakan oleh Datuk Bandar di bawah undang-undang kecil 4(4); dan
- (b) apa-apa syarat yang lain yang ditetapkan oleh Datuk Bandar di bawah subperenggan 3(b).

(6) Walau apa pun undang-undang kecil ini, mana-mana pemegang lesen pasar awam yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Larangan membazir air

19. Mana-mana pemegang lesen pasar awam atau pembantunya dilarang membazir air dalam mana-mana pasar awam.

Memuat atau memunggah barang

20. (1) Pemegang lesen pasar awam tidak boleh memuatkan atau memunggah apa-apa barang dalam sesuatu pasar awam melainkan mengikut masa dan di tempat yang ditetapkan tertakluk kepada apa-apa syarat yang ditentukan dan dipamerkan dalam pasar awam itu oleh Datuk Bandar.

(2) Pemegang lesen pasar awam tidak boleh meninggalkan kenderaannya bagi jangka masa yang lebih lama daripada yang diperlukan untuk memuatkan atau memunggah barang di tempat yang disebut dalam perenggan (1).

(3) Mana-mana pemegang lesen pasar awam yang tidak mematuhi perenggan (1) atau (2) melakukan suatu kesalahan.

Kawalan kenderaan yang memasuki pasar awam

21. (1) Tiada seorang pun boleh—
- (a) meletakkan kenderaan di mana-mana tempat selain daripada di tempat yang dikhaskan untuk meletakkan kenderaan dalam sesuatu pasar awam; atau
  - (b) menghalang atau mengganggu kelancaran arus lalu lintas kenderaan di pasar awam.
- (2) Mana-mana orang yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Halangan

22. (1) Tiada pemegang lesen pasar awam boleh—
- (a) membina pelindung panas atau penutup di atas ruang yang diperuntukkan kepadanya melainkan diluluskan oleh Datuk Bandar secara bertulis;
  - (b) menyebabkan atau membenarkan apa-apa barang atau perkakas yang berkaitan dengan aktiviti perniagaannya diletakkan atau ditempatkan di mana-mana tempat melainkan dalam ruang yang diperuntukkan kepadanya dalam lesen;
  - (c) bertindak dengan apa-apa cara yang boleh menyebabkan atau mungkin menyebabkan sesuatu halangan atau kesusahan kepada pengguna yang lain dalam sesuatu pasar awam; atau
  - (d) mendirikan apa-apa struktur di ruang yang diperuntukkan kepadanya melainkan dengan kelulusan bertulis daripada Datuk Bandar.
- (2) Mana-mana pemegang lesen pasar awam yang tidak mematuhi perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Mengganggu lekapan elektrik dan air

23. (1) Tiada seorang pun boleh mengubah atau mengganggu sesuatu lekapan elektrik atau air yang disediakan dalam sesuatu pasar awam.
- (2) Mana-mana orang yang tidak mematuhi perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Pemasangan perkakas atau sambungan elektrik

24. (1) Tiada sambungan elektrik boleh dipasang atau disambung oleh seorang pemegang lesen pasar awam di mana-mana kawasan dalam sesuatu pasar awam tanpa kebenaran secara bertulis Datuk Bandar terlebih dahulu.

(2) Seseorang pemegang lesen pasar awam yang telah memperoleh kebenaran di bawah perenggan (1) untuk membuat sambungan elektrik hendaklah menanggung segala kos dan perbelanjaan untuk sambungan, pendawaian atau pemasangan itu dan hendaklah membayar segala caj elektrik sebagaimana yang ditetapkan oleh Datuk Bandar.

(3) Mana-mana pemegang lesen pasar awam yang melanggar perenggan (1) atau (2) melakukan suatu kesalahan.

Larangan dalam pasar awam

25. Tiada seorang pun dalam sesuatu pasar awam boleh—

- (a) melakukan kacau ganggu;
- (b) meludah;
- (c) membuang apa-apa barang, sisa-sisa, sampah sarap atau bahan buangan yang lain di mana-mana tempat, kecuali ke dalam tong sampah yang disediakan; atau
- (d) mengemis atau meminta sedekah.

Kuasa mengusir

26. (1) Datuk Bandar boleh mengarahkan mana-mana orang yang berada di dalam sesuatu pasar awam yang melanggari mana-mana peruntukan di bawah Undang-Undang Kecil ini untuk meninggalkan pasar awam itu.

(2) Datuk Bandar, boleh, jika orang itu enggan mematuhi arahan yang diberikan di bawah perenggan (1), mengusir orang itu dengan menggunakan kekerasan yang munasabah, jika perlu, dan menghalang orang itu daripada memasuki pasar awam itu.

(3) Walau apa pun perenggan (2), mana-mana orang yang enggan mematuhi arahan yang diberikan oleh Datuk Bandar di bawah perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Kebersihan ruang sekitar

27. (1) Pemegang lesen pasar awam hendaklah memastikan kawasan di sekitar yang hampir sekali di hadapan, di belakang atau di tepi ruang yang diperuntukkan kepadanya berada dalam keadaan bersih.

(2) Mana-mana pemegang lesen pasar awam yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Ruang tidak boleh diserah hak, dipajak, disewa atau disewa kecil

28. (1) Pemegang lesen pasar awam tidak boleh menyerah hak, memajak, menyewa atau menyewa kecil ruang yang diperuntukkan kepadanya kepada mana-mana orang.

(2) Mana-mana pemegang lesen pasar awam yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Penyitaan dan tuntutan

29. (1) Datuk Bandar boleh, menurut budi bicaranya, menyita, memindahkan dan menahan—

- (a) apa-apa barang dan perkakas yang berhubungan dengan aktiviti perniagaan seseorang yang tidak mempunyai lesen di bawah Undang-Undang Kecil ini; atau
- (b) mana-mana kenderaan yang diletakkan di mana-mana tempat yang melanggari mana-mana peruntukan Undang-Undang Kecil ini.

(2) Datuk Bandar boleh melupuskan barang-barang daripada jenis mudah rosak dengan serta merta dengan apa-apa cara yang Datuk Bandar fikirkan sesuai.

(3) Mana-mana orang yang barang, perkakas atau kenderaan disita, dialihkan dan ditahan di bawah perenggan (1) hendaklah menuntut barang, perkakas atau kenderaan itu dalam tempoh yang diberikan oleh Datuk Bandar tertakluk kepada pembayaran apa-apa fi yang ditentukan oleh Datuk Bandar dan jika tidak ada tuntutan dibuat dalam tempoh yang diberikan, barang, perkakas atau kenderaan itu akan dilupuskan mengikut apa-apa cara yang ditentukan oleh Datuk Bandar.

(4) Datuk Bandar tidak akan bertanggungjawab untuk apa-apa barang, perkakas atau kenderaan yang telah disita dan dilupuskan di bawah Undang-Undang Kecil ini.

(5) Mana-mana orang yang barang, perkakas atau kenderaan yang telah disita, dialihkan, ditahan atau dilupuskan di bawah Undang-Undang Kecil ini tidak berhak menuntut apa-apa pampasan daripada Datuk Bandar.

BAHAGIAN IV

KEHENDAK KHAS UNTUK PASAR PERSENDIRIAN

Peruntukan khas berkaitan permohonan lesen untuk pasar persendirian

30. (1) Mana-mana orang boleh menggunakan sesuatu bangunan atau mana-mana bahagian bangunan sebagai pasar persendirian apabila suatu kebenaran perancangan, jika perlu, bagi maksud tersebut telah diperoleh di bawah undang-undang perancangan yang berkaitan dan suatu lesen pasar persendirian dikeluarkan berkaitan dengan bangunan itu atau mana-mana bahagian bangunan itu oleh Datuk Bandar di bawah Undang-Undang Kecil ini.

(2) Mana-mana orang yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Kehendak dalam pasar persendirian

31. (1) Dinding sesuatu struktur di dalam sesuatu pasar persendirian di mana daging atau ikan dipotong, disiang, dicincang, disimpan, dipamerkan atau didedahkan untuk jualan hendaklah dibina setinggi 180 sentimeter daripada lantai dengan permukaannya diperbuat daripada apa-apa bahan yang sesuai dan mudah dibersihkan atau sebagaimana yang ditentukan oleh Datuk Bandar.

(2) Semua struktur yang digunakan untuk mempamerkan apa-apa barang untuk dijual hendaklah diperbuat daripada apa-apa bahan yang sesuai dan mudah dibersihkan atau sebagaimana yang ditentukan oleh Datuk Bandar.

(3) Peti sejuk, peti dingin beku atau pengokol hendaklah disediakan oleh pemegang lesen pasar persendirian untuk menyimpan daging, ikan, buah-buahan, sayur-sayuran, makanan atau apa-apa barang lain yang sesuai.

(4) Mana-mana pemegang lesen pasar persendirian yang tidak mematuhi undang-undang kecil ini melakukan suatu kesalahan.

Bilik sejuk di pasar persendirian

32. (1) Pemegang lesen pasar persendirian hendaklah, jika difikirkan perlu oleh Datuk Bandar, mengadakan suatu bilik sejuk dalam pasar persendirian mengikut pelan dan spesifikasi yang diluluskan oleh Datuk Bandar.

(2) Pemegang lesen pasar persendirian hendaklah pada setiap masa menyelenggara bilik sejuk itu dalam keadaan baik dan boleh berfungsi dengan efisien.

(3) Pemegang lesen pasar persendirian hendaklah memastikan bahawa barang-barang yang disimpan di dalam bilik sejuk—

- (a) bersih, baik dan bebas daripada pencemaran;
- (b) disusun dengan teratur di dalam petak yang sesuai; dan
- (c) disimpan di bawah suhu yang diperuntukkan di bawah undang-undang kecil 33.

(4) Mana-mana pemegang lesen pasar persendirian yang tidak mematuhi undang-undang kecil ini melakukan suatu kesalahan.

Peruntukan khas berkaitan kehendak bagi pengendalian dan penyimpanan barang di pasar persendirian

33. (1) Semua barang di pasar persendirian hendaklah dikendalikan dan disimpan dengan mematuhi Akta Makanan 1983 [Akta 281] dan peraturan-peraturan yang dibuat di bawah Akta itu dan mengikut kehendak yang berikut:

- (a) semua barang sejuk beku hendaklah disimpan secara berterusan pada suhu di bawah takat beku 18°C dan tidak boleh dinyahsejuk beku sebelum dijual; dan
- (b) daging atau ikan segar hendaklah dijual dalam keadaan sejuk beku pada suhu di bawah takat beku 18°C.

(2) Mana-mana pemegang lesen pasar persendirian yang tidak mematuhi perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Penyediaan barang di pasar persendirian

34. (1) Dalam mana-mana pasar persendirian di mana kedua-dua barang yang halal dan barang yang tidak halal disediakan dan dipamerkan untuk jualan, pemegang lesen pasar persendirian hendaklah—

- (a) meletakkan barang yang halal dan barang yang tidak halal tersebut di ruang yang berasingan; dan
- (b) menggunakan apa-apa perkakas yang berasingan bagi menyediakan dan mempamerkan untuk jualan barang yang halal dan barang yang tidak halal.

(2) Pemegang lesen pasar persendirian hendaklah memastikan bahawa apa-apa perkakas yang digunakan untuk menyediakan dan mempamerkan untuk jualan barang yang tidak halal diambil daripada dan digunakan di ruang di mana barang yang tidak halal sahaja disediakan dan dipamerkan.

(3) Pada ruang di mana barang yang tidak halal disediakan dan dipamerkan untuk jualan, pemegang lesen pasar persendirian hendaklah menyediakan suatu ruang yang ditetapkan untuk penjualan barang-barang tersebut dan hendaklah pada setiap masa mempamerkan notis yang menyatakan “Barang Yang Tidak Halal Sahaja” di mana-mana bahagian di ruang tersebut yang mudah dilihat.

(4) Bagi maksud undang-undang kecil ini, ”barang yang halal” hendaklah mempunyai erti sebagaimana yang ditakrifkan dalam Perintah Perihal Dagangan (Takrif Halal) 2011 [P.U. (A) 430/2011].

(5) Mana-mana pemegang lesen pasar persendirian yang melanggar undang-undang kecil ini melakukan suatu kesalahan.

Rawatan air limbah

35. (1) Pemegang lesen pasar persendirian hendaklah memastikan air limbah daripada pasar persendiriannya dirawat mengikut apa-apa cara dan spesifikasi yang ditentukan oleh Datuk Bandar sebelum air limbah tersebut disalurkan ke dalam alur air awam.

(2) Mana-mana pemegang lesen pasar persendirian yang tidak mematuhi perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Kerja penyelenggaraan

36. (1) Pemegang lesen pasar persendirian hendaklah menyelenggara pasar persendiriannya dan peralatan yang digunakan dalam pasar persendiriannya supaya berada dalam keadaan bersih dan boleh digunakan pada setiap masa.

(2) Mana-mana pemegang lesen pasar persendirian yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

(3) Pemegang lesen pasar persendirian hendaklah mengecat atau mengecat semula pasar persendiriannya atau mana-mana bahagiannya pada bila-bila masa sebagaimana yang diarahkan oleh Datuk Bandar.

Binatang dilarang

37. (1) Tiada pemegang lesen pasar persendirian boleh memelihara apa-apa binatang atau dengan pengetahuannya membenarkan apa-apa binatang memasuki pasar persendiriannya.

(2) Mana-mana pemegang lesen pasar persendirian yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

(3) Walau apa pun perenggan (1), pemegang lesen pasar persendirian boleh menyimpan ikan di dalam akuarium di dalam pasar persendiriannya bagi tujuan aktiviti perniagaan atau hiasan dan hendaklah sentiasa menyelenggara akuarium itu dalam keadaan baik dan bersih.

BAHAGIAN V

PERUNTUKAN AM

Larangan

38. (1) Tiada pemegang lesen boleh—

- (a) mengambil bekerja mana-mana orang di bawah umur lapan belas tahun;
- (b) mengambil bekerja mana-mana pembantu warga asing di pasar awam;
- (c) mengambil mana-mana warga asing tanpa permit kerja yang sah untuk bekerja di pasar persendiriannya;
- (d) memberikan apa-apa aktiviti perjudian atau aktiviti yang tidak bermoral atau membenarkan apa-apa perbuatan yang boleh menyebabkan kacau ganggu, gangguan, kecederaan atau kebisingan kepada penduduk di kawasan persekitaran pasar; dan
- (e) manjalankan aktiviti yang lain di pasar selain daripada aktiviti perniagaan yang dinyatakan dalam lesenya.

(2) Mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Kehendak kebersihan

39. (1) Pemegang lesen hendaklah memastikan—

- (a) makanan yang ditawarkan untuk jualan hendaklah berada dalam keadaan bersih dan ditutup dengan penutup makanan pada setiap masa;
- (b) perkakas, alat-alat dan lekapan yang digunakan dalam aktiviti perniagaannya hendaklah berada dalam keadaan bersih;
- (c) tiada alatan tidur atau pakaian digantung atau disimpan dalam mana-mana bahagian pasar selain daripada suatu kawasan yang disediakan khas untuk tujuan itu;
- (d) makanan untuk pelanggan tidak dibungkus dengan kertas tidak bersih atau kertas yang terdapat tulisan di atasnya atau kertas yang bercetak atau dengan bahan yang boleh mencemarkan makanan itu;
- (e) segala perkakas dan alat-alat yang digunakan dalam aktiviti perniagaannya disimpan di tempat yang sesuai dan dalam keadaan bersih;
- (f) pemegang lesen, pembantunya atau pekerja-pekerjanya berpakaian bersih pada setiap masa;
- (g) barang mudah alih dikeluarkan daripada mana-mana bahagian pasar apabila diarahkan oleh Datuk Bandar untuk tujuan kerja-kerja pembersihan dijalankan oleh pemegang lesen; dan
- (h) sampah dikumpul dan dibungkuskan dalam beg plastik dan dimasukkan ke dalam bekas bertutup yang disediakan bagi maksud itu, dan hendaklah menyebabkan supaya semua bekas itu dikosongkan dan dibersihkan seberapa kerap yang perlu untuk menjaga pasar itu supaya bersih dan kemas pada setiap masa.

(2) Mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Kehendak bagi pengendalian dan penyimpanan barang di pasar

40. (1) Semua barang di pasar hendaklah dikendalikan dan disimpan mengikut kehendak yang berikut:

- (a) penyangkuk untuk menggantung daging atau ikan yang dipamerkan untuk dijual hendaklah diperbuat daripada bahan yang sesuai yang ditetapkan oleh Datuk Bandar dan hendaklah diganti apabila diarahkan oleh Datuk Bandar;
- (b) perkakas, bungkusan atau apa-apa benda lain yang digunakan bagi menyimpan barang-barang hendaklah bersih dan tahan warna;
- (c) kertas atau bahan yang tidak bersih dan tidak tahan warna tidak boleh digunakan untuk membungkus barang-barang;
- (d) daging dan ikan segar hendaklah dipamerkan untuk jualan pada suhu tidak lebih daripada 2°C;

- (e) daging atau ikan tidak boleh dipamerkan untuk jualan selama lebih daripada empat jam melainkan daging atau ikan itu ditempatkan di dalam suatu kotak sejuk pada suhu tidak lebih daripada 2°C;
- (f) semua alat, bungkus atau bekas yang digunakan untuk membungkus buah dan sayur tidak boleh dibuat daripada bahan yang akan mencemarkan atau menukar warna atau rasa buah atau sayur itu, atau menyebabkan buah atau sayur itu dalam keadaan yang memudaratkan kesihatan;
- (g) sayur atau buah hendaklah dibungkus sedemikian cara bagi memastikan bahawa terdapat pengalihan udara yang mencukupi di dalam bungkus itu supaya wap tidak kelihatan dalam bungkus itu;
- (h) menggunakan hanya bekas atau bahan pembungkusan yang ditentukan atau dibenarkan oleh Datuk Bandar untuk membungkus makanan untuk jualan;
- (i) tidak membungkus makanan dengan kertas yang tidak bersih atau kertas yang terdapat tulisan di atasnya atau kertas yang bercetak atau dengan bahan yang boleh mencemarkan makanan itu;
- (j) sayur dan buah hendaklah segar dan tidak dinyahhidratkan, dan tidak boleh bertukar warna atau rosak;
- (k) sayur atau buah tidak boleh dipamerkan atau didedahkan untuk jualan selama lebih daripada empat jam melainkan sayur atau buah itu diletakkan dalam suatu persekitaran yang terkawal sebagaimana yang dikehendaki bagi mengekalkan kesegarannya;
- (l) semua bungkus, alat atau bekas yang telah digunakan terdahulu hendaklah dibasuh sebelum bungkus, alat atau perkakas itu digunakan semula untuk menghantar atau membungkus barang-barang untuk jualan;
- (m) bungkus yang telah digunakan terdahulu tidak boleh digunakan semula untuk membungkus barang-barang selain barang-barang daripada jenis yang sama;
- (n) barang-barang tidak boleh dihantar atau dibawa ke dalam pasar tanpa ditutup atau dibungkus mengikut apa-apa cara yang Datuk Bandar luluskan; dan
- (o) semua alat, bungkus atau bekas yang digunakan bagi mengisi makanan basah atau makanan cepat rosak hendaklah mempunyai permukaan yang licin dan kalis air.

(2) Mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Larangan aktiviti penyembelihan

41. (1) Pemegang lesen tidak boleh menjalankan apa-apa aktiviti penyembelihan di mana-mana bahagian pasar.

(2) Mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Larangan penjualan makanan tidak selamat

42. (1) Pemegang lesen tidak boleh menjual atau menawarkan untuk jualan apa-apa makanan yang tidak selamat untuk dimakan oleh manusia.
- (2) Datuk Bandar boleh menyiasat, memeriksa dan menyita mana-mana makanan yang tidak selamat untuk dimakan oleh manusia dan boleh mengarahkan makanan itu dimusnahkan dengan serta merta.
- (3) Pemegang lesen tidak berhak untuk menuntut apa-apa pampasan daripada Datuk Bandar untuk mana-mana makanan yang disita oleh Datuk Bandar di bawah perenggan (2).
- (4) Walau apa pun perenggan (2) dan (3), mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Waktu menjalankan aktiviti perniagaan

43. (1) Datuk Bandar boleh mengarahkan aktiviti perniagaan di pasar dijalankan dalam tempoh dan waktu yang ditetapkan oleh Datuk Bandar dan pemegang lesen hendaklah mematuhi arahan itu.
- (2) Datuk Bandar boleh mempertimbangkan sesuatu permohonan daripada pemegang lesen untuk melanjutkan tempoh dan waktu yang telah ditetapkan oleh Datuk Bandar di bawah perenggan (1) setelah menerima permohonan secara bertulis daripada pemegang lesen.
- (3) Walau apa pun perenggan (2), mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Bekalan air

44. (1) Pemegang lesen tidak boleh menggunakan mana-mana air selain daripada air daripada bekalan air awam dan tidak boleh menggunakan air paip dari mana-mana tandas bagi menjalankan aktiviti perniagaannya.
- (2) Mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Kacau ganggu

45. (1) Pemegang lesen tidak boleh, semasa menjalankan aktiviti perniagaannya, membuat atau menyebabkan atau membiarkan berlakunya apa-apa kacau ganggu.
- (2) Mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Kuasa untuk menghendaki maklumat

46. (1) Bagi maksud mengesan punca dan mencegah merebaknya apa-apa jangkitan, Datuk Bandar boleh menghendaki pemegang lesen untuk memberi apa-apa maklumat atau mengemukakan untuk pemeriksaan apa-apa dokumen, buku atau rekod berhubungan dengan mana-mana orang yang diambil bekerja olehnya.

(2) Mana-mana pemegang lesen yang enggan memberi apa-apa maklumat atau mengemukakan apa-apa dokumen, buku atau rekod melakukan suatu kesalahan.

Kuasa untuk memasuki premis bagi tujuan pemeriksaan

47. Datuk Bandar boleh—

- (a) memasuki dan memeriksa mana-mana pasar persendirian atau suatu bangunan atau mana-mana bahagian bangunan yang disyaki oleh Datuk Bandar dengan sebab yang munasabah digunakan bagi maksud menjalankan pasar persendirian yang lesen adalah dikehendaki di bawah Undang-Undang Kecil ini; atau
- (b) meminta daripada pemegang lesen apa-apa maklumat berkenaan dengan pengurusan pasar itu dan pemegang lesen atau pekerjanya hendaklah memberi apa-apa maklumat yang dikehendaki daripadanya.

Pengecualian

48. Datuk Bandar boleh, sama ada dengan atau tanpa syarat, mengecualikan mana-mana pemegang lesen daripada mana-mana peruntukan Undang-Undang Kecil ini.

Penalti

49. Mana-mana orang yang melanggar mana-mana peruntukan Undang-Undang Kecil ini melakukan suatu kesalahan dan boleh, apabila disabitkan, dikenakan denda tidak melebihi dua ribu ringgit atau penjara tidak melebihi satu tahun atau kedua-duanya, dan dalam hal suatu kesalahan yang berterusan, boleh dikenakan denda tidak melebihi dua ratus ringgit bagi tiap-tiap hari kesalahan itu berterusan selepas disabitkan.

Pembatalan dan peruntukan peralihan

50. (1) Undang-Undang Kecil Pasar (Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur) 1984 [P.U. (A) 355/1984] dibatalkan.

(2) Apa-apa lesen yang dikeluarkan atau kelulusan yang diberikan di bawah Undang-Undang Kecil yang dibatalkan sebelum Undang-Undang Kecil ini mula berkuat kuasa hendaklah terus berkuat kuasa sepenuhnya sehingga lesen

itu habis tempoh, dipinda, digantung atau dibatalkan, atau kelulusan itu habis tempoh atau dibatalkan di bawah Undang-Undang Kecil yang dibatalkan, yang hanya bagi maksud itu Undang-Undang Kecil yang dibatalkan hendaklah terus berkuat kuasa dan berkesan sepenuhnya.

(3) Mana-mana prosiding yang belum selesai atau yang telah dimulakan di bawah Undang-Undang Kecil yang dibatalkan sebelum Undang-Undang Kecil ini mula berkuat kuasa hendaklah diteruskan dan diselesaikan di bawah Undang-Undang Kecil yang dibatalkan seolah-olah Undang-Undang Kecil ini tidak dibuat.

JADUAL PERTAMA

[*Undang-undang kecil 7*]

FI LESEN RUANG PASAR

<i>Bil.</i>	<i>Jenis Ruang</i>	<i>Jenis Jualan</i>	<i>Fi Lesen Bulanan (RM)</i>
1.	Ruang Berkunci	Semua jenis	50.00
2.	Ruang Pasar	Ikan	65.00
		Daging	65.00
		Buah-buahan/sayur-sayuran/telur/taufu	40.00
		Barang-barang lain	40.00
3.	Ruang Penjaja (di dalam dan di luar)	Ikan/sayur-sayuran/buah-buahan	30.00
4.	Ais	Ketul ais	65.00
5.	Kelapa	Kelapa parut	65.00

JADUAL KEDUA

[*Undang-undang kecil 7*]

FI LESEN BAGI PASAR PERSENDIRIAN

<i>Bil.</i>	<i>Luas Lantai</i>	<i>Fi Lesen Tahunan (RM)</i>
1.	Luas lantai 70 meter persegi atau lebih	450.00
2.	Luas lantai kurang daripada 70 meter persegi	350.00

JADUAL KETIGA

[*Undang-undang kecil 14(2) dan 17(3)*]

FI

<i>Bil.</i>	<i>Perkara</i>	<i>Fi</i> (RM)
1.	Pemindahan ruang	20.00
2.	Pelantikan penama	10.00

Dibuat 7 Oktober 2016

[DBKL/JUP/BPPP/13/2011; PN(PU2)328A/XXVI]

DATUK SERI HJ. MHD. AMIN NORDIN BIN ABD. AZIZ
Datuk Bandar Kuala Lumpur

Disahkan 8 Oktober 2016

[KWP(S); 24/907/88/8(2); PN(PU2)328A/XXVIII]

DATUK SERI TENGKU ADNAN BIN TENGKU MANSOR
Menteri Wilayah Persekutuan

LOCAL GOVERNMENT ACT 1976

LICENSING OF MARKETS (FEDERAL TERRITORY OF KUALA LUMPUR) BY-LAWS 2016

ARRANGEMENT OF BY-LAWS

PART I

PRELIMINARY

By-law

1. Citation and commencement
2. Interpretation

PART II

LICENSING

3. Licence required for market
4. Application for licence
5. Disqualification
6. Form of licence
7. Licence fee
8. Deposit
9. Replacement licence
10. Transfer of licence
11. Renewal of licence
12. Revocation of licence

PART III

SPECIAL REQUIREMENTS FOR PUBLIC MARKET

13. Definition
14. Public market licence shall be in respect of a designated space
15. Contents of licence
16. Obligations of public market licensee

By-law

17. Appointment of nominee
18. Employment of assistant
19. Prohibition on wastage of water
20. Loading or unloading of goods
21. Control of vehicles entering public market
22. Obstruction
23. Interfering with electrical and water fixtures
24. Installation of electrical appliances and connection
25. Prohibitions in the public market
26. Power to expel
27. Cleanliness of the surrounding areas
28. Space not to be assigned, leased, let out or sub-let
29. Seizure and claim

PART IV

SPECIAL REQUIREMENTS FOR PRIVATE MARKET

30. Special provisions relating to the application for licence for private market
31. Requirements in private market
32. Cold room in private market
33. Special provisions relating to the requirements for handling and storage of goods in private market
34. Preparation of goods in private market
35. Sullage water treatment
36. Maintenance work
37. Animals are prohibited

PART V

GENERAL PROVISIONS

38. Prohibitions
39. Sanitary requirements
40. Requirements for handling and storage of goods in the market
41. Prohibition on slaughtering activities

By-law

42. Prohibition on sale of unwholesome food
43. Operating hours for business activity
44. Water supply
45. Nuisance
46. Power to require information
47. Power to enter premise for inspection purpose
48. Exemption
49. Penalty
50. Revocation and transitional provisions

FIRST SCHEDULE

SECOND SCHEDULE

THIRD SCHEDULE

LOCAL GOVERNMENT ACT 1976

LICENSING OF MARKETS (FEDERAL TERRITORY OF
KUALA LUMPUR) BY-LAWS 2016

IN exercise of the powers conferred by subparagraphs 73(1)(d)(iii), (iv), (v) and (vi) of the Local Government Act 1976 [*Act 171*], the Commissioner of the City of Kuala Lumpur makes, and pursuant to section 103 of the Act, the Minister confirms, the following by-laws:

PART I

PRELIMINARY

Citation and commencement

1. (1) These by-laws may be cited as the **Licensing of Markets (Federal Territory of Kuala Lumpur) By-Laws 2016**.

(2) These By-laws comes into operation on 11 October 2016.

Interpretation

2. In these By-laws, unless the context otherwise requires—

“sullage water” means waste water generated from daily use from activities carried out in the private market;

“business activity” means the selling or offering for sale any goods in any public market or operating a private market;

“goods” includes any animal or meat, fish, poultry, fruit, vegetable or other perishable food for the purpose of human consumption or any other goods;

“Commissioner” means the Commissioner of the City of Kuala Lumpur appointed under section 4 of the Federal Capital Act 1960 [*Act 190*];
“licence fee” means the prescribed payment rate for a licence issued under these By-laws as specified in the First and Second Schedules;

“vehicle” includes any detachable part of a vehicle or a container with or without wheels attached;

“market” means a public market or private market;

“public market” means a building including the land attached to it or a specific area owned, leased or maintained by or on behalf of the Commissioner for the purpose of selling any goods by retail on a daily basis or on certain days;

“private market” means a market other than a public market;

“licensee” means any person to whom a market licence is issued under these By-laws;

“utensil” includes containers, appliances, chairs, tables, equipment or any other thing used in connection with business activities in the market.

PART II

LICENSING

Licence required for market

3. (1) Any person may sell or offer for sale any goods in a public market when a public market licence issued by the Commissioner under these By-laws.

(2) Any person may establish, operate or carry out a private market in any place when a private market licence is issued by the Commissioner under these By-laws.

(3) Any person who contravenes paragraph (1) or (2) commits an offence.

Application for licence

4. (1) Subject to by-law 3, an application for a licence under these By-laws shall be made in such form and manner as determined by the Commissioner.

(2) The Commissioner may approve or not approve an application for a licence under these By-laws.

(3) The Commissioner may, if he thinks necessary, require any applicant to attend in person or on behalf of a corporation or firm, or a representative authorised by the corporation or firm to attend to furnish any document or further information regarding an application for a licence.

(4) A licence issued under these By-laws shall be subject to—

- (a) the licence period as determined by the Commissioner;
- (b) for a private market, the suitability and the size of the building intended to be used to carry out the proposed business activity;
- (c) the provisions of these By-laws, conditions and restrictions imposed by the Commissioner and by any relevant authorities;
- (d) payment of deposit as provided in by-law 8;
- (e) payment of a licence fee as prescribed in the First and Second Schedules; and
- (f) any other requirements under any relevant laws.

(5) The Commissioner may, from time to time and while a licence is still in force, impose any additional conditions on the licence or amend or revoke any condition imposed on the licence.

(6) A written notice shall be given to the licensee before the Commissioner makes any decision under paragraph (5).

Disqualification

5. Notwithstanding by-law 4, no licence shall be issued under these By-laws to any person—

- (a) who is a non-citizen of Malaysia;
- (b) under the age of eighteen years old; or
- (c) for a private market, if the building proposed by him, in the opinion of the Commissioner, is not suitable to be used as a private market or the proposed building is located in an area which is not suitable for operating the proposed private market.

Form of licence

6. A licence issued under these By-laws shall be in any form as may be determined by the Commissioner.

Licence fee

7. (1) The licence fee payable for the issuance of a licence under these By-laws is as prescribed in the First and Second Schedules.

(2) The Commissioner may exempt any licensee from the liability of paying the whole or any part of the licence fee.

(3) The licence fee paid under paragraph (1) shall not be refundable.

Deposit

8. (1) The Commissioner may require any person to whom a licence is issued to pay a deposit of an amount of money not exceeding fifty thousand ringgit to ensure that the provisions of the Act, By-laws, conditions or restrictions of the licence are observed.

(2) Notwithstanding paragraph (1), the Commissioner may exempt any licensee from the liability of paying the whole or any part of the deposit.

(3) If there is a breach of any of the provisions of the Act, By-laws, conditions or restrictions of the licence, the Commissioner shall give a notice to the licensee within the time specified in the notice to give representation as to why his deposit shall not be forfeited.

(4) The Commissioner may, after considering the representation given by the licensee or if the licensee fails to make a representation, decides either to forfeit the whole or part of the deposit.

(5) Subject to paragraph (4), the Commissioner may require the licensee to replenish the whole or part of the deposit that has been forfeited.

(6) The deposit paid shall, unless forfeited, be refunded to the licensee without any adjustment for interest on the amount deposited under paragraph (1) after the licensee has ceased operating the business activity.

(7) A licensee shall inform the Commissioner if he has ceased operating the business activity.

(8) Notwithstanding paragraph (7), the licensee shall apply to the Commissioner within thirty days from the date he has ceased operating the business activity for his deposit to be refunded.

(9) If the licensee does not apply for his deposit to be refunded or the deposit is not claimed within the period specified in paragraph (8), the deposit shall be forfeited and shall be paid into the fund constituted under the law relating to the local government and shall form part of the revenue of the fund.

Replacement licence

9. If the Commissioner is satisfied that a valid licence issued under these By-laws is lost, defaced or damaged, the Commissioner may issue a replacement licence.

Transfer of licence

10. (1) A licensee may submit an application to transfer the licence to any party in such form as determined by the Commissioner and the Commissioner may approve or refuse such application.

(2) The fee for the transfer of the licence shall be fifty ringgit.

(3) Notwithstanding paragraph (1), if there is a change of entity or change of name in the entity, the licensee shall forward a copy of the certification of the change from the Companies Commission of Malaysia.

Renewal of licence

11. (1) A licence issued under these By-laws shall not be renewed as a right and an application for renewal of a licence shall be deemed as an application for a licence.

(2) An application for renewal of a licence shall be made within sixty days before the expiry of the licence and shall be made in such form and manner as may be determined by the Commissioner.

(3) The Commissioner may, if he thinks necessary, require any applicant to attend in person or on behalf of a corporation or firm, or a representative authorised by the corporation or firm to attend to furnish any document or further information regarding an application to renew a licence.

(4) The Commissioner may renew or not renew a licence and shall inform the applicant of his decision in writing or by any other manner as may be determined by the Commissioner and to refund the deposit to the applicant subject to by-law 8(9).

(5) A licence if renewed under paragraph (4) shall be subject to—

- (a) the licence period as determined by the Commissioner;
- (b) payment of a licence fee as prescribed in the First and Second Schedules; and
- (c) the provisions of these By-laws, conditions and restrictions imposed by the Commissioner and by any relevant authorities.

(6) No further deposit need to be given by the licensee if his licence is renewed.

(7) The Commissioner shall not be responsible to pay any compensation to the licensee if the licence is not renewed under paragraph (4).

Revocation of licence

12. (1) The Commissioner may revoke a licence issued under by-law 4 if he is satisfied that—

- (a) the licensee has contravened any provision of the Act, By-laws, conditions or restrictions of the licence;
- (b) the licensee has, either in relation to the application of a licence or at any time after the licence is issued, submitted to the Commissioner a document or declaration which is false, confusing or not accurate;
- (c) the licensee has not operated the licensed business activity for a consecutive period of three months without informing the Commissioner; or
- (d) a winding up order or bankruptcy order was made against the licensee or a resolution for voluntary winding up has been approved.

(2) The revocation of a licence under paragraph (1) may be made by the Commissioner without any payment of compensation to the licensee and the Commissioner may forfeit the whole deposit paid under by-law 8.

(3) Before a licence is revoked, the Commissioner shall give a notice in writing to the licensee requiring him to make a representation within the period as specified in the notice as to why his licence shall not be revoked.

(4) After the expiry of the period specified in the notice under paragraph (3) and after considering the licensee's representation or if the licensee fails to make a representation, the Commissioner shall proceed to consider such matter and inform his decision in a written notice to the licensee.

(5) If the Commissioner decides to revoke the licence, the revocation of the licence shall take effect on the date specified in the notice served to the licensee.

(6) Any licensee who operates a business activity after his licence is revoked under paragraph (5) commits an offence.

PART III

SPECIAL REQUIREMENTS FOR PUBLIC MARKET

Definition

13. For the purpose of this Part, unless the context otherwise requires—

”public market licensee” means a person who has been granted a public market licence by the Commissioner under these By-laws to sell or offer for sale any goods by retail in a space provided to him in a public market;

”space” means a site, pitch or stall in any public market specifically provided by the Commissioner to a public market licensee to sell any goods therein.

Public market licence shall be in respect of a designated space

14. (1) A public market licence issued under by-law 4 shall be in respect of a designated space as specified in the licence.

(2) Notwithstanding paragraph (1), the Commissioner may, in his discretion on an application made by a public market licensee, permit the transfer of a space to any other space to sell similar goods within the public market area subject to payment of the fee as prescribed in the Third Schedule.

Contents of licence

15. A licence issued by the Commissioner to a public market licensee under these By-laws shall contain the following particulars:

(a) name, recent address and identity card number of the public market licensee;

(b) recent passport size photograph of the public market licensee;

- (c) the validity period of the licence;
- (d) the type of goods to be sold;
- (e) the name, recent address, identity card number and recent passport size photograph of the assistant employed by the public market licensee, if any;
- (f) business hours;
- (g) space designated; and
- (h) any other conditions and restrictions imposed by the Commissioner.

Obligations of public market licensee

16. (1) A public market licensee shall at all times be present to conduct or monitor his business activity.

(2) Notwithstanding paragraph (1), if the public market licensee cannot be present and conduct his business activity for a period of thirty days or more, he shall—

- (a) appoint a nominee under by-law 17 to replace him; or
- (b) temporarily close the space allocated to him.

(3) Any public market licensee who contravenes paragraphs (1) and (2) commits an offence.

Appointment of nominee

17. (1) An application for a nominee under by-law 16(2) shall be made in such form and manner as determined by the Commissioner.

(2) The Commissioner may—

- (a) require the public market licensee to submit further information for the purpose of considering the application; or
- (b) approve the application subject to other conditions or refuse the application.

(3) The fee payable by the public market licensee for the application for the appointment of a nominee shall be as prescribed in the Third Schedule.

(4) A nominee appointed under paragraph (2) shall be subject to these By-laws, conditions and restrictions imposed by the Commissioner on the public market licensee and is liable in the same manner as a public market licensee.

Employment of assistant

18. (1) A public market licensee shall not employ an assistant without the prior written approval of the Commissioner.

(2) An application for an approval under paragraph (1) shall be made in such form and manner as determined by the Commissioner.

(3) The Commissioner may—

- (a) require the public market licensee to submit further information for the purpose of considering the application; or
- (b) approve the application subject to other conditions or refuse the application.

(4) The employment of an assistant shall not exempt the public market licensee from by-law 16(1).

(5) An assistant under paragraph (4) is subject to—

- (a) the provisions of By-laws, conditions and restrictions imposed by the Commissioner under by-law 4(4); and
- (b) any other conditions prescribed by the Commissioner under subparagraph 3(b).

(6) Notwithstanding this by-law, any public market licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Prohibition on wastage of water

19. Any public market licensee or his assistant shall not waste water in any public market.

Loading or unloading of goods

20. (1) A public market licensee shall not load or unload any goods in a public market other than in accordance with the time and at the place designated for it subject to any conditions as may be determined and exhibited in the public market by the Commissioner.

(2) A public market licensee shall not leave his vehicle for a time longer than is necessary to load or unload goods at the place referred to in paragraph (1).

(3) Any public market licensee who fails to comply with paragraph (1) or (2) commits an offence.

Control of vehicles entering public market

21. (1) No person shall—

- (a) park a vehicle in any place other than in a place designated for the parking of vehicles in a public market; or
- (b) obstruct or interfere with the free flow of vehicular traffic in a public market.

(2) Any person who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Obstruction

22. (1) No public market licensee may—

- (a) construct an awning or covering over the space allocated to him unless approved by the Commissioner in writing;
- (b) cause or permit any goods or utensils pertaining to his business activity to be deposited or placed at any place other than at the space allocated to him in the licence;
- (c) act in any manner that may cause or likely to cause an obstruction or difficulty to other users in the public market; or
- (d) erect any structure at the space allocated to him unless with the written approval from the Commissioner.

(2) Any public market licensee who fails to comply with paragraph (1) commits an offence.

Interfering with electrical and water fixtures

23. (1) No person shall tamper or interfere with any electrical or water fixtures provided in a public market.

(2) Any person who fails to comply with paragraph (1) commits an offence.

Installation of electrical appliances and connection

24. (1) No electrical connection shall be installed or connected by a public market licensee in any area within the public market without the prior written approval of the Commissioner.

(2) A public market licensee who has obtained the approval under paragraph (1) to do any electrical connection shall bear all the costs and expenses for the connection, wiring or installation and shall pay the electricity charges as determined by the Commissioner.

(3) Any public market licensee who contravenes paragraph (1) or (2) commits an offence.

Prohibitions in the public market

25. No person in a public market shall—
- (a) cause a nuisance;
  - (b) spit;
  - (c) throw any goods, residue, garbage or other unwanted materials at any place, except into a refuse bin provided; or
  - (d) beg or apply for alms.

Power to expel

26. (1) The Commissioner may direct any person in a public market who contravenes any provisions under these By-laws to leave the public market.
- (2) The Commissioner, may, if the person refuses to comply with the direction given under paragraph (1), expel the person using reasonable force, if necessary, and prevent him from entering the public market.
- (3) Notwithstanding paragraph (2), any person who refuses to comply with the direction given by the Commissioner under paragraph (1) commits an offence.

Cleanliness of the surrounding areas

27. (1) A public market licensee shall ensure that the surrounding areas immediately in front of, behind or by the side of the space allocated to him is in a clean condition.
- (2) Any public market licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Space not to be assigned, leased, let out or sub-let

28. (1) A public market licensee shall not assign, lease, let out or sub-let the space allocated to him to any person.
- (2) Any public market licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Seizure and claim

29. (1) The Commissioner may, at his discretion, seize, remove and detain—
- (a) any goods or utensils pertaining to the business activity of a person who is not licensed under these By-laws; or
  - (b) any vehicles parked at any place which contravenes any provisions of these By-laws.

(2) The Commissioner may dispose of any perishable goods immediately in such manner as the Commissioner thinks fit.

(3) Any person whose goods, utensils or vehicles have been seized, removed and detained under paragraph (1) shall claim the goods, utensils or vehicles within the period given by the Commissioner subject to the payment of any fee as may be determined by the Commissioner and if there is no claim made within the period provided, the goods, utensils or vehicles shall be disposed of in such manner determined by the Commissioner.

(4) The Commissioner shall not be liable for any goods, utensils or vehicles seized and disposed of under these By-laws.

(5) Any person whose goods, utensils or vehicles have been seized, removed, detained or disposed of under these By-laws shall not be entitled to claim for any compensation from the Commissioner.

PART IV

SPECIAL REQUIREMENTS FOR PRIVATE MARKET

Special provisions relating to the application for licence for private market

30. (1) Any person may use a building or any part of a building as a private market when a planning approval, if necessary, for that purpose has been obtained under the relevant planning laws and a private market licence has been issued pertaining to the building or any part of the building by the Commissioner under these By-laws.

(2) Any person who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Requirements in private market

31. (1) The walls of the structure in a private market where meat or fish are cut, dressed, chopped, stored, displayed or exposed for sale shall be constructed up to a height of 180 centimetres from the floor with the surface made from suitable and easily cleaned materials or as may be determined by the Commissioner.

(2) All structures used for the display of any goods for sale shall be made from suitable and easily cleaned materials or as may be determined by the Commissioner.

(3) Refrigerators, freezers or chillers shall be provided by the private market licensee to keep meat, fish, fruits, vegetables, food or any other suitable goods.

(4) Any private market licensee who fails to comply with this by-law commits an offence.

Cold room in private market

32. (1) A private market licensee shall, if the Commissioner thinks necessary, provide a cold room in the private market in accordance with the plans and specifications approved by the Commissioner.

(2) The private market licensee shall at all times maintain the cold room in good and efficient working condition.

(3) The private market licensee shall ensure goods stored in a cold room are—

- (a) clean, wholesome and free from contamination;
- (b) arranged properly in the appropriate compartments; and
- (c) stored under the temperature provided under by-law 33.

(4) Any private market licensee who fails to comply with this by-law commits an offence.

Special provisions relating to the requirements for handling and storage of goods in private market

33. (1) All goods in a private market shall be handled and stored in compliance with the Food Act 1983 [Act 281] and the regulations made under that Act and in accordance with the following requirements:

- (a) all frozen goods shall be stored continuously at a temperature below minus 18°C and shall not be thawed before sale; and
- (b) fresh meat or fish shall be sold in a frozen condition at a temperature below minus 18°C.

(2) Any private market licensee who fails to comply with paragraph (1) commits an offence.

Preparation of goods in private market

34. (1) In any private market where both *halal* goods and non-*halal* goods are prepared and displayed for sale, the private market licensee shall—

- (a) place the *halal* goods and non-*halal* goods in separate spaces; and
- (b) use separate utensils to prepare and display for sale the *halal* goods and non-*halal* goods.

(2) A private market licensee shall ensure that any utensil used to prepare and display for sale such non-*halal* goods are taken from and used in the space where only non-*halal* goods are prepared and displayed.

(3) At the space where non-*halal* goods are prepared and displayed for sale, the private market licensee shall provide a designated space for sale of such goods and shall at all times display a notice stating "Non-Halal Goods Only" at any conspicuous part in that space.

(4) For the purpose of this by-law, "*halal* goods" shall have the same meaning as defined in the Trade Descriptions (Definition of Halal) Order 2011 [P.U. (A) 430/2011].

(5) Any private market licensee who contravenes this by-law commits an offence.

Sullage water treatment

35. (1) A private market licensee shall ensure that the sullage water from his private market has been treated in such manner and specification determined by the Commissioner before the sullage water is channelled into the public watercourse.

(2) Any private market licensee who fails to comply with paragraph (1) commits an offence.

Maintenance work

36. (1) A private market licensee shall maintain his private market and the equipment used in his private market so as to be in a state of cleanliness and in good working order at all times.

(2) Any private market licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

(3) The private market licensee shall paint or repaint his private market or any part of it at any time as may be directed by the Commissioner.

Animals are prohibited

37. (1) No private market licensee shall keep any animal or knowingly permit any animal to enter his private market.

(2) Any private market licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

(3) Notwithstanding paragraph (1), a private market licensee may keep fish in an aquarium in his private market for the purpose of business activity or for display and shall maintain the aquarium in a good and clean condition.

PART V**GENERAL PROVISIONS****Prohibitions**

38. (1) No licensee shall—

- (a) employ any person who is under the age of eighteen years;
- (b) employ any foreign assistant in a public market;
- (c) employ any foreigner without a valid work permit to work in his private market;
- (d) allow any gambling or immoral activities or allow any conduct which will cause nuisance, disturbance, injury or noisiness to the residents within the surrounding area of the market; and
- (e) operate other activities in the market other than the business activity specified in his licence.

(2) Any licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Sanitary requirements

39. (1) A licensee shall ensure that—

- (a) the food offered for sale shall be in a clean condition and covered with a food cover at all times;
- (b) the utensils, equipment and fixtures used in his business activity shall be in a clean condition;
- (c) no articles of bedding or clothing shall be hung or stored in any part of the market other than in an area specifically set aside for that purpose;
- (d) food for customers shall not be packed with unclean paper or paper with writing on it or printed paper or with materials which may contaminate the food;
- (e) all utensils and equipment used in his business activity are kept in a suitable place and in a clean condition;
- (f) the licensee, his assistants and employees are dressed in clean clothes at all times;
- (g) movable things are removed from any part of the market when directed by the Commissioner for the purpose of carrying out cleaning work by the licensee; and
- (h) all refuse to be collected and packed in plastic bags and placed in covered receptacles provided for that purpose, and shall cause all such receptacles to be emptied and cleaned as frequently as may be necessary to keep the market clean and tidy at all times.

(2) Any licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Requirements for handling and storage of goods in the market

40. (1) All goods in the market shall be handled and stored in accordance with the following requirements:

- (a) the hooks for hanging meat or fish displayed for sale shall be made of suitable material determined by the Commissioner and shall be replaced whenever directed by the Commissioner;
- (b) utensils, packages or any other things used for storing goods shall be clean and colour-fast;
- (c) paper or material which is unclean and is not colour-fast shall not be used for packing goods;
- (d) fresh meat and fish shall be displayed for sale at a temperature of not more than 2°C;
- (e) meat or fish shall not be displayed for sale for more than four hours unless it is placed in a cold box at a temperature of not more than 2°C;
- (f) all appliances, packages or receptacles used for packing fruit and vegetable shall not be made of material which will contaminate or change the colour or taste of the fruit or vegetable, or cause the fruit or vegetable to be in a condition injurious to health;
- (g) vegetable or fruit shall be packed in such manner to ensure that there is adequate ventilation in the packages so that condensation will not appear in the packages;
- (h) to use only containers or packing materials as determined or permitted by the Commissioner to pack food for sale;
- (i) not to pack food for customers with unclean paper or paper with writing on it or printed paper or with material which may contaminate the food;
- (j) vegetable and fruit shall be fresh and not dehydrated, and shall not be discoloured or spoilt;
- (k) vegetable or fruit shall not be displayed or exposed for sale for more than four hours unless it is placed in a controlled environment as required to maintain its freshness;
- (l) all packages, appliances or receptacles which have been previously used shall be washed before they are used again for delivery or packing of goods for sale;
- (m) packages which have been used previously shall not be used again for packing goods other than goods of the same type;

-
- (n) goods shall not be delivered or brought into a market without being covered or packed in such manner as approved by the Commissioner; and
  - (o) all appliances, packages or containers used for containing wet food or perishable food shall have a smooth and waterproof surface.

(2) Any licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Prohibition on slaughtering activities

41. (1) A licensee shall not operate any slaughtering activities in any part of the market.

(2) Any licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Prohibition on sale of unwholesome food

42. (1) A licensee shall not sell or offer for sale any unwholesome food for human consumption.

(2) The Commissioner may investigate, examine and seize any unwholesome food for human consumption and may direct such food to be destroyed immediately.

(3) The licensee shall not be entitled to claim any compensation from the Commissioner for any food seized by the Commissioner under paragraph (2).

(4) Notwithstanding paragraphs (2) and (3), any licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Operating hours for business activity

43. (1) The Commissioner may direct a business activity in a market to be operated within the period and time as specified by the Commissioner and the licensee shall comply with such direction.

(2) The Commissioner may consider an application from the licensee to extend the period and time specified by the Commissioner under paragraph (1) upon receiving a written application from the licensee.

(3) Notwithstanding paragraph (2), any licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Water supply

44. (1) A licensee shall not use any water other than water from the public water supply and shall not use piped water from any toilet for the operation of his business activity.

(2) Any licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Nuisance

45. (1) A licensee shall not, during the operation of his business activity, create or cause or allow any nuisance to occur.

(2) Any licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Power to require information

46. (1) For the purpose of tracing the source and preventing the spread of any infection, the Commissioner may require a licensee to furnish any information or produce for inspection any document, book or record pertaining to any person employed by him.

(2) Any licensee who refuses to give any information or produce any document, book or record commits an offence.

Power to enter premise for inspection purpose

47. The Commissioner may—

- (a) enter and inspect any private market or a building or any part of a building which the Commissioner suspects with reasonable cause is being used to operate a private market for which a licence is required under these By-laws; or
- (b) request from the licensee any information regarding the management of the market and the licensee or his employee shall provide any information required from him.

Exemption

48. The Commissioner may, conditionally or unconditionally, exempt any licensee from any provisions of these By-laws.

Penalty

49. Any person who contravenes any provision of these By-laws shall be guilty of an offence and shall, upon conviction, be liable to a fine not exceeding two thousand ringgit or to imprisonment not exceeding one year or to both, and in the case of a continuing offence, to a fine not exceeding two hundred ringgit for each day during which the offence is continued after conviction.

Revocation and transitional provisions

50. (1) The Markets (Federal Territory) By-Laws 1984 [P.U. (A) 355/1984] is revoked.

(2) Any licence issued or approval granted under the revoked By-laws before the coming into operation of these By-laws shall continue in full force until the licence expires, is amended, suspended or cancelled, or the approval expires or revoked under the revoked By-laws, for which purpose only the revoked By-laws shall continue to be in full force and effect.

(3) Any proceedings pending or commenced under the revoked By-laws before the coming into operation of these By-laws shall be continued and concluded under the revoked By-laws as if these By-laws had not been made.

FIRST SCHEDULE

[*By-law 7*]

MARKET SITE LICENCE FEE

No.	Type of site	Type of sale	Monthly Licence fee (RM)
1.	Lock-up Site	All types	50.00
2.	Market Site	Fish	65.00
		Meat	65.00
		Fruit/vegetables/eggs/towfu	40.00
		Other goods	40.00
3.	Hawker Site (inside and outside)	Fish/vegetables/fruit	30.00
4.	Ice	Ice blocks	65.00
5.	Coconuts	Scraped coconuts	65.00

SECOND SCHEDULE

[*By-law 7*]

PRIVATE MARKET LICENCE FEE

No.	Floor area	Annual Licence Fee (RM)
1.	Floor area of 70 square metres or more	450.00
2.	Floor area of less than 70 square metres	350.00

THIRD SCHEDULE
[*By-laws 14(2) and 17(3)*]

FEE

No.	Item	Fee (RM)
1.	Transfer of space	20.00
2.	Appointment of nominee	10.00

Made 7 October 2016
[DBKL/JUP/BPPP/13/2011; PN(PU2)328A/XXVI]

DATUK SERI HJ. MHD. AMIN NORDIN BIN ABD. AZIZ
Commissioner of the City of Kuala Lumpur

Confirmed 8 October 2016
[KWP(S); 24/907/88/8(2); PN(PU2)328A/XXVIII]

DATUK SERI TENGKU ADNAN BIN TENGKU MANSOR
Minister of Federal Territories

P.U. (A) 256.**AKTA KERAJAAN TEMPATAN 1976****UNDANG-UNDANG KECIL PELESENAN PASAR
(WILAYAH PERSEKUTUAN LABUAN) 2016**

SUSUNAN UNDANG-UNDANG KECIL

BAHAGIAN I**PERMULAAN**

Undang-
undang
kecil

1. Nama dan permulaan kuat kuasa
2. Tafsiran

BAHAGIAN II**PELESENAN**

3. Lesen diperlukan bagi pasar
4. Permohonan untuk lesen
5. Ketidaklayakan
6. Bentuk lesen
7. Fi lesen
8. Deposit
9. Lesen gantian
10. Pindah milik lesen
11. Pembaharuan lesen
12. Pembatalan lesen

BAHAGIAN III**KEHENDAK KHAS UNTUK PASAR AWAM**

13. Takrif
14. Lesen pasar awam hendaklah berkenaan dengan ruang tertentu
15. Kandungan lesen

Undang-
undang
kecil

16. Kewajipan pemegang lesen pasar awam
17. Pelantikan penama
18. Pengambilan pembantu
19. Larangan membazir air
20. Memuat atau memunggah barang
21. Kawalan kenderaan yang memasuki pasar awam
22. Halangan
23. Mengganggu lekapan elektrik dan air
24. Pemasangan perkakas atau sambungan elektrik
25. Larangan dalam pasar awam
26. Kuasa mengusir
27. Kebersihan ruang sekitar
28. Ruang tidak boleh diserah hak, dipajak, disewa atau disewa kecil
29. Penyitaan dan tuntutan

BAHAGIAN IV

KEHENDAK KHAS UNTUK PASAR PERSENDIRIAN

30. Peruntukan khas berkaitan permohonan lesen untuk pasar persendirian
31. Kehendak dalam pasar persendirian
32. Bilik sejuk di pasar persendirian
33. Peruntukan khas berkaitan kehendak bagi pengendalian dan penyimpanan barang di pasar persendirian
34. Penyediaan barang di pasar persendirian
35. Rawatan air limbah
36. Kerja penyelenggaraan
37. Binatang dilarang

BAHAGIAN V

PERUNTUKAN AM

38. Larangan
39. Kehendak kebersihan

Undang-
undang
kecil

40. Kehendak bagi pengendalian dan penyimpanan barang di pasar
41. Larangan aktiviti penyembelihan
42. Larangan penjualan makanan tidak selamat
43. Waktu menjalankan aktiviti perniagaan
44. Bekalan air
45. Kacau ganggu
46. Kuasa untuk menghendaki maklumat
47. Kuasa untuk memasuki premis bagi tujuan pemeriksaan
48. Pengecualian
49. Penalti
50. Pembatalan dan peruntukan peralihan

JADUAL PERTAMA

JADUAL KEDUA

JADUAL KETIGA

AKTA KERAJAAN TEMPATAN 1976

UNDANG-UNDANG KECIL PELESENAN PASAR
(WILAYAH PERSEKUTUAN LABUAN) 2016

PADA menjalankan kuasa yang diberikan oleh subperenggan 73(1)(d)(iii), (iv), (v) dan (vi) Akta Kerajaan Tempatan 1976 [*Akta 171*], (sebagaimana yang diperluas dan diubah suai oleh Perintah Wilayah Persekutuan Labuan (Pemerluasan dan Ubah Suaian Akta Kerajaan Tempatan 1976) 2010 [P.U. (A) 439/2010]), Perbadanan Labuan membuat, dan menurut seksyen 103 Akta, Menteri mengesahkan, undang-undang kecil yang berikut:

BAHAGIAN I

PERMULAAN

Nama dan permulaan kuat kuasa

1. (1) Undang-undang kecil ini bolehlah dinamakan **Undang-Undang Kecil Pelesenan Pasar (Wilayah Persekutuan Labuan) 2016**.

(2) Undang-Undang Kecil ini mula berkuat kuasa pada 11 Oktober 2016.

Tafsiran

2. Dalam Undang-Undang Kecil ini, melainkan jika konteksnya menghendaki makna yang lain—

“air limbah” ertinya air sisa buangan hasil kegunaan harian daripada aktiviti yang dijalankan di pasar persendirian;

“aktiviti perniagaan” ertinya menjual atau menawarkan untuk jualan apa-apa barang di pasar awam atau mengendalikan sesuatu pasar persendirian;

“barang” termasuklah apa-apa haiwan atau daging, ikan, ayam itik, buah-buahan, sayur-sayuran atau benda makanan yang lain yang mudah musnah bagi tujuan makanan manusia atau apa-apa barang yang lain;

“fi lesen” ertinya kadar bayaran yang ditetapkan bagi sesuatu lesen yang dikeluarkan di bawah Undang-Undang Kecil ini sebagaimana yang dinyatakan dalam Jadual Pertama dan Kedua;

“kenderaan” termasuklah apa-apa bahagian kenderaan yang boleh ditanggalkan atau kontena dengan atau tanpa roda disambungkan;

“pasar” ertinya pasar awam atau pasar persendirian;

“pasar awam” ertinya sesuatu bangunan termasuk tanah yang bersangkutan dengannya atau sesuatu kawasan khusus yang dimiliki, dipajak atau diselenggara oleh atau bagi pihak Perbadanan bagi maksud menjual apa-apa barang secara runcit pada setiap hari atau pada hari-hari yang tertentu;

“pasar persendirian” ertinya sesuatu pasar selain daripada pasar awam;

“pemegang lesen” ertinya mana-mana orang yang kepadanya lesen pasar dikeluarkan di bawah Undang-Undang Kecil ini;

“Perbadanan” ertinya Perbadanan Labuan yang ditubuhkan di bawah seksyen 3 Akta Perbadanan Labuan 2001 [Akta 609];

“perkakas” termasuklah bekas, alat-alat, kerusi, meja, kelengkapan atau apa-apa benda lain yang digunakan berkaitan dengan aktiviti perniagaan di pasar.

BAHAGIAN II

PELESENAN

Lesen diperlukan bagi pasar

3. (1) Mana-mana orang boleh menjual atau menawarkan untuk jualan apa-apa barang di sesuatu pasar awam apabila suatu lesen pasar awam dikeluarkan oleh Perbadanan di bawah Undang-Undang Kecil ini.

(2) Mana-mana orang boleh mendirikan, mengendalikan atau menjalankan suatu pasar persendirian di mana-mana tempat apabila suatu lesen pasar persendirian dikeluarkan oleh Perbadanan di bawah Undang-Undang Kecil ini.

(3) Mana-mana orang yang melanggar perenggan (1) atau (2) melakukan suatu kesalahan.

Permohonan untuk lesen

4. (1) Tertakluk kepada undang-undang kecil 3, sesuatu permohonan untuk suatu lesen di bawah Undang-Undang Kecil ini hendaklah dibuat dalam apa-apa bentuk dan cara sebagaimana yang ditentukan oleh Perbadanan.

(2) Perbadanan boleh meluluskan atau tidak meluluskan sesuatu permohonan untuk suatu lesen di bawah Undang-Undang Kecil ini.

(3) Perbadanan boleh, jika difikirkan perlu, menghendaki mana-mana pemohon untuk hadir sendiri atau bagi pihak sesuatu perbadanan atau firma, atau seorang wakil yang diberi kuasa oleh perbadanan atau firma tersebut untuk hadir bagi memberi apa-apa dokumen atau maklumat lanjut berkaitan dengan sesuatu permohonan untuk suatu lesen.

(4) Suatu lesen yang dikeluarkan di bawah Undang-Undang Kecil ini adalah tertakluk kepada—

- (a) tempoh lesen sebagaimana yang ditentukan oleh Perbadanan;
- (b) bagi pasar persendirian, kesesuaian dan saiz bangunan yang akan digunakan untuk menjalankan aktiviti perniagaan yang dicadangkan;

- (c) peruntukan Undang-Undang Kecil ini, syarat-syarat dan sekatan-sekatan yang dikenakan oleh Perbadanan dan oleh mana-mana pihak berkuasa yang berkenaan;
- (d) bayaran deposit sebagaimana yang diperuntukkan dalam undang-undang kecil 8;
- (e) bayaran fi lesen sebagaimana yang ditetapkan dalam Jadual Pertama dan Kedua; dan
- (f) apa-apa kehendak yang lain di bawah mana-mana undang-undang yang berkaitan.

(5) Perbadanan boleh, dari semasa ke semasa dan semasa sesuatu lesen masih berkuat kuasa, mengenakan apa-apa syarat tambahan ke atas lesen itu atau mengubah atau membatalkan apa-apa syarat yang dikenakan ke atas lesen itu.

(6) Suatu notis bertulis hendaklah diberikan kepada pemegang lesen sebelum Perbadanan membuat apa-apa keputusan di bawah perenggan (5).

Ketidaklayakan

5. Walau apa pun undang-undang kecil 4, tiada lesen boleh dikeluarkan di bawah Undang-Undang Kecil ini kepada mana-mana orang—

- (a) bukan warganegara Malaysia;
- (b) berumur di bawah lapan belas tahun; atau
- (c) bagi pasar persendirian, jika bangunan yang dicadangkan olehnya, pada pendapat Perbadanan, tidak sesuai untuk digunakan sebagai pasar persendirian atau bangunan yang dicadangkan terletak dalam kawasan yang tidak sesuai untuk menjalankan pasar persendirian yang dicadangkan.

Bentuk lesen

6. Suatu lesen yang dikeluarkan di bawah Undang-Undang Kecil ini hendaklah dalam apa-apa bentuk sebagaimana yang ditentukan oleh Perbadanan.

Fi lesen

7. (1) Fi lesen yang kena dibayar bagi pengeluaran suatu lesen di bawah Undang-Undang Kecil ini adalah sebagaimana yang dinyatakan dalam Jadual Pertama dan Kedua.

(2) Perbadanan boleh mengecualikan mana-mana pemegang lesen daripada tanggungan untuk membayar kesemua atau mana-mana bahagian daripada fi lesen.

(3) Fi lesen yang dibayar di bawah perenggan (1) tidak boleh dibayar balik.

Deposit

8. (1) Perbadanan boleh menghendaki mana-mana orang yang kepadanya lesen telah dikeluarkan untuk membayar deposit sejumlah wang yang tidak melebihi lima puluh ribu ringgit untuk memastikan bahawa peruntukan Akta, Undang-Undang Kecil, syarat atau sekatan lesen dipatuhi.

(2) Walau apa pun perenggan (1), Perbadanan boleh mengecualikan mana-mana pemegang lesen daripada tanggungan untuk membayar keseluruhan atau sebahagian deposit.

(3) Sekiranya terdapat pelanggaran mana-mana peruntukan Akta, Undang-Undang Kecil, syarat atau sekatan lesen, Perbadanan hendaklah memberi notis kepada pemegang lesen dalam tempoh yang ditetapkan dalam notis untuk memberi representasi kenapa depositnya tidak boleh dilucutahkan.

(4) Perbadanan boleh, setelah mempertimbangkan representasi yang dikemukakan oleh pemegang lesen atau jika pemegang lesen gagal membuat representasi, memutuskan sama ada untuk melucutahkan keseluruhan atau sebahagian deposit.

(5) Tertakluk kepada perenggan (4), Perbadanan boleh menghendaki pemegang lesen untuk menggantikan keseluruhan atau sebahagian deposit yang telah dilucutahkan.

(6) Deposit yang dibayar hendaklah, melainkan dilucutahkan, dibayar balik kepada pemegang lesen tanpa apa-apa pelarasan bagi faedah atas amaun yang diberikan di bawah perenggan (1) selepas pemegang lesen berhenti menjalankan aktiviti perniagaan.

(7) Pemegang lesen hendaklah memaklumkan kepada Perbadanan jika dia telah berhenti menjalankan aktiviti perniagaan.

(8) Walau apa pun perenggan (7), pemegang lesen hendaklah memohon kepada Perbadanan dalam tempoh tiga puluh hari dari tarikh dia berhenti menjalankan aktiviti perniagaan itu untuk depositnya dibayar balik.

(9) Sekiranya pemegang lesen tidak memohon untuk depositnya dibayar balik atau depositnya tidak dituntut dalam tempoh yang dinyatakan di bawah perenggan (8), deposit tersebut akan dilucutahkan dan hendaklah dibayar ke dalam Kumpulan Wang Perbadanan Labuan dan hendaklah menjadi sebahagian daripada hasil kumpulan wang itu.

Lesen gantian

9. Jika Perbadanan berpuas hati bahawa suatu lesen yang sah yang dikeluarkan di bawah Undang-Undang Kecil ini telah hilang, cacat atau rosak, Perbadanan boleh mengeluarkan lesen gantian.

Pindah milik lesen

10. (1) Pemegang lesen boleh mengemukakan permohonan untuk memindah milik lesen kepada mana-mana pihak dengan apa-apa cara sebagaimana yang ditentukan oleh Perbadanan dan Perbadanan boleh meluluskan atau menolak permohonan tersebut.

(2) Fi pindah milik lesen adalah sebanyak dua puluh lima ringgit.

(3) Walau apa pun perenggan (1), sekiranya berlaku pertukaran entiti atau perubahan nama dalam entiti, pemegang lesen hendaklah mengemukakan salinan sijil pengesahan pertukaran daripada Suruhanjaya Syarikat Malaysia.

Pembaharuan lesen

11. (1) Suatu lesen yang dikeluarkan di bawah Undang-Undang Kecil ini tidak boleh diperbaharui sebagai suatu hak dan sesuatu permohonan untuk memperbaharui suatu lesen hendaklah dianggap sebagai permohonan untuk suatu lesen.

(2) Sesuatu permohonan untuk memperbaharui suatu lesen hendaklah dibuat dalam tempoh enam puluh hari sebelum tarikh tamat lesen itu dan hendaklah dibuat dalam apa-apa bentuk dan cara sebagaimana yang ditentukan oleh Perbadanan.

(3) Perbadanan boleh, jika difikirkan perlu, menghendaki mana-mana pemohon untuk hadir sendiri atau bagi pihak sesuatu perbadanan atau firma, atau seorang wakil yang diberi kuasa oleh perbadanan atau firma tersebut untuk hadir bagi memberi apa-apa dokumen atau maklumat lanjut berkaitan dengan sesuatu permohonan untuk memperbaharui suatu lesen.

(4) Perbadanan boleh memperbaharui atau tidak memperbaharui lesen itu dan hendaklah memaklumkan pemohon keputusannya itu secara bertulis atau melalui apa-apa cara yang lain sebagaimana yang akan ditentukan oleh Perbadanan dan membayar balik deposit kepada pemohon tertakluk kepada undang-undang kecil 8(9).

(5) Suatu lesen jika diperbaharui di bawah perenggan (4) adalah tertakluk kepada—

- (a) tempoh lesen sebagaimana yang ditentukan oleh Perbadanan;
- (b) bayaran fi lesen sebagaimana yang ditetapkan dalam Jadual Pertama dan Kedua; dan
- (c) peruntukan Undang-Undang Kecil ini, syarat-syarat dan sekatan-sekatan yang dikenakan oleh Perbadanan dan oleh mana-mana pihak berkuasa yang berkenaan.

(6) Tiada deposit lanjut perlu diberi oleh pemegang lesen jika lesennya diperbaharui.

(7) Perbadanan tidak akan bertanggungjawab untuk membayar apa-apa pampasan kepada pemegang lesen sekiranya lesen tidak diperbaharui di bawah perenggan (4).

Pembatalan lesen

12. (1) Perbadanan boleh membatalkan suatu lesen yang dikeluarkan di bawah undang-undang kecil 4 jika dia berpuas hati bahawa—

- (a) pemegang lesen itu telah melanggar mana-mana peruntukan Akta, Undang-Undang Kecil, syarat atau sekatan lesen;
- (b) pemegang lesen itu telah, sama ada berkaitan dengan sesuatu permohonan untuk suatu lesen atau pada bila-bila masa selepas suatu lesen dikeluarkan, mengemukakan kepada Perbadanan suatu dokumen atau perisyiharan yang palsu, mengelirukan atau tidak tepat;
- (c) pemegang lesen itu tidak menjalankan aktiviti perniagaan yang dilesenkan selama tempoh tiga bulan berturut-turut tanpa memaklumkan kepada Perbadanan; atau
- (d) suatu perintah penggulungan atau perintah kebankrapan telah dibuat terhadap pemegang lesen atau suatu ketetapan bagi penggulungan sukarela telah diluluskan.

(2) Pembatalan lesen di bawah perenggan (1) boleh dibuat oleh Perbadanan tanpa apa-apa bayaran pampasan kepada pemegang lesen dan Perbadanan boleh melucutahkan keseluruhan deposit yang telah dibayar di bawah undang-undang kecil 8.

(3) Sebelum suatu lesen dibatalkan, Perbadanan hendaklah memberi notis secara bertulis kepada pemegang lesen menghendaki dia membuat representasi dalam tempoh sebagaimana yang dinyatakan dalam notis kenapa lesennya tidak boleh dibatalkan.

(4) Selepas tamat tempoh masa yang dinyatakan di dalam notis di bawah perenggan (3) dan setelah menimbangkan representasi pemegang lesen atau jika pemegang lesen gagal membuat representasi, Perbadanan hendaklah terus mempertimbangkan perkara tersebut dan memaklumkan keputusannya dalam notis bertulis kepada pemegang lesen.

(5) Jika Perbadanan memutuskan untuk membatalkan lesen itu, pembatalan lesen itu hendaklah mula berkuat kuasa pada tarikh yang dinyatakan dalam notis yang diserahkan kepada pemegang lesen.

(6) Mana-mana pemegang lesen yang menjalankan aktiviti perniagaan setelah lesennya dibatalkan di bawah perenggan (5) melakukan suatu kesalahan.

BAHAGIAN III**KEHENDAK KHAS UNTUK PASAR AWAM****Takrif**

13. Bagi maksud Bahagian ini, melainkan jika konteksnya menghendaki makna yang lain—

“pemegang lesen pasar awam” ertinya seseorang yang telah diberikan lesen pasar awam oleh Perbadanan di bawah Undang-Undang Kecil ini untuk menjual atau menawarkan untuk jualan secara runcit apa-apa barang di sesuatu ruang yang diperuntukkan kepadanya dalam suatu pasar awam;

“ruang” ertinya sesuatu tapak, petak atau gerai dalam mana-mana pasar awam yang diperuntukkan khusus oleh Perbadanan kepada seseorang pemegang lesen pasar awam untuk menjual apa-apa barang di dalamnya.

Lesen pasar awam hendaklah berkenaan dengan ruang tertentu

14. (1) Lesen pasar awam yang dikeluarkan di bawah undang-undang kecil 4 hendaklah berkenaan dengan sesuatu ruang tertentu sebagaimana yang dinyatakan dalam lesen itu.

(2) Walau apa pun perenggan (1), Perbadanan boleh, menurut budi bicaranya atas suatu permohonan yang dibuat oleh seorang pemegang lesen pasar awam, membenarkan pemindahan ruang ke mana-mana ruang yang lain untuk menjual barang yang sama di dalam kawasan pasar awam itu tertakluk kepada pembayaran fi sebagaimana yang ditetapkan dalam Jadual Ketiga.

Kandungan lesen

15. Suatu lesen yang dikeluarkan oleh Perbadanan kepada pemegang lesen pasar awam di bawah Undang-Undang Kecil ini hendaklah mengandungi butir-butir yang berikut:

- (a) nama, alamat terbaru dan nombor kad pengenalan pemegang lesen pasar awam;
- (b) gambar terbaru berukuran pasport pemegang lesen pasar awam;
- (c) tempoh sah lesen;
- (d) jenis barang yang akan dijual;
- (e) nama, alamat terbaru, nombor kad pengenalan dan gambar terbaru berukuran pasport pembantu yang diambil kerja oleh pemegang lesen pasar awam, jika ada;
- (f) waktu perniagaan;
- (g) ruang yang diperuntukkan; dan
- (h) apa-apa syarat dan sekatan yang lain yang dikenakan oleh Perbadanan.

Kewajipan pemegang lesen pasar awam

16. (1) Pemegang lesen pasar awam hendaklah pada setiap masa hadir untuk menjalankan atau mengawasi aktiviti perniagaannya.
- (2) Walau apa pun perenggan (1), jika pemegang lesen pasar awam tidak dapat hadir untuk menjalankan aktiviti perniagaannya selama tempoh tiga puluh hari atau lebih, dia hendaklah—
- (a) melantik seorang penama di bawah undang-undang kecil 17 bagi menggantikannya; atau
  - (b) menutup sementara ruang yang diperuntukkan kepadanya.
- (3) Mana-mana pemegang lesen pasar awam yang melanggar perenggan (1) dan (2) melakukan suatu kesalahan.

Pelantikan penama

17. (1) Sesuatu permohonan untuk seorang penama di bawah undang-undang kecil 16(2) hendaklah dibuat dalam apa-apa bentuk dan cara yang ditentukan oleh Perbadanan.
- (2) Perbadanan boleh—
- (a) menghendaki pemegang lesen pasar awam untuk mengemukakan maklumat lanjut bagi maksud mempertimbangkan permohonan tersebut; atau
  - (b) meluluskan permohonan itu tertakluk kepada syarat yang lain atau menolak permohonan itu.
- (3) Fi yang kena dibayar oleh pemegang lesen pasar awam bagi permohonan pelantikan seorang penama hendaklah sebagaimana yang ditetapkan dalam Jadual Ketiga.
- (4) Seseorang penama yang dilantik di bawah perenggan (2) hendaklah tertakluk kepada Undang-Undang Kecil ini, syarat dan sekatan yang dikenakan oleh Perbadanan ke atas pemegang lesen pasar awam dan mempunyai tanggungan yang sama sebagaimana seorang pemegang lesen pasar awam.

Pengambilan pembantu

18. (1) Pemegang lesen pasar awam tidak boleh mengambil pembantu tanpa kelulusan bertulis daripada Perbadanan terlebih dahulu.
- (2) Sesuatu permohonan bagi suatu kelulusan di bawah perenggan (1) hendaklah dibuat dalam apa-apa bentuk dan cara sebagaimana yang ditentukan oleh Perbadanan.

(3) Perbadanan boleh—

- (a) menghendaki pemegang lesen pasar awam untuk mengemukakan maklumat lanjut bagi maksud mempertimbangkan permohonan tersebut; atau
- (b) meluluskan permohonan itu tertakluk kepada syarat yang lain atau menolak permohonan itu.

(4) Pengambilan pembantu tidak mengecualikan pemegang lesen pasar awam daripada undang-undang kecil 16(1).

(5) Pembantu di bawah perenggan (4) adalah tertakluk kepada—

- (a) peruntukan Undang-Undang Kecil, syarat dan sekatan yang dikenakan oleh Perbadanan di bawah undang-undang kecil 4(4); dan
- (b) apa-apa syarat yang lain yang ditetapkan oleh Perbadanan di bawah subperenggan 3(b).

(6) Walau apa pun undang-undang kecil ini, mana-mana pemegang lesen pasar awam yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Larangan membazir air

19. Mana-mana pemegang lesen pasar awam atau pembantunya tidak boleh membazir air dalam mana-mana pasar awam.

Memuat atau memunggah barang

20. (1) Pemegang lesen pasar awam tidak boleh memuatkan atau memunggah apa-apa barang dalam sesuatu pasar awam melainkan mengikut masa dan di tempat yang ditetapkan tertakluk kepada apa-apa syarat yang ditentukan dan dipamerkan dalam pasar awam itu oleh Perbadanan.

(2) Pemegang lesen pasar awam tidak boleh meninggalkan kenderaannya bagi jangka masa yang lebih lama daripada yang diperlukan untuk memuatkan atau memunggah barang di tempat yang disebut dalam perenggan (1).

(3) Mana-mana pemegang lesen pasar awam yang tidak mematuhi perenggan (1) atau (2) melakukan suatu kesalahan.

Kawalan kenderaan yang memasuki pasar awam

21. (1) Tiada seorang pun boleh—

- (a) meletakkan kenderaan di mana-mana tempat selain daripada di tempat yang dikhaskan untuk meletakkan kenderaan dalam sesuatu pasar awam; atau
- (b) menghalang atau mengganggu kelancaran arus lalu lintas kenderaan di pasar awam.

(2) Mana-mana orang yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Halangan

22. (1) Tiada pemegang lesen pasar awam boleh—

- (a) membina pelindung panas atau penutup di atas ruang yang diperuntukkan kepadanya melainkan diluluskan oleh Perbadanan secara bertulis;
- (b) menyebabkan atau membenarkan apa-apa barang atau perkakas yang berkaitan dengan aktiviti perniagaannya diletakkan atau ditempatkan di mana-mana tempat melainkan dalam ruang yang diperuntukkan kepadanya dalam lesen;
- (c) bertindak dengan apa-apa cara yang boleh menyebabkan atau mungkin menyebabkan sesuatu halangan atau kesusahan kepada pengguna yang lain dalam sesuatu pasar awam; atau
- (d) mendirikan apa-apa struktur di ruang yang diperuntukkan kepadanya melainkan dengan kelulusan bertulis daripada Perbadanan.

(2) Mana-mana pemegang lesen pasar awam yang tidak mematuhi perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Mengganggu lekapan elektrik dan air

23. (1) Tiada seorang pun boleh mengubah atau mengganggu sesuatu lekapan elektrik atau air yang disediakan dalam sesuatu pasar awam.

(2) Mana-mana orang yang tidak mematuhi perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Pemasangan perkakas atau sambungan elektrik

24. (1) Tiada sambungan elektrik boleh dipasang atau disambung oleh seorang pemegang lesen pasar awam di mana-mana kawasan dalam sesuatu pasar awam tanpa kebenaran secara bertulis Perbadanan terlebih dahulu.

(2) Seseorang pemegang lesen pasar awam yang telah memperoleh kebenaran di bawah perenggan (1) untuk membuat sambungan elektrik hendaklah menanggung segala kos dan perbelanjaan untuk sambungan, pendawaian atau pemasangan itu dan hendaklah membayar segala caj elektrik sebagaimana yang ditetapkan oleh Perbadanan.

(3) Mana-mana pemegang lesen pasar awam yang melanggar perenggan (1) atau (2) melakukan suatu kesalahan.

Larangan dalam pasar awam

25. Tiada seorang pun dalam sesuatu pasar awam boleh—

- (a) melakukan kacau ganggu;
- (b) meludah;
- (c) membuang apa-apa barang, sisa-sisa, sampah sarap atau bahan buangan yang lain di mana-mana tempat, kecuali ke dalam tong sampah yang disediakan; atau
- (d) mengemis atau meminta sedekah.

Kuasa mengusir

26. (1) Perbadanan boleh mengarahkan mana-mana orang yang berada di dalam sesuatu pasar awam yang melanggari mana-mana peruntukan di bawah Undang-Undang Kecil ini untuk meninggalkan pasar awam itu.

(2) Perbadanan, boleh, jika orang itu enggan mematuhi arahan yang diberikan di bawah perenggan (1), mengusir orang itu dengan menggunakan kekerasan yang munasabah, jika perlu, dan menghalang orang itu daripada memasuki pasar awam itu.

(3) Walau apa pun perenggan (2), mana-mana orang yang enggan mematuhi arahan yang diberikan oleh Perbadanan di bawah perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Kebersihan ruang sekitar

27. (1) Pemegang lesen pasar awam hendaklah memastikan kawasan di sekitar yang hampir sekali di hadapan, di belakang atau di tepi ruang yang diperuntukkan kepadanya berada dalam keadaan bersih.

(2) Mana-mana pemegang lesen pasar awam yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Ruang tidak boleh diserah hak, dipajak, disewa atau disewa kecil

28. (1) Pemegang lesen pasar awam tidak boleh menyerah hak, memajak, menyewa atau menyewa kecil ruang yang diperuntukkan kepadanya kepada mana-mana orang.

(2) Mana-mana pemegang lesen pasar awam yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Penyitaan dan tuntutan

29. (1) Perbadanan boleh, menurut budi bicaranya, menyita, memindahkan dan menahan—

- (a) apa-apa barang dan perkakas yang berhubungan dengan aktiviti perniagaan seseorang yang tidak mempunyai lesen di bawah Undang-Undang Kecil ini; atau
- (b) mana-mana kenderaan yang diletakkan di mana-mana tempat yang melanggar mana-mana peruntukan Undang-Undang Kecil ini.

(2) Perbadanan boleh melupuskan dengan serta merta barang-barang daripada jenis mudah rosak dengan apa-apa cara yang Perbadanan fikirkan sesuai.

(3) Mana-mana orang yang barang, perkakas atau kenderaan disita, dialihkan dan ditahan di bawah perenggan (1) hendaklah menuntut barang, perkakas atau kenderaan itu dalam tempoh yang diberikan oleh Perbadanan tertakluk kepada pembayaran apa-apa fi yang ditentukan oleh Perbadanan dan jika tidak ada tuntutan dibuat dalam tempoh yang diberikan, barang, perkakas atau kenderaan itu akan dilupuskan mengikut apa-apa cara yang ditentukan oleh Perbadanan.

(4) Perbadanan tidak akan bertanggungjawab untuk apa-apa barang, perkakas atau kenderaan yang telah disita dan dilupuskan di bawah Undang-Undang Kecil ini.

(5) Mana-mana orang yang barang, perkakas atau kenderaan yang telah disita, dialihkan, ditahan atau dilupuskan di bawah Undang-Undang Kecil ini tidak berhak menuntut apa-apa pampasan daripada Perbadanan.

BAHAGIAN IV

KEHENDAK KHAS UNTUK PASAR PERSENDIRIAN

Peruntukan khas berkaitan permohonan lesen untuk pasar persendirian

30. (1) Mana-mana orang boleh menggunakan sesuatu bangunan atau mana-mana bahagian bangunan sebagai pasar persendirian apabila suatu kebenaran perancangan, jika perlu, bagi maksud tersebut telah diperoleh di bawah undang-undang perancangan yang berkaitan dan suatu lesen pasar persendirian dikeluarkan berkaitan dengan bangunan itu atau mana-mana bahagian bangunan itu oleh Perbadanan di bawah Undang-Undang Kecil ini.

(2) Mana-mana orang yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Kehendak dalam pasar persendirian

31. (1) Dinding sesuatu struktur di dalam sesuatu pasar persendirian di mana daging atau ikan dipotong, disiang, dicincang, disimpan, dipamerkan atau didedahkan untuk jualan hendaklah dibina setinggi 180 sentimeter daripada lantai dengan permukaannya diperbuat daripada apa-apa bahan yang sesuai dan mudah dibersihkan atau sebagaimana yang ditentukan oleh Perbadanan.

(2) Semua struktur yang digunakan untuk memamerkan apa-apa barang untuk dijual hendaklah diperbuat daripada apa-apa bahan yang sesuai dan mudah dibersihkan atau sebagaimana yang ditentukan oleh Perbadanan.

(3) Peti sejuk, peti dingin beku atau pengokol hendaklah disediakan oleh pemegang lesen pasar persendirian untuk menyimpan daging, ikan, buah-buahan, sayur-sayuran, makanan atau apa-apa barang lain yang sesuai.

(4) Mana-mana pemegang lesen pasar persendirian yang tidak mematuhi undang-undang kecil ini melakukan suatu kesalahan.

Bilik sejuk di pasar persendirian

32. (1) Pemegang lesen pasar persendirian hendaklah, jika difikirkan perlu oleh Perbadanan, mengadakan suatu bilik sejuk dalam pasar persendirian mengikut pelan dan spesifikasi yang diluluskan oleh Perbadanan.

(2) Pemegang lesen pasar persendirian hendaklah pada setiap masa menyelenggara bilik sejuk itu dalam keadaan baik dan boleh berfungsi dengan efisien.

(3) Pemegang lesen pasar persendirian hendaklah memastikan bahawa barang-barang yang disimpan di dalam bilik sejuk—

- (a) bersih, baik dan bebas daripada pencemaran;
- (b) disusun dengan teratur di dalam petak yang sesuai; dan
- (c) disimpan di bawah suhu yang diperuntukkan di bawah undang-undang kecil 33.

(4) Mana-mana pemegang lesen pasar persendirian yang tidak mematuhi undang-undang kecil ini melakukan suatu kesalahan.

Peruntukan khas berkaitan kehendak bagi pengendalian dan penyimpanan barang di pasar persendirian

33. (1) Semua barang di pasar persendirian hendaklah dikendalikan dan disimpan dengan mematuhi Akta Makanan 1983 [Akta 281] dan peraturan-peraturan yang dibuat di bawah Akta itu dan mengikut kehendak yang berikut:

- (a) semua barang sejuk beku hendaklah disimpan secara berterusan pada suhu di bawah takat beku 18°C dan tidak boleh dinyahsejuk beku sebelum dijual; dan

- (b) daging atau ikan segar hendaklah dijual dalam keadaan sejuk beku pada suhu di bawah takat beku 18°C.
- (2) Mana-mana pemegang lesen pasar persendirian yang tidak mematuhi perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Penyediaan barang di pasar persendirian

34. (1) Dalam mana-mana pasar persendirian di mana kedua-dua barang yang halal dan barang yang tidak halal disediakan dan dipamerkan untuk jualan, pemegang lesen pasar persendirian hendaklah—

- (a) meletakkan barang yang halal dan barang yang tidak halal tersebut di ruang yang berasingan; dan
  - (b) menggunakan apa-apa perkakas yang berasingan bagi menyediakan dan mempamerkan untuk jualan barang yang halal dan barang yang tidak halal.
- (2) Pemegang lesen pasar persendirian hendaklah memastikan bahawa apa-apa perkakas yang digunakan untuk menyediakan dan mempamerkan untuk jualan barang yang tidak halal diambil daripada dan digunakan di ruang di mana barang yang tidak halal sahaja disediakan dan dipamerkan.
- (3) Pada ruang di mana barang yang tidak halal disediakan dan dipamerkan untuk jualan, pemegang lesen pasar persendirian hendaklah menyediakan suatu ruang yang ditetapkan untuk penjualan barang-barang tersebut dan hendaklah pada setiap masa mempamerkan notis yang menyatakan “Barang Yang Tidak Halal Sahaja” di mana-mana bahagian di ruang tersebut yang mudah dilihat.
- (4) Bagi maksud undang-undang kecil ini, ”barang yang halal” hendaklah mempunyai erti sebagaimana yang ditakrifkan dalam Perintah Perihal Dagangan (Takrif Halal) 2011 [P.U. (A) 430/2011].
- (5) Mana-mana pemegang lesen pasar persendirian yang melanggar undang-undang kecil ini melakukan suatu kesalahan.

Rawatan air limbah

35. (1) Pemegang lesen pasar persendirian hendaklah memastikan air limbah daripada pasar persendiriannya dirawat mengikut apa-apa cara dan spesifikasi yang ditentukan oleh Perbadanan sebelum air limbah tersebut disalurkan ke dalam alur air awam.

- (2) Mana-mana pemegang lesen pasar persendirian yang tidak mematuhi perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Kerja penyelenggaraan

36. (1) Pemegang lesen pasar persendirian hendaklah menyelenggara pasar persendirianya dan peralatan yang digunakan dalam pasar persendirianya supaya berada dalam keadaan bersih dan boleh digunakan pada setiap masa.

(2) Mana-mana pemegang lesen pasar persendirian yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

(3) Pemegang lesen pasar persendirian hendaklah mengecat atau mengecat semula pasar persendirianya atau mana-mana bahagiannya pada bila-bila masa sebagaimana yang diarahkan oleh Perbadanan.

Binatang dilarang

37. (1) Tiada pemegang lesen pasar persendirian boleh memelihara apa-apa binatang atau dengan pengetahuannya membenarkan apa-apa binatang memasuki pasar persendirianya.

(2) Mana-mana pemegang lesen pasar persendirian yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

(3) Walau apa pun perenggan (1), pemegang lesen pasar persendirian boleh menyimpan ikan di dalam akuarium di dalam pasar persendirianya bagi tujuan aktiviti perniagaan atau hiasan dan hendaklah sentiasa menyelenggara akuarium itu dalam keadaan baik dan bersih.

BAHAGIAN V

PERUNTUKAN AM

Larangan

38. (1) Tiada pemegang lesen boleh—

- (a) mengambil bekerja mana-mana orang di bawah umur lapan belas tahun;
- (b) mengambil bekerja mana-mana pembantu warga asing di pasar awam;
- (c) mengambil mana-mana warga asing tanpa permit kerja yang sah untuk bekerja di pasar persendirianya;
- (d) membenarkan apa-apa aktiviti perjudian atau aktiviti tidak bermoral atau membenarkan apa-apa perbuatan yang boleh menyebabkan kacau ganggu, gangguan, kecederaan atau kebisingan kepada penduduk di kawasan persekitaran pasar; dan
- (e) menjalankan aktiviti yang lain di pasar selain daripada aktiviti perniagaan yang dinyatakan dalam lesennya.

(2) Mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Kehendak kebersihan

39. (1) Pemegang lesen hendaklah memastikan—

- (a) makanan yang ditawarkan untuk jualan hendaklah berada dalam keadaan bersih dan ditutup dengan penutup makanan pada setiap masa;
- (b) perkakas, alat-alat dan lekapan yang digunakan dalam aktiviti perniagaannya hendaklah berada dalam keadaan bersih;
- (c) tiada alatan tidur atau pakaian digantung atau disimpan dalam mana-mana bahagian pasar selain daripada suatu kawasan yang disediakan khas untuk tujuan itu;
- (d) makanan untuk pelanggan tidak dibungkus dengan kertas tidak bersih atau kertas yang terdapat tulisan di atasnya atau kertas yang bercetak atau dengan bahan yang boleh mencemarkan makanan itu;
- (e) segala perkakas dan alat-alat yang digunakan dalam aktiviti perniagaannya disimpan di tempat yang sesuai dan dalam keadaan bersih;
- (f) pemegang lesen, pembantunya atau pekerja-pekerjanya berpakaian bersih pada setiap masa;
- (g) barang mudah alih dikeluarkan daripada mana-mana bahagian pasar apabila diarahkan oleh Perbadanan untuk tujuan kerja-kerja pembersihan dijalankan oleh pemegang lesen; dan
- (h) sampah dikumpul dan dibungkuskan dalam beg plastik dan dimasukkan ke dalam bekas bertutup yang disediakan bagi maksud itu, dan hendaklah menyebabkan supaya semua bekas itu dikosongkan dan dibersihkan seberapa kerap yang perlu untuk menjaga pasar itu supaya bersih dan kemas pada setiap masa.

(2) Mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Kehendak bagi pengendalian dan penyimpanan barang di pasar

40. (1) Semua barang di pasar hendaklah dikendalikan dan disimpan mengikut kehendak-kehendak yang berikut:

- (a) penyangkuk untuk menggantung daging atau ikan yang dipamerkan untuk dijual hendaklah diperbuat daripada apa-apa bahan yang sesuai yang ditetapkan oleh Perbadanan dan hendaklah diganti apabila diarahkan oleh Perbadanan;
- (b) perkakas, bungkusan atau apa-apa benda lain yang digunakan bagi menyimpan barang-barang hendaklah bersih dan tahan warna;
- (c) kertas atau bahan yang tidak bersih dan tidak tahan warna tidak boleh digunakan untuk membungkus barang-barang;
- (d) daging dan ikan segar hendaklah dipamerkan untuk jualan pada suhu tidak lebih daripada 2°C;

- (e) daging atau ikan tidak boleh dipamerkan untuk jualan selama lebih daripada empat jam melainkan daging atau ikan itu ditempatkan di dalam suatu kotak pada suhu tidak lebih daripada 2°C;
  - (f) semua alat, bungkusan atau bekas yang digunakan untuk membungkus buah dan sayur tidak boleh dibuat daripada bahan yang akan mencearkan atau menukar warna atau rasa buah atau sayur itu, atau menyebabkan buah atau sayur itu dalam keadaan yang memudaratkan kesihatan;
  - (g) sayur atau buah hendaklah dibungkus sedemikian cara bagi memastikan bahawa terdapat pengalihan udara yang mencukupi di dalam bungkusan itu supaya wap tidak kelihatan di dalam bungkusan itu;
  - (h) sayur dan buah hendaklah segar dan tidak dinyahhidratkan, dan tidak boleh bertukar warna atau rosak;
  - (i) sayur atau buah tidak boleh dipamerkan atau didedahkan untuk jualan selama lebih daripada empat jam melainkan sayur atau buah itu diletakkan dalam suatu persekitaran yang terkawal sebagaimana yang dikehendaki bagi mengekalkan kesegarannya;
  - (j) semua bungkusan, alat atau bekas yang telah digunakan terdahulu hendaklah dibasuh sebelum bungkusan, alat atau perkakas itu digunakan semula untuk menghantar atau membungkus barang-barang untuk jualan;
  - (k) bungkusan yang telah digunakan terdahulu tidak boleh digunakan semula untuk membungkus barang-barang selain barang-barang daripada jenis yang sama;
  - (l) barang-barang tidak boleh dihantar atau dibawa ke dalam pasar tanpa ditutup atau dibungkus mengikut apa-apa cara yang Perbadanan luluskan; dan
  - (m) semua alat, bungkusan atau bekas yang digunakan bagi mengisi makanan basah atau makanan cepat rosak hendaklah mempunyai permukaan yang licin dan kalis air.
- (2) Mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Larangan aktiviti penyembelihan

41. (1) Pemegang lesen tidak boleh menjalankan apa-apa aktiviti penyembelihan di mana-mana bahagian pasar.

(2) Mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Larangan penjualan makanan tidak selamat

42. (1) Pemegang lesen tidak boleh menjual atau menawarkan untuk jualan apa-apa makanan yang tidak selamat untuk dimakan oleh manusia.
- (2) Perbadanan boleh menyiasat, memeriksa dan menyita mana-mana makanan yang tidak selamat untuk dimakan oleh manusia dan boleh mengarahkan makanan itu dimusnahkan dengan serta merta.
- (3) Pemegang lesen tidak berhak untuk menuntut apa-apa pampasan daripada Perbadanan untuk mana-mana makanan yang disita oleh Perbadanan di bawah perenggan (2).
- (4) Walau apa pun perenggan (2) dan (3), mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Waktu menjalankan aktiviti perniagaan

43. (1) Perbadanan boleh mengarahkan aktiviti perniagaan di pasar dijalankan dalam tempoh dan waktu yang ditetapkan oleh Perbadanan dan pemegang lesen hendaklah mematuhi arahan itu.
- (2) Perbadanan boleh mempertimbangkan sesuatu permohonan daripada pemegang lesen untuk melanjutkan tempoh dan waktu yang telah ditetapkan oleh Perbadanan di bawah perenggan (1) setelah menerima permohonan secara bertulis daripada pemegang lesen.
- (3) Walau apa pun perenggan (2), mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Bekalan air

44. (1) Pemegang lesen tidak boleh menggunakan mana-mana air selain daripada air daripada bekalan air awam dan tidak boleh menggunakan air paip daripada mana-mana tandas bagi menjalankan aktiviti perniagaannya.
- (2) Mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Kacau ganggu

45. (1) Pemegang lesen tidak boleh, semasa menjalankan aktiviti perniagaannya, membuat atau menyebabkan atau membiarkan berlakunya apa-apa kacau ganggu.
- (2) Mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Kuasa untuk menghendaki maklumat

46. (1) Bagi maksud mengesan punca dan mencegah merebaknya apa-apa jangkitan, Perbadanan boleh menghendaki pemegang lesen untuk memberi apa-apa maklumat atau mengemukakan untuk pemeriksaan apa-apa dokumen, buku atau rekod berhubungan dengan mana-mana orang yang diambil bekerja olehnya.

(2) Mana-mana pemegang lesen yang enggan memberi apa-apa maklumat atau mengemukakan apa-apa dokumen, buku atau rekod melakukan suatu kesalahan.

Kuasa untuk memasuki premis bagi tujuan pemeriksaan

47. Perbadanan boleh—

- (a) memasuki dan memeriksa mana-mana pasar persendirian atau suatu bangunan atau mana-mana bahagian bangunan yang disyaki oleh Perbadanan dengan sebab yang munasabah digunakan bagi maksud menjalankan pasar persendirian yang lesen adalah dikehendaki di bawah Undang-Undang Kecil ini; atau
- (b) meminta daripada pemegang lesen apa-apa maklumat berkenaan dengan pengurusan pasar itu dan pemegang lesen atau pekerjanya hendaklah memberi apa-apa maklumat yang dikehendaki daripadanya.

Pengecualian

48. Perbadanan boleh, sama ada dengan atau tanpa syarat, mengecualikan mana-mana pemegang lesen daripada mana-mana peruntukan Undang-Undang Kecil ini.

Penalti

49. Mana-mana orang yang melanggar mana-mana peruntukan Undang-Undang Kecil ini melakukan suatu kesalahan dan boleh, apabila disabitkan, dikenakan denda tidak melebihi dua ribu ringgit atau penjara tidak melebihi satu tahun atau kedua-duanya, dan dalam hal suatu kesalahan yang berterusan, boleh dikenakan denda tidak melebihi dua ratus ringgit bagi tiap-tiap hari kesalahan itu berterusan selepas disabitkan.

Pembatalan dan peruntukan peralihan

50. (1) Undang-Undang Kecil Majlis Perbandaran Labuan (Pasar) 1968 [G.N.L. 14 Tahun 1968] dibatalkan.

(2) Apa-apa lesen yang dikeluarkan atau kelulusan yang diberikan di bawah Undang-Undang Kecil yang dibatalkan sebelum Undang-Undang Kecil ini mula berkuat kuasa hendaklah terus berkuat kuasa sepenuhnya sehingga lesen itu habis tempoh, dipinda, digantung atau dibatalkan, atau kelulusan itu habis tempoh atau dibatalkan di bawah Undang-Undang Kecil yang dibatalkan, yang hanya bagi maksud itu Undang-Undang Kecil yang dibatalkan hendaklah terus berkuat kuasa dan berkesan sepenuhnya.

(3) Mana-mana prosiding yang belum selesai atau yang telah dimulakan di bawah Undang-Undang Kecil yang dibatalkan sebelum Undang-Undang Kecil ini mula berkuat kuasa hendaklah diteruskan dan diselesaikan di bawah Undang-Undang Kecil yang dibatalkan seolah-olah Undang-Undang Kecil ini tidak dibuat.

JADUAL PERTAMA

[*Undang-undang kecil 7*]

FI LESEN BAGI PASAR AWAM

<i>Bil.</i>	<i>Jenis Jualan</i>	<i>Fi Lesen Bulanan (RM)</i>
1.	Ikan	30.00
2.	Ayam	30.00
3.	Daging	30.00
4.	Sayur-sayuran/buah-buahan/telur	20.00
5.	Barang-barang lain	20.00

JADUAL KEDUA

[*Undang-undang kecil 7*]

FI LESEN BAGI PASAR PERSENDIRIAN

<i>Bil.</i>	<i>Luas Lantai</i>	<i>Fi Lesen Tahunan (RM)</i>
1.	Luas lantai 70 meter persegi atau lebih	225.00
2.	Luas lantai kurang daripada 70 meter persegi	175.00

JADUAL KETIGA

[*Undang-undang kecil 14(2) dan 17(3)*]

FI

Bil.	Perkara	Fi (RM)
1.	Pemindahan ruang	10.00
2.	Pelantikan penama	5.00

Dibuat 7 Oktober 2016

[PL/PUU/100-1/6 Jld. 18 (4); PN(PU2)328A/XXVI]

DATUK ROZMAN BIN DATUK HAJI ISLI
Pengerusi Perbadanan Labuan

Disahkan 8 Oktober 2016

[KWP(S):24/907/88/88 (2); PN(PU2)328A/XXVI]

DATUK SERI TENGKU ADNAN BIN TENGKU MANSOR
Menteri Wilayah Persekutuan

LOCAL GOVERNMENT ACT 1976

LICENSING OF MARKETS (FEDERAL TERRITORY OF LABUAN) BY-LAWS 2016

ARRANGEMENT OF BY-LAWS

PART I

PRELIMINARY

By-law

1. Citation and commencement
2. Interpretation

PART II

LICENSING

3. Licence required for market
4. Application for licence
5. Disqualification
6. Form of licence
7. Licence fee
8. Deposit
9. Replacement licence
10. Transfer of licence
11. Renewal of licence
12. Revocation of licence

PART III

SPECIAL REQUIREMENTS FOR PUBLIC MARKET

13. Definition
14. Public market licence shall be in respect of a designated space
15. Contents of licence
16. Obligations of public market licensee

By-law

17. Appointment of nominee
18. Employment of assistant
19. Prohibition on wastage of water
20. Loading or unloading of goods
21. Control of vehicles entering the public market
22. Obstruction
23. Interfering with electrical and water fixtures
24. Installation of electrical appliances and connection
25. Prohibitions in the public market
26. Power to expel
27. Cleanliness of the surrounding areas
28. Space not to be assigned, leased, let out or sub-let
29. Seizure and claim

PART IV

SPECIAL REQUIREMENTS FOR PRIVATE MARKET

30. Special provisions relating to the application of licence for private market
31. Requirements in private market
32. Cold room in private market
33. Special provisions relating to the requirements for handling and storage of goods in private market
34. Preparation of goods in private market
35. Sullage water treatment
36. Maintenance work
37. Animal are prohibited

PART V

GENERAL PROVISIONS

38. Prohibitions
39. Sanitary requirements
40. Requirements for handling and storage of goods in the market
41. Prohibition of slaughtering activities

By-law

42. Prohibition on sale of unwholesome food
43. Operating hours for business activity
44. Water supply
45. Nuisance
46. Power to require information
47. Power to enter premise for inspection purpose
48. Exemption
49. Penalty
50. Revocation and transitional provisions

FIRST SCHEDULE

SECOND SCHEDULE

THIRD SCHEDULE

LOCAL GOVERNMENT ACT 1976**LICENSING OF MARKETS (FEDERAL TERRITORY OF
LABUAN) BY-LAWS 2016**

IN exercise of the powers conferred by subparagraphs 73(1)(d)(iii), (iv), (v) and (vi) of the Local Government Act 1976 [*Act 171*], as extended and modified by the Federal Territory of Labuan (Extension and Modification of Local Government Act 1976) Order 2010 [P.U. (A) 439/2010], the Perbadanan Labuan makes, and pursuant to section 103 of the Act, the Minister confirms, the following by-laws:

PART I**PRELIMINARY****Citation and commencement**

1. (1) These by-laws may be cited as the **Licensing of Markets (Federal Territory of Labuan) By-Laws 2016**.

(2) These By-laws comes into operation on 11 October 2016.

Interpretation

2. In these By-laws, unless the context otherwise requires—

“sullage water” means waste water generated from daily use from activities carried out in the private market;

“business activity” means the selling or offering for sale any goods in any public market or operating a private market;

“goods” includes any animal or meat, fish, poultry, fruit, vegetable or other perishable food for the purpose of human consumption or any other goods;

“licence fee” means the prescribed payment rate for a licence issued under these By-laws as specified in the First and Second Schedules;

“vehicle” includes any detachable part of a vehicle or a container with or without wheels attached;

“market” means a public market or private market;

“public market” means a building including the land attached to it or a specific area owned, leased or maintained by or on behalf of the Perbadanan for the purpose of selling any goods by retail on a daily basis or on certain days;

“private market” means a market other than a public market;

“licensee” means any person to whom a market licence issued under these By-laws;

“Perbadanan” means the Perbadanan Labuan as a statutory body established under section 3 of the Perbadanan Labuan Act 2001 [Act 609];

“utensil” includes containers, appliances, chairs, tables, equipment or any other thing used in connection with business activities in the market.

PART II

LICENSING

Licence required for market

3. (1) Any person may sell or offer for sale any goods in a public market when a public market licence is issued by the Perbadanan under these By-laws.

(2) Any person may establish, operate or carry out a private market in any place when a private market licence is issued by the Perbadanan under these By-laws.

(3) Any person who contravenes paragraph (1) or (2) commits an offence.

Application for licence

4. (1) Subject to by-law 3, an application for a licence under these By-laws shall be made in such form and manner as determined by the Perbadanan.

(2) The Perbadanan may approve or not approve an application for a licence under these By-laws.

(3) The Perbadanan may, if necessary, require any applicant to attend in person or on behalf of a corporation or firm, or a representative authorised by the corporation or firm to attend to furnish any document or further information regarding an application for a licence.

(4) A licence issued under these By-laws shall be subject to—

- (a) the licence period as determined by the Perbadanan;
- (b) for a private market, the suitability and the size of the building to be used to carry out the proposed business activity;
- (c) the provisions of these By-laws, conditions and restrictions imposed by the Perbadanan and by any relevant authorities;
- (d) payment of deposit as provided in by-law 8;
- (e) payment of a licence fee as prescribed in the First and Second Schedules; and
- (f) any other requirements under any relevant laws.

(5) The Perbadanan may, from time to time and while a licence is still in force, impose any additional conditions on the licence or amend or revoke any condition imposed on the licence.

(6) A written notice shall be given to the licensee before the Perbadanan makes any decision under paragraph (5).

Disqualification

5. Notwithstanding by-law 4, no licence shall be issued under these By-laws to any person—

- (a) who is a non-citizen of Malaysia;
- (b) under the age of eighteen years old; or
- (c) for a private market, if the building proposed by him, in the opinion of the Perbadanan, is not suitable to be used as a private market or the proposed building is located in an area which is not suitable for operating the proposed private market.

Form of licence

6. A licence issued under these By-laws shall be in any form as may be determined by the Perbadanan.

Licence fee

7. (1) The licence fee payable for the issuance of a licence under these By-laws is as prescribed in the First and Second Schedules.

(2) The Perbadanan may exempt any licensee from the liability of paying the whole or any part of the licence fee.

(3) The licence fee paid under paragraph (1) shall not be refundable.

Deposit

8. (1) The Perbadanan may require any person to whom a licence is issued to pay a deposit of an amount of money not exceeding fifty thousand ringgit to ensure that the provisions of the Act, By-laws, conditions or restrictions of the licence are observed.

(2) Notwithstanding paragraph (1), the Perbadanan may exempt any licensee from the liability of paying the whole or any part of the deposit.

(3) If there is a breach of any of the provisions of the Act, By-laws, conditions or restrictions of the licence, the Perbadanan shall give a notice to the licensee within the time specified in the notice to give representation as to why his deposit shall not be forfeited.

---

(4) The Perbadanan may, after considering the representation given by the licensee or if the licensee fails to make a representation, decides either to forfeit the whole or part of the deposit.

(5) Subject to paragraph (4), the Perbadanan may require the licensee to replenish the whole or part of the deposit that has been forfeited.

(6) The deposit paid shall, unless forfeited, be refunded to the licensee without any adjustment for interest on the amount deposited under paragraph (1) after the licensee has ceased operating the business activity in the market.

(7) The licensee shall inform the Perbadanan if he has ceased operating the business activity in the market.

(8) Notwithstanding paragraph (7), the licensee shall apply to the Perbadanan within thirty days from the date he has ceased operating the business activity for his deposit to be refunded.

(9) If the licensee does not apply for his deposit to be refunded or the deposit is not claimed within the period specified in paragraph (8), the deposit shall be forfeited and shall be paid into the Perbadanan Labuan Fund and shall form part of the revenue of the fund.

Replacement licence

9. If the Perbadanan is satisfied that a valid licence issued under these By-laws is lost, defaced or damaged, the Perbadanan may issue a replacement licence.

Transfer of licence

10. (1) A licensee may submit an application to transfer the licence to any party in such form as determined by the Perbadanan and the Perbadanan may approve or refuse such application.

(2) The fee for the transfer of the licence shall be twenty five ringgit.

(3) Notwithstanding paragraph (1), if there is a change of entity or change of name in the entity, the licensee shall forward a copy of the certification of the change from the Companies Commission of Malaysia.

Renewal of licence

11. (1) A licence issued under these By-laws shall not be renewed as a right and an application for renewal of a licence shall be deemed as an application for a licence.

(2) An application for renewal of a licence shall be made within sixty days before the expiry of the licence and shall be made in such form and manner as may be determined by the Perbadanan.

(3) The Perbadanan may, if it thinks necessary, require any applicant to attend in person or on behalf of a corporation or firm, or a representative authorised by the corporation or firm to attend to furnish any document or further information regarding an application to renew a licence.

(4) The Perbadanan may renew or not renew a licence and shall inform the applicant of its decision in writing or by any other manner as may be determined by the Perbadanan and to refund the deposit to the applicant subject to by-law 8(9).

(5) A licence if renewed under paragraph (4) shall be subject to—

- (a) the licence period as determined by the Perbadanan;
- (b) payment of a licence fee as prescribed in the First and Second Schedules; and
- (c) the provisions of these By-laws, conditions and restrictions imposed by the Perbadanan and by any relevant authorities.

(6) No further deposit need to be given by the licensee if his licence is renewed.

(7) The Perbadanan shall not be responsible to pay any compensation to the licensee if the licence is not renewed under paragraph (4).

Revocation of licence

12. (1) The Perbadanan may revoke a licence issued under by-law 4 if he is satisfied that—

- (a) the licensee has contravened any provision of the Act, By-laws, conditions or restrictions of the licence;
- (b) the licensee has, either in relation to the application of a licence or at any time after the licence is issued, submitted to the Perbadanan a document or declaration which is false, confusing or not accurate;
- (c) the licensee has not operated the licensed business activity for a consecutive period of three months without informing the Perbadanan; or
- (d) a winding up order or bankruptcy order was made against the licensee or a resolution for voluntary winding up has been approved.

(2) The revocation of a licence under paragraph (1) may be made by the Perbadanan without any payment of compensation to the licensee and the Perbadanan may forfeit the whole deposit paid under by-law 8.

(3) Before a licence is revoked, the Perbadanan shall give a notice in writing to the licensee requiring him to make a representation within the period as specified in the notice as to why his licence shall not be revoked.

(4) After the expiry of the period specified in the notice under paragraph (3) and after considering the licensee's representation or if the licensee fails to make a representation, the Perbadanan shall proceed to consider such matter and inform its decision in a written notice to the licensee.

(5) If the Perbadanan decides to revoke the licence, the revocation of the licence shall take effect on the date specified in the notice served to the licensee.

(6) Any licensee who operates a business activity after his licence is revoked under paragraph (5) commits an offence.

PART III

SPECIAL REQUIREMENTS FOR PUBLIC MARKET

Definition

13. For the purpose of this Part, unless the context otherwise requires—

“public market licensee” means a person who has been granted a public market licence by the Perbadanan under these By-laws to sell or offer for sale any goods by retail in a space provided to him in a public market; and

“space” means a site, pitch or stall in any public market specifically provided by the Perbadanan to a public market licensee to sell any goods therein.

Public market licence shall be in respect of a designated space

14. (1) A public market licence issued under by-law 4 shall be in respect of a designated space as specified in the licence.

(2) Notwithstanding paragraph (1), the Perbadanan may in its discretion on an application made by a public market licensee, permit the transfer of a space to any other space to sell similar goods within the public market area subject to payment of the fee as prescribed in the Third Schedule.

Contents of licence

15. A licence issued by the Perbadanan to a public market licensee under these By-laws shall contain the following particulars:

- (a) name, recent address and identity card number of the public market licensee;
- (b) recent passport size photograph of the public market licensee;

- (c) the validity period of the licence;
- (d) the type of goods to be sold;
- (e) the name, recent address, identity card number and recent passport size photograph of the assistant employed by the public market licensee, if any;
- (f) business hours;
- (g) space designated; and
- (h) any other conditions and restrictions imposed by the Perbadanan.

Obligations of public market licensee

16. (1) A public market licensee shall at all times be present to conduct or monitor his business activity.

(2) Notwithstanding paragraph (1), if the public market licensee cannot be present to conduct his business activity for a period of thirty days or more, he shall—

- (a) appoint a nominee under by-law 17 to replace him; or
- (b) temporarily close the space allocated to him.

(3) Any public market licensee who contravenes paragraphs (1) and (2) commits an offence.

Appointment of nominee

17. (1) An application for a nominee under by-law 16(2) shall be made in such form and manner as determined by the Perbadanan.

(2) The Perbadanan may—

- (a) require the public market licensee to submit further information for the purpose of considering the application; or
- (b) approve the application subject to other conditions or refuse the application.

(3) The fee payable by the public market licensee for the application for the appointment of a nominee shall be as prescribed in the Third Schedule.

(4) A nominee appointed under paragraph (2) shall be subject to these By-laws, conditions and restrictions imposed by the Perbadanan on the public market licensee and is liable in the same manner as a public market licensee.

Employment of assistant

18. (1) A public market licensee shall not employ an assistant without the prior written approval of the Perbadanan.

(2) An application for an approval under paragraph (1) shall be made in such form and manner as determined by the Perbadanan.

(3) The Perbadanan may—

- (a) require the public market licensee to submit further information for the purpose of considering the application; or
- (b) approve the application subject to other conditions or refuse the application.

(4) The employment of an assistant shall not exempt the public market licensee from by-law 16(1).

(5) An assistant under paragraph (4) is subject to—

- (a) the provisions of By-laws, conditions and restrictions imposed by the Perbadanan under by-law 4(4); and
- (b) any other conditions prescribed by the Perbadanan under subparagraph 3(b).

(6) Notwithstanding this by-law, any public market licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Prohibition on wastage of water

19. Any public market licensee or his assistant shall not waste water in any public market.

Loading or unloading of goods

20. (1) A public market licensee shall not load or unload any goods in a public market other than in accordance with the time and at the place designated for it subject to any conditions as may be determined and exhibited in the public market by the Perbadanan.

(2) A public market licensee shall not leave his vehicle for a period longer than is necessary to load or unload goods at the place referred to in paragraph (1).

(3) Any public market licensee who fails to comply with paragraph (1) or (2) commits an offence.

Control of vehicles entering the public market

21. (1) No person shall—

- (a) park a vehicle in any place other than in a place designated for the parking of vehicles in a public market; or
- (b) obstruct or interfere with the free flow of vehicular traffic in a public market.

(2) Any person who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Obstruction

22. (1) No public market licensee may—

- (a) construct an awning or covering over the space allocated to him unless approved by the Perbadanan in writing;
- (b) cause or permit any goods or utensils pertaining to his business activity to be deposited or placed at any place other than at the space allocated to him in the licence;
- (c) act in any manner that may cause or likely to cause an obstruction or difficulty to other users in the public market; or
- (d) erect any structure at the space allocated to him unless with the written approval from the Perbadanan.

(2) Any public market licensee who fails to comply with paragraph (1) commits an offence.

Interfering with electrical and water fixtures

23. (1) No person shall tamper or interfere with any electrical or water fixtures provided in a public market.

(2) Any person who fails to comply with paragraph (1) commits an offence.

Installation of electrical appliances and connection

24. (1) No electrical connection shall be installed or connected by a public market licensee in any area within the public market without the prior written approval of the Perbadanan.

(2) A public market licensee who has obtained the approval under paragraph (1) to do any electrical connection shall bear all the costs and expenses for the connection, wiring or installation and shall pay the electricity charges as determined by the Perbadanan.

(3) Any public market licensee who contravenes paragraph (1) or (2) commits an offence.

Prohibitions in the public market

25. No person in a public market shall—
- (a) cause a nuisance;
  - (b) spit;
  - (c) throw any goods, residue, garbage or other unwanted materials at any place, except into a refuse bin provided; or
  - (d) beg or apply for alms.

Power to expel

26. (1) The Perbadanan may direct any person in a public market who contravenes any provisions under these By-laws to leave the public market.
- (2) The Perbadanan, may, if the person refuses to comply with the direction given under paragraph (1), expel the person using reasonable force, if necessary, and prevent him from entering the public market.
- (3) Notwithstanding paragraph (2), any person who refuses to comply with the directions given by the Perbadanan under paragraph (1) commits an offence.

Cleanliness of the surrounding areas

27. (1) A public market licensee shall ensure that the surrounding areas immediately in front of, behind or by the side of the space allocated to him are in a clean condition.
- (2) Any public market licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Space not to be assigned, leased, let out or sub-let

28. (1) A public market licensee shall not assign, lease, let out or sub-let the space allocated to him to any person.
- (2) Any public market licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Seizure and claim

29. (1) The Perbadanan may, at its discretion, seize, remove and detain—
- (a) any goods or utensils pertaining to the business activity of a person who is not licensed under these By-laws; or
  - (b) any vehicles parked at any place which contravenes any provisions of these By-laws.

(2) The Perbadanan may dispose of any perishable goods immediately in such manner as the Perbadanan thinks fit.

(3) Any person whose goods, utensils or vehicles have been seized, removed and detained under paragraph (1) shall claim the goods, utensils or vehicles within the period given by the Perbadanan subject to the payment of any fee as may be determined by the Perbadanan and if there is no claim made within the period provided, the goods, utensils or vehicles shall be disposed of in such manner determined by the Perbadanan.

(4) The Perbadanan shall not be liable for any goods, utensils or vehicles seized and disposed of under these By-laws.

(5) Any person whose goods, utensils or vehicles have been seized, removed, detained or disposed of under these By-laws shall not be entitled to claim for any compensation from the Perbadanan.

PART IV

SPECIAL REQUIREMENTS FOR PRIVATE MARKET

Special provisions relating to the application for licence for private market

30. (1) Any person may use a building or any part of a building as a private market when a planning approval, if necessary, for that purpose has been obtained under the relevant planning laws and a private market licence has been issued pertaining to the building or any part of the building by the Perbadanan under these By-laws.

(2) Any person who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Requirements in private market

31. (1) The walls of the structure in a private market where meat or fish are cut, dressed, chopped, stored, displayed or exposed for sale shall be constructed up to a height of 180 centimetres from the floor with the surface made from suitable and easily cleaned materials or as may be determined by the Perbadanan.

(2) All structures used for the display of any goods for sale shall be made from suitable and easily cleaned materials or as may be determined by the Perbadanan.

(3) Refrigerators, freezers or chillers shall be provided by the private market licensee to keep meat, fish, fruits, vegetables, food or any other suitable goods.

(4) Any private market licensee who fails to comply with this by-law commits an offence.

Cold room in private market

32. (1) A private market licensee shall, if the Perbadanan thinks necessary, provide a cold room in the private market in accordance with the plans and specifications approved by the Perbadanan.

(2) The private market licensee shall at all times maintain the cold room in good and efficient working condition.

(3) The private market licensee shall ensure goods stored in a cold room are—

- (a) clean, wholesome and free from contamination;
- (b) arranged properly in the appropriate compartments; and
- (c) stored under the temperature provided under by-law 33.

(4) Any private market licensee who fails to comply with this by-law commits an offence.

Special provisions relating to the requirements for handling and storage of goods in private market

33. (1) All goods in a private market shall be handled and stored in compliance with the Food Act 1983 [Act 281] and the regulations made under that Act and in accordance with the following requirements:

- (a) all frozen goods shall be stored continuously at a temperature below minus 18°C and shall not be thawed before sale; and
- (b) fresh meat or fish shall be sold in a frozen condition at a temperature below minus 18°C.

(2) Any private market licensee who fails to comply with paragraph (1) commits an offence.

Preparation of goods in private market

34. (1) In any private market where both *halal* goods and non-*halal* goods are prepared and displayed for sale, the private market licensee shall—

- (a) place the *halal* goods and non-*halal* goods in separate spaces; and
- (b) use separate utensils to prepare and display for sale the *halal* goods and non-*halal* goods.

(2) A private market licensee shall ensure that any utensil used to prepare and display for sale such non-*halal* goods are taken from and used in the space where non-*halal* goods are prepared and displayed.

(3) At the space where non-*halal* goods are prepared and displayed for sale, the private market licensee shall provide a designated space for sale of such goods and shall at all times display a notice stating "Non-Halal Goods Only" at any conspicuous part in that space.

(4) For the purpose of this by-law, "*halal* goods" shall have the same meaning as defined in the Trade Descriptions (Definition of Halal) Order 2011 [P.U. (A) 430/2011].

(5) Any private market licensee who contravenes this by-law commits an offence.

Sullage water treatment

35. (1) A private market licensee shall ensure that the sullage water from his private market has been treated in such manner and specification determined by the Perbadanan before the sullage water is channelled into the public watercourse.

(2) Any private market licensee who fails to comply with paragraph (1) commits an offence.

Maintenance work

36. (1) A private market licensee shall maintain his private market and the equipment used in his private market so as to be in a state of cleanliness and in good working order at all times.

(2) Any private market licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

(3) The private market licensee shall paint or repaint his private market or any part of it at any time as may be directed by the Perbadanan.

Animals are prohibited

37. (1) No private market licensee shall keep any animal or knowingly permit any animal to enter his private market.

(2) Any private market licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

(3) Notwithstanding paragraph (1), a private market licensee may keep fish in an aquarium in his private market for the purpose of business activity or for display and shall maintain the aquarium in a good and clean condition.

PART V**GENERAL PROVISIONS****Prohibitions**

38. (1) No licensee shall—

- (a) employ any person who is under the age of eighteen years;
- (b) employ any foreign assistant in a public market;
- (c) employ any foreigner without a valid work permit to work in his private market;
- (d) allow any gambling or immoral activity or allow any conduct which will cause nuisance, disturbance, injury or noisiness to the residents within the surrounding area of the market; and
- (e) operate other activities in the market other than the business activity specified in his licence.

(2) Any licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Sanitary requirements

39. (1) The licensee shall ensure that—

- (a) the food offered for sale shall be in a clean condition and covered with a food cover at all times;
- (b) the utensils, equipment and fixtures used in his business activity shall be in a clean condition;
- (c) no articles of bedding or clothing shall be hung or stored in any part of the market other than in an area specifically set aside for that purpose;
- (d) food for customers shall not be packed with unclean paper or paper with writing on it or printed paper or with materials which may contaminate the food;
- (e) all utensils and equipment used in his business activity are kept in a suitable place and in a clean condition;
- (f) the licensee, his assistants and employees are dressed in clean clothes at all times;
- (g) movable things are removed from any part of the market when directed by the Perbadanan for the purpose of carrying out cleaning work by the licensee; and
- (h) all refuse to be collected and packed in plastic bags and placed in covered receptacles provided for that purpose, and shall cause all such receptacles to be emptied and cleaned as frequently as may be necessary to keep cleanliness at all times.

(2) Any licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Requirements for handling and storage of goods in the market

40. (1) All goods in the market shall be handled and stored in accordance with the following requirements:

- (a) the hooks for hanging meat or fish displayed for sale shall be made of suitable material determined by the Perbadanan and shall be replaced whenever directed by the Perbadanan;
  - (b) utensils, packages or any other things used for storing goods shall be cleaned and colour-fast;
  - (c) paper or material which is unclean and is not colour-fast shall not be used for packing goods;
  - (d) fresh meat and fish shall be displayed for sale at a temperature of not more than 2°C;
  - (e) meat or fish shall not be displayed for sale for more than four hours unless it is placed in a cold box at a temperature of not more than 2°C;
  - (f) all appliances, packages or receptacles used for packing fruit and vegetable shall not be made of material which will contaminate or change the colour or taste of the fruit or vegetable, or cause the fruit or vegetable to be in a condition injurious to health;
  - (g) vegetable or fruit shall be packed in such manner to ensure that there is adequate ventilation in the packages so that condensation will not appear in the packages;
  - (h) vegetable and fruit shall be fresh and not dehydrated, and shall not be discoloured or spoilt;
  - (i) vegetable or fruit shall not be displayed or exposed for sale for more than four hours unless it is placed in a controlled environment as required to maintain its freshness;
  - (j) all packages, appliances or receptacles which have been previously used shall be washed before they are used again for delivery or packing of goods for sale;
  - (k) packages which have been used previously shall not be used again for packing goods other than goods of the same type;
  - (l) goods shall not be delivered or brought into a market without being covered or packed in such manner as approved by the Perbadanan; and
  - (m) all appliances, packages or containers used for containing wet food or perishable food shall have a smooth and waterproof surface.
- (2) Any licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Prohibition of slaughtering activities

41. (1) A licensee shall not operate any slaughtering activities in any part of the market.

(2) Any licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Prohibition on sale of unwholesome food

42. (1) A licensee shall not sell or offer for sale any unwholesome food for human consumption.

(2) The Perbadanan may investigate, examine and seize any unwholesome food for human consumption and may direct such food to be destroyed immediately.

(3) The licensee shall not be entitled to claim any compensation from the Perbadanan for any food seized by the Perbadanan under paragraph (2).

(4) Notwithstanding paragraphs (2) and (3), any licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Operating hours for business activity

43. (1) The Perbadanan may direct a business activity in a market to be operated within the period and time as specified by the Perbadanan and the licensee shall comply with such direction.

(2) The Perbadanan may consider an application from the licensee to extend the period and time as specified by the Perbadanan under paragraph (1) upon receiving a written application from the licensee.

(3) Notwithstanding paragraph (2), any licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Water supply

44. (1) A licensee shall not use any water other than water from the public water supply and shall not use piped water from any toilet for the operation of his business activity.

(2) Any licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Nuisance

45. (1) A licensee shall not, during the operation of his business activity, create or cause or allow any nuisance to occur.

(2) Any licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Power to require information

46. (1) For the purpose of tracing the source and preventing the spread of any infection, the Perbadanan may require the licensee to furnish any information or produce for inspection any document, book or record pertaining to any person employed by him.

(2) Any licensee who refuses to give any information or produce any document, book or record commits an offence.

Power to enter premise for inspection purpose

47. The Perbadanan may—

- (a) enter and inspect any private market or a building or any part of a building which the Perbadanan suspects with reasonable cause is being used to operate a private market for which a licence is required under these By-laws; or
- (b) request from the licensee any information regarding the management of the business activity and the licensee or his employee shall provide any information required from him.

Exemption

48. The Perbadanan may, conditionally or unconditionally, exempt any licensee from any provisions of these By-laws.

Penalty

49. Any person who contravenes any provision of these By-laws shall be guilty of an offence and shall, upon conviction, be liable to a fine not exceeding two thousand ringgit or to imprisonment not exceeding one year or to both, and in the case of a continuing offence, to a fine not exceeding two hundred ringgit for each day during which the offence is continued after conviction.

Revocation and transitional provisions

50. (1) The Labuan Municipal Council (Markets) By-Laws 1968 [*G.N.L. 14 of 1968*] is revoked.

(2) Any licence issued or approval granted under the revoked By-laws before the coming into operation of these By-laws shall continue in full force until the licence expires, is amended, suspended or cancelled, or the approval expires or revoked under the revoked By-laws, for which purpose only the revoked By-laws shall continue to be in full force and effect.

(3) Any proceedings pending or commenced under the revoked By-laws before the coming into operation of these By-laws shall be continued and concluded under the revoked By-laws as if these By-laws had not been made.

FIRST SCHEDULE*[By-law 7]***LICENCE FEE FOR PUBLIC MARKET**

No.	Type of sale	Monthly Licence fee (RM)
1.	Fish	30.00
2.	Poultry	30.00
3.	Beef	30.00
4.	Vegetables/fruit/eggs	20.00
5.	Other goods	20.00

SECOND SCHEDULE*[By-law 7]***LICENCE FEE FOR PRIVATE MARKET**

No.	Floor area	Annual Licence Fee (RM)
1.	Floor area of 70 square metres or more	225.00
2.	Floor area of less than 70 square metres	175.00

THIRD SCHEDULE*[By-laws 14(2) and 17(3)]***FEE**

No.	Item	Fee (RM)
1.	Transfer of space	10.00
2.	Appointment of nominee	5.00

Made 7 October 2016

[PL/PUU/100-1/6 Jld. 18 (4); PN(PU2)328A/XXVI]

DATUK ROZMAN BIN DATUK HAJI ISLI
Chairman of Perbadanan Labuan

Confirmed 8 October 2016

[KWP(S):24/907/88/88 (2) ; PN(PU2)328A/XXVI]

DATUK SERI TENGKU ADNAN BIN TENGKU MANSOR
Minister of Federal Territories

P.U. (A) 257.

AKTA PELINDUNGAN PENGGUNA 1999

PERATURAN-PERATURAN PELINDUNGAN PENGGUNA
(STANDARD KESELAMATAN BAGI MAINAN) (PINDAAN) 2016

PADA menjalankan kuasa yang diberikan oleh seksyen 19 Akta Pelindungan Pengguna 1999 [Akta 599], Menteri membuat peraturan-peraturan yang berikut:

Nama dan permulaan kuat kuasa

1. (1) Peraturan-peraturan ini bolehlah dinamakan **Peraturan-Peraturan Pelindungan Pengguna (Standard Keselamatan bagi Mainan) (Pindaan) 2016**.

(2) Peraturan-Peraturan ini mula berkuat kuasa pada 1 Januari 2018.

Penggantian Jadual Pertama

2. Peraturan-Peraturan Pelindungan Pengguna (Standard Keselamatan bagi Mainan) 2009 [P.U. (A) 275/2009], yang disebut “Peraturan-Peraturan ibu” dalam Peraturan-Peraturan ini, dipinda dengan menggantikan Jadual Pertama dengan Jadual yang berikut:

“JADUAL PERTAMA
[Subperaturan 2(1)]

STANDARD KESELAMATAN BAGI MAINAN

Bil.	Nombor Penentuan	Bahagian	Penentuan
1.	MS ISO 8124-1	-	Keselamatan mainan – Bahagian 1: Aspek keselamatan berkaitan sifat-sifat mekanikal dan fizikal
2.	MS ISO 8124-2	-	Keselamatan mainan – Bahagian 2: Kemudahbakaran
3.	MS ISO 8124-3	-	Keselamatan mainan – Bahagian 3: Pemindahan unsur tertentu
4.	MS 1774	4	Keselamatan mainan – Bahagian 4: Set uji kaji bagi kimia dan aktiviti yang berkaitan
5.	MS 1774	5	Keselamatan mainan – Bahagian 5: Mainan kimia (set) selain set uji kaji
6.	MS 62115	-	Mainan elektrik – Keselamatan
7.	ISO 8124-1	1	Keselamatan mainan – Bahagian 1: Aspek keselamatan berkaitan sifat-sifat mekanikal dan fizikal

<i>Bil.</i>	<i>Nombor Penentuan</i>	<i>Bahagian</i>	<i>Penentuan</i>
8.	ISO 8124-2	2	Keselamatan mainan – Bahagian 2: Kemudahbakaran
9.	ISO 8124-3	3	Keselamatan mainan – Bahagian 3: Pemindahan unsur tertentu
10.	ISO 8124-4	4	Keselamatan mainan – Bahagian 4: Buaian, gelongsor dan mainan bagi aktiviti yang serupa untuk kegunaan domestik keluarga di dalam dan di luar bangunan
11.	ISO 8124-6	6	Keselamatan mainan – Bahagian 6: Ester ftalat tertentu dalam mainan dan produk kanak-kanak
12.	EN 71-1	1	Keselamatan mainan – Bahagian 1: Sifat-sifat mekanikal dan fizikal
13.	EN 71-2	2	Keselamatan mainan – Bahagian 2: Kemudahbakaran
14.	EN 71-3	3	Keselamatan mainan – Bahagian 3: Pemindahan unsur tertentu
15.	EN 71-4	4	Keselamatan mainan – Bahagian 4: Set uji kaji bagi kimia dan aktiviti yang berkaitan
16.	EN 71-5	5	Keselamatan mainan – Bahagian 5: Mainan kimia (set) selain set uji kaji
17.	EN 62115	-	Mainan elektrik – Keselamatan
18.	IEC 62115	-	Mainan elektrik – Keselamatan
19.	ASTM F963	-	Standard penentuan keselamatan pengguna bagi keselamatan mainan

Pindaan Jadual Kedua

3. Jadual Kedua kepada Peraturan-Peraturan ibu dipinda—

- (a) dengan memotong butiran 2;
- (b) dalam butiran 3, dengan menggantikan perkataan “Kelengkapan rumah dan taman permainan awam” dengan perkataan “Kelengkapan taman permainan awam”;
- (c) dalam teks bahasa kebangsaan, dalam butiran 19, dengan menggantikan perkataan “mainan” dengan perkataan “bayi”; dan
- (d) dalam butiran 22, dengan memasukkan selepas perkataan “tujuan utama untuk permainan” perkataan “dan tidak dimaksudkan untuk kanak-kanak di bawah umur empat belas tahun”.

Kecualian

4. (1) Mana-mana mainan yang—

- (a) telah mematuhi standard keselamatan yang ditetapkan di bawah Peraturan-Peraturan ibu; dan
- (b) telah dibekalkan untuk dijual di pasaran,

sebelum permulaan kuat kuasa Peraturan-Peraturan ini hendaklah diuruskan seolah-olah Peraturan-Peraturan ibu tidak dipinda oleh Peraturan-Peraturan ini.

(2) Mana-mana barang yang—

- (a) tidak dianggap sebagai mainan di bawah Peraturan-Peraturan ibu; dan
- (b) telah dibekalkan untuk dijual di pasaran,

sebelum permulaan kuat kuasa Peraturan-Peraturan ini hendaklah diuruskan seolah-olah Peraturan-Peraturan ibu tidak dipinda oleh Peraturan-Peraturan ini.

Dibuat 23 September 2016
[KPDNKK 700-1/2/5; PN(PU2)607/IV]

DATO' SERI HAMZAH BIN ZAINUDIN
*Menteri Perdagangan Dalam Negeri,
Koperasi dan Kepenggunaan*

CONSUMER PROTECTION ACT 1999**CONSUMER PROTECTION (SAFETY STANDARDS FOR TOYS) (AMENDMENT)
REGULATIONS 2016**

IN exercise of the powers conferred by section 19 of the Consumer Protection Act 1999 [Act 599], the Minister makes the following regulations:

Citation and commencement

1. (1) These regulations may be cited as the **Consumer Protection (Safety Standards for Toys) (Amendment) Regulations 2016**.

(2) These Regulations come into operation on 1 January 2018.

Substitution of First Schedule

2. The Consumer Protection (Safety Standards for Toys) Regulations 2009 [P.U. (A) 275/2009], which are referred to as the “principal Regulations” in these Regulations, are amended by substituting for the First Schedule the following Schedule:

“FIRST SCHEDULE

[Subregulation 2(1)]

SAFETY STANDARDS FOR TOYS

<i>No.</i>	<i>Specification Number</i>	<i>Part</i>	<i>Specification</i>
1.	MS ISO 8124-1	-	Safety of toys – Part 1: Safety aspects related to mechanical and physical properties
2.	MS ISO 8124-2	-	Safety of toys – Part 2: Flammability
3.	MS ISO 8124-3	-	Safety of toys – Part 3: Migration of certain elements
4.	MS 1774	4	Safety of toys – Part 4: Experimental sets for chemistry and related activities
5.	MS 1774	5	Safety of toys – Part 5: Chemical toys (sets) other than experimental sets
6.	MS 62115	-	Electric toys – Safety
7.	ISO 8124-1	1	Safety of toys – Part 1: Safety aspects related to mechanical and physical properties
8.	ISO 8124-2	2	Safety of toys – Part 2: Flammability
9.	ISO 8124-3	3	Safety of toys – Part 3: Migration of certain elements
10.	ISO 8124-4	4	Safety of toys – Part 4: Swings, slides and similar activity toys for indoor and outdoor family domestic use
11.	ISO 8124-6	6	Safety of toys – Part 6: Certain phthalate esters in toys and children's product
12.	EN 71-1	1	Safety of toys – Part 1: Mechanical and physical properties
13.	EN 71-2	2	Safety of toys – Part 2: Flammability
14.	EN 71-3	3	Safety of toys – Part 3: Migration of certain elements
15.	EN 71-4	4	Safety of toys – Part 4: Experimental sets for chemistry and related activities
16.	EN 71-5	5	Safety of toys – Part 5: Chemical toys (sets) other than experimental sets
17.	EN 62115	-	Electric toys – Safety
18.	IEC 62115	-	Electric toys – Safety
19.	ASTM F963	-	Standard consumer safety specification for toy safety

Amendment of Second Schedule

3. The Second Schedule to the principal Regulations is amended—
- (a) by deleting item 2;
  - (b) in item 3, by substituting for the words “Home and public playground equipment” the words “Public playground equipment”;
  - (c) in the national language text, in item 19, by substituting for the word “mainan” the word “bayi”; and
  - (d) in item 22, by inserting after the words “primarily of play value” the words “and not intended for children under fourteen years of age”.

Savings

4. (1) Any toy which—
- (a) has complied with the safety standards prescribed under the principal Regulations; and
  - (b) has been supplied for sale in the market,

before the commencement of these Regulations shall be dealt with as if the principal Regulations had not been amended by these Regulations.

- (2) Any goods which—
- (a) is not regarded as a toy under the principal Regulations; and
  - (b) has been supplied for sale in the market,

before the commencement of these Regulations shall be dealt with as if the principal Regulations had not been amended by these Regulations.

Made 23 September 2016
[KPDNKK 700-1/2/5; PN(PU2)607/IV]

DATO' SERI HAMZAH BIN ZAINUDIN
*Minister of Domestic Trade,
Co-operatives and Consumerism*

Hakcipta Pencetak (H)

PERCETAKAN NASIONAL MALAYSIA BERHAD

Semua Hak Terpelihara. Tiada mana-mana bahagian jua daripada penerbitan ini boleh diterbitkan semula atau disimpan di dalam bentuk yang boleh diperolehi semula atau disarkan dalam sebarang bentuk dengan apa jua cara elektronik, mekanikal, fotokopi, rakaman dan/ atau sebaliknya tanpa mendapat izin daripada Percetakan Nasional Malaysia Berhad (*Pencetak kepada Kerajaan Malaysia yang dilantik*).

DICETAK OLEH
PERCETAKAN NASIONAL MALAYSIA BERHAD,
KUALA LUMPUR
BAGI PIHAK DAN DENGAN PERINTAH KERAJAAN MALAYSIA